

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
N O. 13363

TSVISHN LEBN UN TOYT

Josef Ravin

•

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

MICROFORM

צוריישן לעבן אוֹן טרייט

B113834

וועיינטראנסלענדיזער צעליבע-פאלאג
זינס – 1928

צוריישן לעבן און טרייט

זאלונג פון וונדערלעכע דער ציילונגגען

פון ווייסראט איבערגעזעט – ג. דאנוין

ערשתער ביכל

ווײַיסְרָאַסְלָעַדְיִשְׂרָאֵל
מִינְסָק — 1928

טינסק, 1 דורךוריי פון זיין
רומלענדיין סעלובע-אַהלאָן
בְּאַפְּשָׁעָה .576 טראיז
הַלְּאִילִיטְבָּעֵל .1795

(דער ציילונג טוּן אַ לעבעדייך בענורא בענעם).

באמ אָפְרִינִיקָן דֵי פָּאֶרֶטָן טִין דָּעַ אַסְאַדְזָקָעָר טֹעַסְטוֹנוֹגָן, האָט מען
און אַ פָּאֶרֶטָסְעָנָם קָאָזְעָמָטָס גַּעֲמָנָעָן אַ סָּאַלְרוֹסָטָס טִוָּן דָּעַ רָוַּיְשָׁעָר
אָרְטִיָּי, אַ גַּעַבָּרְעָנְדָר בָּאָמָט שִׁירָדָן. וְעִירְדָּאַיְקָעָר סָאַלְרוֹסָטָס האָט אָנָּן
סִיְּוִינְגָנוּנָעָן אַן דָּעַ רְוָסִיס-דִּיטְשָׁוּשָׁר מִלְכָאָמָע אַן פָּאַרְבָּוָאָס אַונְסָעָר
דָּעַר עָרְד גַּעַנְגָּעָז נִין יָאָר. בּוּיְבָן אַוְלָרִיסָטָן אַ גַּוְיִיכָּר פָּאַטְבָּעָה האָט
יזָּךְ אַפְּגָנְרִיסָן אַ רְיוַּיְקָעָר שִׁיכָּט עָרְד אַן פָּאֶרֶטָסָטָן דָּעַם סָאַלְרוֹסָטָס גַּעַגָּעָ-
דִּיקְעָרְהִיסָּט אַין דֵי אַונְטָרְעָרְדִּישָׁע הַיְּיָפָן טִוָּן פָּאָרָט. אַ גַּזְנָץ יָאָר האָט עָרְד
יזָּךְ דָּרְגָּנָעָרָס מִיט בְּרוּיט, דָּרְגָּנָעָרָס אַבְּגָעָר אַיְוָעָס צָוִילְ-אַק פְּלִיְישָׁ-
גַּעַוְּאָרָן. דֵי אַיבְּגָרְקָעָז צִוְּסָה האָט עָרְד זָנָךְ דָּרְגָּנָעָרָס מִיט מִילְ-אַק פְּלִיְישָׁ-
קָאָנְסָעָרָוָן, וּפְלָכָעָה עָרְד האָט דָּאָרָט גַּעַפְגָּעָן אַין זַיְעָר אַ גַּיְוִיסָּעָר זָאָלָ-
דָּאָרָט אַיְוָעָס גַּעַוְּעָן אַגְּנָעָר לְאַגְּנָעָר טִוָּן לִיכָּט, וּפְלָכָעָה האָבָן אַיְם
גַּעַלְעָקָעָה אַפְּרִיךְ יָאָר, אַיְם שְׁפָעָטָרָה האָט דָּעַר אַוְנְלִיקָלְעָכָר גַּעַנְגָּעָז גַּיְנָח
יָאָר גַּעַמְזָהָן לְעָבָן אַן שְׂפָאָקְ-הַנְּצָטָרְעָנִיסָּט. אֹו מַע האָט אַיְם אַפְּגָנְרָאָפָן,
גַּאוֹאָקָסָן מִיט הַאָרָז. דֵי עַרְשָׁטָע שְׁטָרָאָלָן טִוָּן דָּעַר טָאָג-לִיכְטִיקִיסָּט הַאָבָן
אַיְם פָּאַרְבָּלְעָנָדָס דֵי אַוְיָגָן. נָאָר שְׁפָעָטָרָה האָט יִזְרָעֵל דֵי רַיְעָז וּוּירָעָר פָּאַרְבָּלְעָנָדָס.
דֵי אַרְטִיקָעָז אַסְכָּט. האָט דָּעַם גַּעַפְגָּעָן אַסְלָדוֹאָס אַיְוָקָנְשָׁקִיסָּט קִין וְאָרָ-
שָׁל, טִוָּן דָּאָרָט וּוּסָעָט מַעַן אַיְם. אַחוֹדָעָ, אַהֲיָם שִׁיקָּן—זָוָם טִוָּן דָּאָרָט.
(טִוָּן צִיטְזִינְגָּעָן).

I. די צְעַשְׁטָעָרוֹנָג טִוָּן פָּאָרָט.

די אַסְאַוּעַצָּעָר טֹעַסְטוֹנוֹג אַיְם גַּעַשְׁפָּאָגָעָן אַיְם פְּיִיעָר טִוָּן דָּעַר אַיְמָסְפָּרִיאָ-
לִיסְטִישָׁעָר מִילְכָאָמָע. אָפְּ צְעַנְדְּלִיקָעָר וּוּיְאֶרֶטָן אַרְוּם דֵי פָּאֶרֶטָן האָט זִין צָוָ-
שְׁפָרִיטָט דָּעַר פְּיִיעַרְדִּיקָעָר דָּוָגָג טִוָּן דֵי האַרְמָאָטָן-שָׁאָסָן. אַזְנָץ אַזְלִיבָּדָיְ-
לְעָכָע אַוְרִימִיסָן טִוָּן בִּיְדָע זַיְעָן האָט דֵי עָרְד גַּעַצְיָעָרטָט. אַזְוִי וְויִי אַוְיסְעָרָגָ-
וּמִינְטָלְעָכָע זַוְּגָעָן זִין בָּאָגָנָאָכָי אַנְגִּינְדָּן דֵי שִׁין-וּוּאָרְטָעָר (פְּרָאָזְשָׁקְטָאָרָט)
מִיט פָּאָסָן טְוִיט-בְּלָאָסָע לִיכְטִיקִיסָּט. מִיט דֵי וּמִיסָּעָה העַנְתָּז זַוְּגָעָן זִין "גַּעַסְאָפָט"
דָּעַם הַיְּמָלָ, דֵי עָרְד אַזְנָץ בָּאַלְיִיכָּסָן דֵי הַגְּלָעָן טִוָּן דֵי פָּאֶרֶטָן, וּזְ אַיְן דָּעַר אָוָ-
טָעָרְעָד הַאָבָן זִין גַּעַפְגָּעָן דֵי בָּאַטָּאָרִיִּיס אַזְנְדְּלִיקָעָר טְוִיזְגָּטָעָר מַעְנָטָשָׁן,
וּפְלָכָעָה האָבָן זִין גַּעַרְטָן סָאַלְדוֹאָס. צַוְּיִי יָאָר שָׁוִין וְויִי קַעְפָּן הַעֲלוֹיָשָׁ-

צ'ליב דער הערטאָט ּוּן קַפְּיטַקֵּל, וועלכער דרייקט און שטיקט זיַּלְּין,
דָּקָרִים טָאָקָע אונטער דער ערְּד האָט מעְן אָאָר זיַּ אֲגַעְנָרִיט גַּרְוִיסָע רַעֲזָרְזָן
עַסְנוֹאָרג, קַעְדִּי זיַּ אַלְּן קַעְנָעָן, מַאֲרְדָּנְדִּיק אַיְינְעָרָד עַם צָוִיתָן, באַשְׁיָּאָן זיַּ-
צָרָע אַיְינְעָה הַעֲרָשָׂע-קַאֲפִיטַאָלִיסְטָן, בִּידְעָ אַרְמִיעָן הַאָבָּן גַּעֲהָטָן וְחָאָס זֶ-
עַסְן אַיְן וְחָאָס זֶ סְרִינְקָעָן. דִּי אִימְעָרִיךְ רַקְעָסָע פְּלָעָגָן זֶיךְ זֶ דִּי שְׁטָעָרָן
דָּרִיסְן אַיְן, צְוִישְׁטָנְדִּיךְ זֶיךְ מִיט בְּלִיזְטִיקְעָ פְּוֹנְקָעָן, אַנוּוּיוּן אָפְּרָסָן, וְחַעַל-
כָּעַ דִּי שִׁין-וּאֲרָגָעָרָס הַאָבָּן אַנְטְּפָלְעָטָן. אַיְן אַהֲיָן, וּזְיַי הַאָבָּן אֲגַעְנָוִיָּן,
פְּלָעָגָס הַאֲגְלָעָן מִיט טְוִינְטָרָרָד פָּוד שְׁטָאָל, צְוַשְׁטָעְרָנְדִּיךְ דִּי אַיְזְוָנְבָּעָטָן
אַנְטְּפָרָעְדוּשָׂע הַיְּילָן. אַיְן דִּי ערְּד האָט גַּעַזְטָרָט, מַאמְעָשׂ זֶיךְ בָּאָן ערְּד-
צִיטָּעָרָנִישׂ.

איַן אַיְן אַרְטִילְעָרִישָׂן אַנְטְּפָרָעְדוּשָׂן קַאֲוָמָט ּוּן דִּעְרָ פְּעַסְטָגָנָן אַיְן
גַּעַגְגָּעָן אָפְּ בְּיַבְּעָרְהַאְּפָטָע אַרְבָּעָט. נִיט קַוְּנְדִּיךְ אָפְּ דִּעְרָ גַּעַגְּאָר, וּוְעִיכְּבָּא אַיְן,
אָזְוִי זֶיךְ אָפְּ שְׁוֹוָאָרְצָע כְּמָאָרָע, גַּעַהְאָנְגָּעָן אַיְבְּעָרָן קַאֲוָמָטָן. הַאָבָּן דִּי מַעְנְטָשָׂן,
בְּאַקְעַמְּגַנְּדִיךְ דִּי מִידְקִים ּוּן דִּעְרָ שְׁטָעְנְדִּיקָעָר אֲגַעְשְׁטָרְעָנְקִים אַיְן שְׁלָאָה-
לְאָזְקִיָּט. אָסָּאָךְ שָׁאָעָן שְׁוִין קַעְסִיְּדָעָר גַּעַרְבָּעָט, אָזְוִי זֶיךְ טִילְעָלָעָן ּוּן אָ
גַּרְוִיסָן כְּרָאָנְגָּמְעָסָרָד. דִּי עַלְעַקְטְּרִישָׂע לְעַכְפָּעָלָעָן הַאָבָּן בָּאַלְוִיכְטָן דִּי פְּוֹנְקָעָ-
לְעַזְעָמָרָן ּוּן דִּי רְיוִיקָעָה אַרְמָטָן. וּוְעַכְעָבָעָן אַרְוִיסְגָּעָשְׁטָרָעָט וּוְיַעַרְעָ-
הַעַלְדוּעָר אָפְּ דִּעְרָ ּוּרִי דָּרוֹכָן שְׁפָאָלָט אַיְם אַיְגְּעָזְבָּוִיגָּטָן גַּעַוּעָלָב ּוּן
קַאֲוָמָטָן.

די אַרְטִילְעָרִישָׂן הַאָבָּן, קַלְאָנְדִּיךְ מִיט דִּי אַנְטְּפָרָעְשָׂמִידָטָע קַנְאָלָעָן
אַיְבְּעָר צְעַמְעַנְטָעָנָם דָּיל, אֲגַעְנָפְרִיט מִיטָּן טְבָאָנִישָׂן דְּרַעְלָאָגָּעָן דִּי בָּאַמְבָעָט,
צְוִישִׁיקְט יִדְעִיס אַיְן יְעָדָע וּוְיַיְלָע גַּעַלְאָפְּן אַרְאָס דִּי שְׁטִינְגְּרָעָן טְרַעְפָּלָעָן, ּוּן-
וּוּגָּעָן זֶיךְ סְלָעָן אָפְּ קַלְיָינָעָ פְּלָאָטְטָאָרְטָעָס דְּרַעְלָאָגָּעָן צְוֹוָאָנְצִיְּקְפּוֹדִיקָעָ בָּאַמְבָעָט.
בָּאָ דִּעְרָ קַאֲבָאָנְדָע—«תִּיְּעָרָ!» פְּלָעָגָט אָפְּנִיקָלְטָן, בְּלַעְנְדְּנִיךְ דִּי אַוְגָּן,
אָפְּ רְיוִיטָעָר בְּלִיזְ ּוּן אָשָׁס. אַיְן וּוְיַדְעָר אָמְנָשָׂן-גַּעַלְאָה, אַיְן, קַלְיָינְדִּיךְ
צִוְּם בָּאַנְאָכְטִיקָן טְגִינְקָעָן הַוִּטְלָה, האָט גַּעַהְזָוָשָׂט אַיְן גַּעַדְוָנָעָרָט דִּי בָּאַמְבָעָט.
וּוּן דִּי סָאָלְדָאָטָן סְלָעָגָן אַרְוִיסְגִּין ּוּן קַאֲוָמָטָן נָאָךְ בָּאַמְבָעָט אַיְן עַפְּגָע-
געַן דִּי שְׁפָאָלָעָגָן טִירָן, האָט מַעְן גַּעַקְעָנָט וּוּן דִּי קָאָרִידָאָרָן, וּוְעַכְעָבָעָן
זֶיךְ גַּעַזְוִינָן טִיף אַיְן דִּעְרָ ערְּד.

דָּאָרָט אַיְן עַס גַּעַוּעָן אָגָּנָץ קַלְיָינָעָ שְׁפָאָט, מִיטָּן נָאָמָעָן ּוּרָאָרט. עַט-
לְעַכְעָבָעָן קַלְאָגְטָעָר אַנְטָעָר דִּעְרָ ערְּד האָט מַעְן אִיסְגָּבָוִיט גַּעַרְאָמָטָן,
טָאָג אַיְן נָאָכָט הַאָבָּן דָּאָגְלִיכְטִיסְטָן דִּי עַלְעַקְטְּרִישָׂע לְעַמְפָעָלָעָן אַיְן-בָּאָגְלִיכְטִיסְטָן
שִׁין הַאָבָּן גַּעַלְעָבָט אַיְן גַּעַרְוָס דִּי אַרְטִילְעָרִישָׂן אַיְן סָאָפִּיאָרָן. נָאָךְ אָן עַטָּאָוש
נִידְעָרִיךְר הַאָבָּן זֶיךְ גַּעַנְגָּעָן דִּי שְׁפִּיטָאָלָן, קִיכְן אַיְן בְּעַקְרְרִיעָן, גַּעַנְגָּעָטְפָּלָקָן
טְוּסְגְּיָעָר הַאָבָּן כָּאָדָשִׁים-לְאָגְגָן גַּעַלְעָבָט אַיְן דִּעְרָ ּוּסְטָגְּנָגָן אָנְ אָפְּטָאָה-
אָרְגָּעָט, גַּעַנוֹדִיעָט זֶיךְ, אַוְסְטוּוֹאָרְטָנְדִּיךְ דִּעְמָסָטָגְּסָט אַטָּאָקָעָ, דִּעְרָ דְּרַוְוּוֹאָרְטָעָ-
טָעָר פְּגָאנְ ּוּן דִּעְרָ אַטָּאָקָעָ אַיְן נָאָךְ אַבְּעָרָ נִיט גַּעַקְעָמָעָן, אַיְן אָלָעָה הַאָבָּן גַּעַ-
סְרָאָכָט נָאָר ּוּן דִּעְמָס, זֶיךְ אָזְוִי דִּי צִוְּם זֶיךְ פְּאָרְטְּרִיבָן.

די לְעַצְמָעָ טָעָג האָט זֶיךְ דִּי קַאֲנָאָגְדָע ּוּרָשְׁטָטָאָרָקָט, אַיְן אָלָעָמָעָן האָט
אֲגַעְכָּאָטָס אָנְ אַזְמִירִיךְ שְׁטִימָגָג. נִיט וּוְיַלְנִיךְ סְלָעָגָן דִּי מַעְנְטָשָׂן אַוְגָּזִי-

טערן און אומטוקון זיך אָף די זוענט און געווולב יעדעס מאָל, וווען אינדרויסן
אָף דער ערְד פֿלענְט אַ באָטבּע פֿלאָצְן.

ערְשֶׁת האָט מעָן געהערט אַ دونערן, גלייך ווֹי אַ גאנצער באָרג ווֹאָלְכּ
זִישְׁמַעְטָרֶת גַּעֲוָאָרֶן, אָן דֵי אַיְנוֹנְבַּעְטָאָנְגָּעָנָע מַיְעָרָן הַאָבָּן גַּעַטְרִיסְלָט זַיְיכּ
פָּנָן דֵי קְלָעָפּ, דַּעֲרָנְאָךְ האָט אַין אַלְעָ אַגְּנְטַרְעַדְרִישָׁע הַיְילְן אַפְּגַּעַתְּלִיכּס אַ
מאָכְּסִיקָּעָר ווַיְדֻרְקָאָל, אָן אַין אַלְעָ קָאָרִידָאָרָן האָט ווֹי אַין דָּעָרָן גַּעַהְדוֹשָׁעָט.

דַּעֲרַת אַפְּטָן דַּעֲרַת קְלִיבָּן זַיְיכּ

עַטְלָעָכּ עַקְסִיְידְּפַרְדִּיקָע אַזְּפַרְדִּיסְן, אַיְנְגָּר נַאֲכָן אַנְדָּעָרָן. בִּיט אַ שְׁרָעָקּ
לְעָכּן לְיַאֲרָעָם אַיְנוֹ אַיְנְגַּעַטְּאָלְן דַּעֲרַת שְׂטִינְגְּרָנְגָּר קְעַלְעָר. אַיְן דֵי קָאָרִידָאָרָן אַיְוֹ
שְׁנִינְצָעָר גַּעֲוָאָרֶן. דֵי עַלְעַטְרָעָה האָט זַיְיכּ אַוְיסְנְגְּדָאָשָׁן. עַס קְרִיכְטָס דַּעֲרַת שְׂטִינְגּ-
דִּיקְעָר דָּרוּיךְ פָּוּן דַּעֲרַת גַּעַטְלָאָצְטָעָר באָטְבּּעָ, אָן לְעַגְנוֹוִיס דַּעֲם שְׁנִינְצָעָר עַ-
רִידָאָר האָט זַיְיכּ מִיט אַ פִּיְּקָעָרִי דַּוְרְכְּגַּעַטְרָאָגָן אַ האַלְפְּפָוְרִיקָעָר שְׁפָלִיטָעָר פָּוּן
דַּעֲרַת פְּאָנְצָעָר-בְּאָטְבּּעָ.

די גַּוְמָעָרָן) פָּוּן אַ צְוַיְּיָתָן האַרְמָאָט האָבָּן גַּעַעַנְטָס די טִירָן פָּוּן קָאוּ-
מָאָט. באָט שִׁין, ווֹאָס האָט זַיְיכּ אַרְיִינְגְּרִיסְטָן פָּוּן הַוְנְטָעָר ווַיְיָ, האָט מעָן גַּעַ-
קָעָנָט זַיְיכּ, ווֹי אַיְגָעָר די קָאָרִידָאָרָן טְרָאָנָן זַיְיכּ פָּוּן דַּעֲם אַיְלָרִיסָט שְׁוֹאָרְצָעָ
קְנוּיָּלָן רְוִיךְ. אַיְדָעָר די סָאָלְדָאָטָן האָבָּן נַאֲר עַטְלָעָכּ טְרִיס גַּעַמְאָכָס, קְנוּיָּוָן
אַיְבָּעָרָן גַּרְוִיסָן דַּוְרְכְּבָּרוֹךְ, האָט ווַיְדָעָר אַ הַזְּדוֹשָׁע גַּעַכְאָן דַּעֲם סְוִינְעָס אַ באָט-
בָּעָ, דָּאָן נַאֲר אַיְן נַאֲר, די בְּרִיאָאָנָמָ-גַּרְאָנָטָעָס^{*)}) האָבָּן אַוְנָטָן עַרְגָּעָץ גַּעַדְוָ-
גַּעַרְטָס, צְוַשְׁטָעְרָנְדִיקָע אַפְּנָן ווֹעֲגָן די אַונְטָעָוּרְדִּישָׁע קָאָרִידָאָרָן אַיְן גַּעַרְאָסְטָעָ קָעָ-
לְעָרָן, צְוַיְּצָלְעָנְדִיקָע די אַיְנוֹנְבַּעְטָאָנְגָּעָנָע טְוִיעָרָן.

די האַדְצָרִיסְנְדִיקָע גַּעַשְׁרִיְעָן פָּוּן די סָאָלְדָאָטָן, צְוַיְּסָעָנָע דַּוְרָךְ די באָט-
בָּעָס אַיְן צְוַדְוִיקָטָע דַּוְרָךְ די שְׁטִינְ-מַאֲסִיוֹן, האָבָּן זַיְיכּ אַוְיסְגַּמִּישָׁט בִּיט די
גַּוְאָלְדִיקָע דַּוְנָעָרָן באָט אַיְנְגָּאָלָן פָּוּן די אַיְוֹן-בְּעַטְאָנְגָּעָנָע מַיְעָרָן. דַּעֲרַת צְוִויִּ-
טָעָר גַּוְמָעָר באָט האַרְמָאָט, דַּעֲרַת אַרְטְּנְלָעְרִיסָט אַיְוָאָנָאָוָו, האָט, שְׁפָלְגָּנְדִיקָע עַ-
גַּעַץ אַיְן אַ כְּהָאָט. שְׁפָלְגָּלָאָרָן דַּעֲם באַ�וּסְטוּזְיוּן...

II. לעַבְעַדְיָיק באַגְּרָאָבָּן.

דַּעֲמָאַרְטְּלָעְרִיסָט אַיְוָאָנָאָוָו האָט קִיְּנָעָר נִיט גַּעַוְוָכָט. ווַיְיָלָעָס אַיְזָן
דָּאָךְ אַ קְלָאָל, אָוּ פָּוּן מַעְנְטָשָׁן, גַּעַפְּן ווּלְכָן עַס האָט אַ באָטְבּּעָ גַּעַפְּלָאָצָט.
וּוְעַט שִׁין קִיְּן פִּיצְלָ פְּלִיְישָׁ נִיס בְּלִיְבָּן.

אַיְוָאָן האָט נִיט גַּעַוְוָסָס, ווֹי לְאָנְגָּעָר אַיְזָן אַ שְׁאָרְכָּאַלְעַשְׁטָעָר אַיְזָן ווֹו
עַד גַּעַפְּנִינְט זַיְיכּ אַיְצָט. ווֹי דַּוְרָךְ אַ גַּעַפְּלָה האָט עַד דַּעְרָמָאָגָּט זַיְיכּ אַן דַּעֲם רְוִוָּט-
גַּעַלְן תְּלָאָם פָּוּן אַזְּפָרִיסָט מִיט זַיְינָע שְׁוֹאָרְצָעָ פָּאָסָן, דַּעֲם כִּיְּטָן אַרְגְּוָנְטָעְרָאָלָן,
אָן אַיְצָט באָדָע קִיְּוּעָר-שְׁטִילְקִים האָט גַּעַשְׁוִינְגָּדָלָט אַין קָאָפּ, די אַוְיָעָרָן

^{*)} אין אַרְטְּלָעְרִיעָע רְוָטָס מַעַן די סָאָלְרָאָטָן, וּוּלְבָעָ גַּאֲוִינְגָּעָן די האַרְטָאָטָן... גַּוְמָעָרָן.

^{**)} אַזְּאָ בְּין באָטְבּּעָ, ווֹאָס האָבָּן אַ גַּרְיוֹסָע צְוַיְּסָעָנְדִּיקָע קְרִיאָפָּס.

דער ארטילעריכס איזאנזאָה האָס, קאָלנְדִיך ערצעֶז אין ■ טהאָכ, פֿאַרְלְאָרְן דעם
בָּאַזְוּסְזִין...■

האָבֵן שְׂטָאַרְקַן גַּעֲמַטָּרָצֶט, אָוֹן ḫַרְעֵק אִין אַים בָּגְּאַלְן. אָרוֹם אִים אַין אָוֹן
כּוֹיְשְׁעַךְ גַּעֲוֹעַן, אָז זַיְנַע אַיְזָנָגַע הַעַנְטַס אַפְּלִילַע הַאָט עַר אַוַּיךְ נִיט גַּעֲזַעַן אַין
דַּעַרְמָאָר הַאָט עַר, קַוְּמַעְנַדְיק צָו וִיחָה, אַלְיַיְין נִיט גַּעֲיוֹוּכְט-צִי אַין עַס אַכְּ-
לָעַם, אַרְעַר עַר לִינְגַן אַין הַזָּה, עַר הַאָט אַלְיַזְקַן גַּעֲהָאָט, אָז אַפְּ, אַס וּעַם אַ
שְׂטָרָאָל טָאָן דַּי טָאָג-תְּיַיְכָת, עַר זַיְעַט אַיְזָוְאָקַן אָוֹן מַעְנַטְשָׁן-שְׂטַיְמָעַן דַּעְרַהְעָרָן...
פְּלָן פֶּאָרְשְׁמַאָכְטְּקִיָּת הַאָט אַין בְּרַוְסַט גַּעֲפַרְעָנֶט, דַּעַר קָאָפְּ הַאָט וְעַר גַּעַ-

דרְיִיט, אָוֹן עַר אִין וּוִידָעַר אִין כְּאַרְאַשְׁטַס גַּעַמְלָאָלָן.
אַט דַּאַבְּטַס זַיְקַן זַעַט עַד זַיְאַסְעַט... עַרְשַׁט אַבְּיַסְלַן, אָז אַיְין טְרַזְּנוּקַן נַאָרָן
אָוֹן בָּאָלָד שְׂוִין אַ נַּאֲגַנְזַן טְיִיכָּלָה, גַּרְיַיךְ דַּעַרְמָאָר הַאָט עַר וְעַר דַּעַרְזָעַן אַלְטַס
קָדְיַין זַיְנַעַלְעַט אַגְּדוּדְהַיִם בָּאָט בְּרַעַן דָּאָן... פֶּאָרְיַיְאָס אַפְּבָרַעַן עַר פָּסַט
נִיט אִין זַיְאַסְעַר אַרְיִינְטְּפְּרַגְּנוּעַן... עַר הַאָט גַּעֲקָרְבָּאָט, גַּעַרְזָעַן זַיְרַעַן פֶּאָרְיִיטָס
אָוֹן דַּעַר פִּינְקַן וְעַרְטַס אַלְמַן דִּירְבְּיַעַטְנַעַקָּעָה, בָּאַידְרַפְּאַשְׁזְיִונָּה עַר אַיְגַּזְגַּזְנַיְין
אִין וּוִידָעַר שְׂטָאַרְקַן פְּנִינְגְּזַעַר...
עַנְדְּלָאָץ אִין דַּעַר פֶּאָרְיִונְדְּרַעְטַס עַז זַיְקְרִיבַעַן, בַּעַנְאַפְּט דַּעַט קָאָפְּ

הַעַנְטַס, אַיְגַּזְגַּזְנַיְין דַּי אַיְגַּזְגַּזְנַיְין גַּעַזְעַן גַּעַזְעַן, אָלְמַעַן אִין אַיְן דַּי הַעַנְטַס פָּאָרָ-
טְרִוקְנַס בְּלִיזְטַס. אַיְזָנְגַּאיִי הַאָט בְּזִירַע גַּעַהְאָט אַ הרְיָה צִי טָאָן זַיְרַע עַר
הַאָט נִיט גַּעַזְוִזְטַס, וְעַר גַּעַפְּגַּטְנַעַט זַיְקַן, פָּאַבְּעַר לְיִוְתַּס עַר אַיְן אַיְזָסְגּוּ-
רוּקְטוּן שְׂטִינוּן, פָּעַן גַּזְעַלְקַן עַר גַּעַן זָאָר אַפְּ עַטְלַעַבְעַט שְׂטָאַקְן טְיַפְּעַר גַּעַטְזְּקַעַן
אַפְּבָרַע דַּי צּוּבַע שְׂטִילְקִיָּט פְּלָן דַּעַר פֶּגְנְצְטְרַנְדִּישַׁ אַיְן דַּי וּוּיְתִיבָּן אָוֹן גַּאֲגַ-
קָרְפְּצָר זַיְנַעַן גַּעַזְוּקַן אַיְבְּדָרְטְּרַעְנַבְעַד, מַגְנִינַן הַאָבֵן וְעַד יַאֲרְנְדָאָגָן גַּעַזְגַּגָּן,
אָוֹן אַיְזָנְגַּאיִי הַאָט בָּאַסְלָאָטָן בָּאַהֲרֶשֶׁן דַּעַט שְׂרַעַלְעַבְעַן קָאַשְׁבָּאָר אִין אוּבוּ-
אלְקַן אַיְזָקְעַז דַּי זַיְרְקְעַבְקִיָּט אַלְיַיְין, אִין שְׂוִין נַלְיְיַכְעַר דַּעַר טְוִוַּת בָּאָט פְּאַלְן,
אַיְידָעַר אַזְזַע מַעֲטַעַרְן זַיְרַע, פֶּאָרְמָאָכְנְרוּקָעָה שְׂאַר שְׂרַעַק דַּי אַיְגַּזְגַּזְנַיְין, זַיְרַע הַאָבֵן
סָאִי וְעַד גַּאֲרְגַּשְׁטַס גַּעַזְעַן, הַאָט עַר וְעַד גַּעַלְאַט פְּזִוְעַן פֶּאָרִיסַט, דָּאָן גַּעַטְצַעַלְטַס
זַיְקָן זַיְקְלַעַנְדִּיק זַיְקַן צְוִילְגַּן שְׂזַיְנְדַלְעַן אָוֹן קָאָפְּ, גַּעַטְמַבָּט עַטְלַעַבְעַט טְרִיזְטַס...
עַר אִין גַּעַטְרַבְּטַן אַפְּ אַ גַּלְיִיכְן אָוֹן שְׂזַיְנְגַּרְנָעָם דַּיְלָן אִין פֶּאָרְ פָּרִידָע
הַאָט אִים אוֹשַׁדְרַע אַטְטַס פֶּאָרְכָּאָפְּט. דָּאַהָּאָט אִים אַ גַּיְיַעַר גַּעַדְגַּנְקַן אַגְּבַעַ-
רַאְשַׁטָּה: עַר אִין בְּלִינְדַּגְעַזְעַרְן, צְוִיטְעַנְדְּרוּקָעָה וְעַד אַיְן פְּיִבְעָרָה הַאָט עַר אַ-
גַּעַסְפָּאָן אִין דַּי קַעְשְׁעַנְעַס, אַרְיוֹטְגַּעַנְמַעְטַן שְׂזַיְבְּעַלְעַד אִין אַגְּנַעַהְוִיּוֹן קַעְסִידָעָר
זַיְזִינְדָּן. פֶּאָר דַּי אַיְגַּזְגַּזְנַיְין, פֶּאָרְמָאָטְסְעַרְטַע טִין פֶּגְנְצְטְרַנְדִּישַׁ אַרְיוֹנַ-
גַּעַלְעַט פֶּלְעַט גַּעַלְיִיכְטַס זַיְן דַּי וְעַן.

- אָוֹן זַיְקָן זַיְקַן הַאָט אַיְזָנְגַּאיִי מִיט סִינְכָּע אַוְסִינְעַשְׁרִין, אַיְגַּזְגַּזְנַיְין
קַיְקַנְדִּיק זַיְקָן אָוֹן דַּעַר אַרְמוֹקְעָר שְׂטָאַר-פֶּגְנְצְטְרַנְדִּישַׁ. פְּוּנִוִּיטִין הַאָבֵן זַיְקָן דַּעַר-
מַרְקָן קָלָאנְגָעַן פְּלָן צְרוֹפְּגָנְדִּיקָעָה, אָוֹן אַ שְׂרַעַלְעַבְעַר דַּוְרַשְׁתַּחַט הַאָט מִיט
אַ גַּיְיַעַר קַרְאַטְס אַגְּנַעַכְאַטְס דַּעַט פֶּאָרְיִונְדְּרַעְטַן, פֶּאָר דַּי אַיְינָן הַאָבֵן רַעְדָעָר
גַּעַשְׁוִינְדָּלָט. אִן אַפְּגַּשְׁשָׁוֹאַכְאָעָר הַאָט עַר זַיְקָן זַיְקְלַעַנְדִּיק אָלְמַעַן דַּיְלָן אַיְן
גַּעַנוֹיְמָעַן קָרְיִיכְן פֶּאָרְוִוִּיס. אַהֲנוֹן, פְּגַנוֹוֹגְנַעַן עַס הַאָט זַיְקָן זַיְקְלַעַנְדִּיק זַיְקְלַעַנְדִּיק
טַוּן וּוֹאַסְעָר. דַּעַר דַּוְרַשְׁתַּחַט הַאָט אַלְקַן זַיְקְלַעַנְדִּיק גַּעַיְאָנָם אָוֹן, בָּאַהֲרֶשֶׁן
דַּי שְׂוֹאַכְקִיָּת. הַאָט עַר וְעַד-אַלְקַן טְיַעַר אִין דַּעַר שְׂגַנְצְטַרְנִישַׁ גַּעַרְוּקָעָה, אָנָ-
סְפָּאַטְנִידִּיק מִט דַּי הַעַנְטַס דַּעַט וּוֹעַג, עַר וְעַלְ, בָּאַלְלִילְעַט, אָוֹן אַ גַּרְבָּב נִיט אַרְיוֹנָ-

טַלְלָן. פֵּס הַאֲטָם אֵי גַעַטָּן מִיט אֶתְכְּטָרָר קִילְקִיט, הַאֲטָם עַד וּזְדֻעָה אָגָּב.

וְאָסָרָ! וְאָסָרָ! — הַאֲט אֶרְוִיסְגָּעָרְעַכְּצָט דָעַר פָּאַרְדוֹנוֹנְדְּעַטְסָר אָזָן, נָאָך עַטְלָעַכְּ טַרְיטִיט, אַיְזָע דָעַר דָוְשְׁטִיק צְוָעַטְאָיִן צָוָם וְאָסָרָ, עַר הַאֲט גַעַטְרוֹנְקָעָן, פָּאַרְוּשְׁטִירְעַנְדִּיק שָׁאָר כִּיעַס דִי אַרְגָּן, דָעַרְנָאָך עַטְלָעַכְּ מָאָל אַיְבָּעַרְגָּעַכְּאָפָט דָעַם אָסָעָם אַיְזָע וּזְדֻעָר גַעַטְרוֹנְקָעָן. עַס הַאֲט זִיך אַיְסְפָּאַרְגְּלִיסְטִיס דִי קְלִינְעָ אָזְעָרָ אַנְקִיקָן: הַאֲט עַר אֶשְׁוֹעַבְּעַלְעָ אַנְגָּעַזְגָּדָן. אַיְזָע וְאָסָרָ הַאֲט עַר וַיַּיַּן אֶפְשְׁפִּיגְלָנְגָן דָעַרְוָעָן אָזָן, אֹזֶע-הַאֲט זִיך נַעַמְנָטָר צְוָעַבְּיָוָן, הַאֲבָן אָפָ אַיְסָע אַיְזָע גַעַטָּן אֶסְאָר אַיְסְגָּעָמְסָשָׁעָע, הַאַלְבָּטְשְׁוֹגְעָנָע אַרְיִינְקְגָּדִיק עַס אַיְזָע אַיְסָע לִיְכְּטָרְגָּעָר גַעַוְאָרָן אָזָן, כָּאָטָש דָעַר גַּאנְצָעָר קְעַרְפָּעָר הַאֲט שְׁרָעָקָן לְעַד גַעְוַיְיִטְקָט, הַאֲט עַר דָאָך נַעַקְעַנְטָ שְׁוִין פָּאַמְעַלְעָךְ וְיִיטָרָ נַיְינָ. קִיְיָן אָזְיָי קָאַרְאַבְּקָעָט מְעַן זִיך אַרְוִיסָע דָעַר שְׁרָעַקְעַכְּרָ אַנְטְּעַרְעַדְזָשָׁעָר הַיְילָן דָעַר אַיְזָע גַעַדְאָנָקָן, אֹז אַיְסָע מְעַן הַאַלְטָן שָׁאָר אֶפְאַרְלָאַרְעָנָעָם, אַיְזָע עַר קָעָלָס. הַאֲט עַר זִיך אַהֲוֵב גַעַטָּן אַיְזָע גַעַלְאָסָז זִיך לִיְיָן אַיְזָע דָעַר פִּינְצְטָרָ. וַיַּעַט דָא אַיְמְזִיסָט-אַיְצְנִיסָט פָּאַרְטָאָלָן וּוּרָעָן, הַאֲט אַיְסָע גַעַוְאָרָפָן אַיְזָע אַיְצָע נַיְינָ. נַיְישָׁן, וַלְיַיְך אַבְּעָר הַאֲט עַר זִיך אַיְסָע פָּאַרְטְּשְׁעַפְּעָטָמָע אַיְזָע אַיְזָע אַיְמְגַעְפָּאָלָן. דִי שְׁוֹעַבְּעַלְעָךְ הַאֲבָן זִיך שְׁוִין בָּאַלְד אַיְסְגָּעָלָאָט, עַר אַבְּעָר אַיְזָע אַלְץ וַיַּיַּן סְעַר גַעַלְאָן, יַעַדְו וַיַּיְלָע פָּאַרְטְּשְׁעַפְּעַנְדִּיק זִיך אַיְסָע פָּעַסְלָעָן אַיְזָע קָאַסְטָנָס, זִיְיכָן, הַאַפְּגָנְדִּיק, אֹז אַסְ-אָס וַיַּעַט דָאָך תָּוִינְבִּין וּוֹאָשָׁן דִי טָאָג-לִיכְטָן, אַבְּעָר—אַרְוָם אַיְזָע אַרְוִיסְרָאַפְּטוּעָן שָׁוֹן דַעְמָדָאַיְקָן טַוְירָעְדִּיקָן קִיְיוּועָר, אַיְמְזִיסָט צְוַיְיַעַלְסָעָר אַיְוָאָנָאָוָה הַאֲט זִיך גַעַשְׂרִי גַעַטָּן, הַאֲט אַונְטָרָ דִי הוַיְיכָע שְׁטִיָּן גַרְאָבָעָנָעָם מְעַנְטָשָׁן.

עַר אַיְזָע שְׁטִין גַעַבְּלִיבָן אַיְזָע צְוָעַצָּט זִיך אָפָ עַפְעָס אֶפְעָקָל. שְׁטָעָרָן הַאֲט זִיך מִיט שְׁוֹוִיס בָּאַגְּאָסָן, מַעֲכָנִישָׁ הַאֲט עַר מִיט אַיְזָע גַעַוְאָרָן, שְׁטָעָסָט דָעַם וַיַּיַּכְן פָּעַקְלָ, אָפָ וּוּלְכָן פָּעַקְלָ, אָפָ וּוּלְכָן עַר אַיְזָע גַעַוְעָסָן. דָאָס אַיְזָע פָּאַקְלָעָ גַעַוְעָן, קָאַסְטָנָס. אַבְּיַסְלָ וְיִיטָרָ אַיְזָע גַעַשְׁטָאַגְּנָעָן אָנֶעֱגָע אַיְזָע רָגְעָן פָּאַסָּס, זִיך אַיְזָע גַעַוְעָן מִיט הַאַרְמָטָן-אַיִלָּן, אַנְיַיְעָהָאָלְעָנָגָן אָפָ אֶגְעַעַדְוָה אַיְזָע גַעַזְהָוָגָנָעָן צְוָיָהָרָשָׁן וַיַּיַּן שְׁוֹאַכְקִיָּט. אַפְגָּוְרִיסְטִיס פָּנָן אָקָסָסָן אֶגְרָעָט, הַאֲט עַר זִיך אַרְוִמְגָעוֹוִיְקָלָט מִיט פָּאַקְלָ, אַיְנְגָעַמְגָקָס אַיְזָע שִׁיָּן-טַרְעָן אַיְל אַיְזָע אַנְגָּעַזְגָּדָן, פָּאַגְּנִידִיק מִיסְנָן פָּלְאַקְעָרְוִיִּקָּן פָּאַקְעָל, נִיט סְרָאַכְטָן-זִיך שָׁוֹן דָעַם, אֹז עַר קָעָן נָאָך דָעַרְמִיט אֶסְרִיְעָ אַגְּמָאָכָן, הַאֲט אַיְוָאָנָאָוָה וּזְדֻעָר גַעַלְאָסָז זִיך לִיְיָן פָּאַרְוִיסָט, יַיְנִידִיק אָנֶעֱגָנָגָן, אַיְזָע עַטְלָעַכְּ מִינְגָּט אַרְוָם הַאֲבָן זִיך אַנְגָּעַהָוִיבָן אַיְמְבָאַקְאַנְטָעָ וַיַּיַּקְעָלָעָן. אַיְזָע אַזְמָגְלִיקְלָעָכְרָ

האָט **פֿאַרְשְׁטָאָגָן**, אָז ער האָט זיך **פֿאַרְבְּלָאַנְדוֹשֶׁעַ**. אִמְבּוּרַן לאָגָן, **פֿינְגְּסְטָעַן** קעַלְעַד האָבָן זיך געַזְוִינְגַּה הויַכְעַד **פֿירְאַמְּדִיעַס** פֿון קָאַטְּפָנָס, **פֿעַסְלָעַךְ** אַוְן גַּעַ-
פַּעַק. ער אֲבָער אַיוֹ אַלְעַ וַיְיַטְּרַע גַּלְאָגָן, אַוְיסְמִיְוִינְדִּיקְעַד **דִּירְאַזְּקִיעַ** בעַרגְגַּו אַרְן
אַרוֹטְקָוְקָנוֹדִיקְעַד זיך אַינְדְּרָהְוִיךְ אָז אָפְּנַדְּזִיְּנַדְּזַעַן אַפְּנַדְּזַעַן צְוִוְיִיטַן, בֵּין גַּאַר
אַינְדְּרָהְוִיךְ, בֵּין גַּרְוִיעַן גַּלְאָטַן אַיְזְנְבְּעַטְּאָגְעַנְגַּעַן סְוּפִיט.

- **דָּעַרְ-אַונְסְּטְּרָעַרְזִיְּשָׂעַר** גַּעַטְּאָגְגְּנָעַנְגַּרְ הָאָט דָּאָן צְוִידִיקְעַד אַלְעַלְאָס זיך
זַיְן, וַיְיַאַגְּנְסְּטַע כְּאַיְעַ, גַּעַנְמַעַן לְוִוְּנַן לְעַנְנוּוֹס דָּעַר וַוְאַנְסַטְּ. אַוְועַקְרָאַמְּפָעַן-
דִּיק פֿון וַוְעַג דִּי **פֿעַקְלָעַךְ** אַיוֹ **אַפְּרָוְקָנוֹדִיקְעַד** קָאַסְפָּנָס. הָאָט ער אַלְעַז גַּעַוְכַּט
אָז אַוְיסְוּוֹעַן אָ לְוַטְּאָלָאָךְ אַדְעַר טְרַעַפְּ. אָז אַיְן אַרְטַּהְטַּה הָאָט ער גַּעַוְגַּעַן אָז
עַגְעַנְגַּנְגַּן פֿון אָ לְוַטְּאָלָאָךְ. וּוּלְכַעַד הָאָט גַּעַוְרִתְעַד עַרְגַּעַץ אָז אַוְיַּתְּ. אֲבָעַד אַיְן
אַיר הָאָט גַּעַקְעַנְטַס אַרְיִין נִיטְמַרְטַס, וַיְיַאַגְּנְסְּטַע.

אָן קוֹיכְבָּס שַׁוְּן, אָן אַוְיסְגַּהְגַּנְגְּעַרְטָעַר אַיְן אַוְיַּאְגְּנָאָז **פֿוֹנְדְּעַסְטְּוּוֹגְן**
זַיְיַטְּעַר גַּלְאָגָן, אַיוֹ פְּלַצְיַים אָז ער שְׁטַיְינְגְּגַעַלְבִּיבְּן, פֿון צְוִוְיִיטְהָאָבָן אַרְוִיס-
גַּעַטְּאַרְטְּשָׁעַט אַוְמְגַעְהַיְיָרַע שְׁטִיקָעַר אַיְזְנְ-בְּעַטְּאָן, וּוּלְכַעַד עַכְבָּר אַגְּנוּוֹאַרְטָן
דָּעַר שְׁרַעְקָלְעַכְעַר אַוְפְּרִירִיסְעַט, אָז בא דָּעַר וּוּאַנְטַס גַּעַבְּנַן דָּיְלָהָאָט ער בְּאַטְּרָעַקְטַס
עַטְּלָעַכְעַע **פֿאַרְשְׁ-אַטְּעַטְּעַע אַגְּנְסְטָרְ-טְּרַעְפְּלָעַן**. דָּא ערְשַׁת הָאָט אַוְוָאְגְּנָאָז **פֿאַרְשְׁ-טְּאָגְעַנְגַּן**, אָז
ער אַיְזְנְטְּעַר גַּעַדְגַּעַע אָז ער טְרַעְטָעַר הַיְלָהָן פֿון פְּאַרְטַס אַונְסְטָרַן שְׁפִיטְאָל.
דָּעַרְגַּעַבְּן הָאָט ער באָמְשִׁין פֿון פְּאַקְעַל בְּאַטְּרָעַקְטַס אָז גַּאַגְּזַן באָגְגַטְס
קָאַנְסְעַרְוּן-קָעַסְטָלְעַן. וַוְעַנְגַּז זַיְהָאָט ער לְאַגְּזַן שַׁוְּן וַיְהָעָרְבַּת. גַּעַיְוּסְטַס הָאָט ער
אוֹ טִיפְּ אַונְסְטָרַע דָּעַר הָאָט מְעַן באַהֲלָהָן **פֿרָאַרְדּוּקְסַן** אָפְּנַדְּזַעַן עַלְלָעַכְעַע יָאַר פְּאַר
דִּי **פֿאַרְטִּיְּדִיקְעַר** פֿון פְּאַרְטַס.

דָּעַר גַּעַטְּאָגְגְּנָעַנְגַּרְ הָאָט אַבְּלָק גַּעַטְּאָן אָפְּנַדְּזַעַן זַיְגְּנַעַע הַעֲנָטַס. אַרְוּטְנְגַּקְיַּקְטַס
זַיְחַ אַלְעַ זַיְתַּן, עַרְגַּעַץ אָז ער אֲבָער נִיטְצַוְעַד זַיְחַ וּוּנְגַּנְגַּעַן נְרַאְבְּהָאָק, נִיטְ
קִיְּן בְּרַעְכָּאַיְזָן, אָז אַיְצָטַס עַרְשַׁת אָז אַיְם קְלָאָר גַּעַוְאָרְטַן, אָז ער אַיְן אָ
לְעַבְּדִיקְ-בְּאַגְּרָאַגְּגָעַנְגַּר דָּא אַיְן דִּי **טְּנַפְּשָׁנִישָׁן** פֿון דָּעַר ער אַונְסְטָרַע דִּי אַיְזְנְ-
בְּעַטְּאָגְגַּעַן כּוֹרְוּוּס. אָ **פֿאַרְצְּ-יְיָיְלְטָעַר** הָאָט ער זַיְחַ אַיְאָרְפַּט גַּעַטְּאָן אָפְּנַדְּזַעַן
שְׁפִיצְיַקְעַע **שְׁפִילְיַעַדְן** אַיְזְנְ-בְּעַטְּאָן, שְׁטִופְנְדִיקְעַד דִּי הַעֲנָטַס צִוְיִישַׁן זַיְעַרְעַע שְׁאַרְטָע
קָאַנְסַן, זַיְחַ אַוְיַּלְדַּעְעַכְעַד כְּאַיְעַ, וּוּלְכַעַד מַעְמַד אַיְן שְׁטִיגְגַּן אַרְיִינְגְּגַעְוִיאָרְטַן. ער
הָאָט גַּעַשְׁרִיּוֹן. גַּעַוְאָרְטַן זַיְחַ אָז **עַטְּמָעַנְגְּגָעַן** שְׁטִינְגַּעַר אַיוֹן דָּאָן עַרְשַׁת צַו
זַיְחַ גַּעַקְיַּעַן, וּוּנְגַּעַע זַיְגְּנַע הַעֲנָטַס זַיְגְּנַע אַיְגְּנָאַנְצַן **פֿאַרְבְּ-לוֹצְרָעַט** גַּעַיְזַע.

III. סְלַעַבְּן פֿון אַקְרָאַט.

לְאַגְּגַן הָאָט ער אַוְיסְגַּהְגַּנְגְּעַרְטָעַר מְעַנְטַס באָמְשִׁין פֿון פְּאַקְעַל
גַּעַקְלַגְּפַט מִטְסַ דָּעַר בְּלַעַכְעַנְגַּר **קָאַנְסְעַרְוּן-שָׁאַבְּטַן** אָז שְׁבִינְגְּרַעַם דִּיל, זַיְחַ
הָאָט זַיְחַ אַיְגְּנַעַבְּוִוְינְ, אֲבָער נִיטְצַוְעַד גַּעַעַגְּטַס זַיְחַ. דָּאָן הָאָט ער אַזְגְּנַעַרְדִּיזְטַן אַפְּרָעַט
פֿון אָ קָאַטְּסַן אַיוֹ מִטְסַ אַפְּשָׁוּעַק דְּרוֹבְגַּעַהְאָקְסַן אַיְן בְּלָעַךְ אַלְעַכְלָעַ, מַטְסַ זַיְחַ
צְוִמְאַזְגְּטַעַע הַעֲנָטַס הָאָט ער דִּי קָאַנְסַן פֿון לְעַכְלָעַ **פֿאַנְגְּגָעַרְגְּגָעַנְטַן** אַיְן צְוִיגְ-
כָּאַפְּטַס זַיְחַ צְוִם **שְׁלִישַׁ**. נַאֲכַן עַסְנַ אָז ער וַיְהִידְעַר אַוְיַּעַק וַיְאַסְעַר זַיְחַ.

...דֵן עֲרָשֶׁם הַגְּזִינְגָּן אַיְוֹאָאָן פָּאָרְשְׂטָאָן, אוֹ עַד אֵין אַרְגְּנְטִינְגְּפָאָלָן אֵין דַעַר טִיפְסְפָּעָר
הַיְלָן פָּיָן פָּאָרָס...

אַ הִמְשָׁע צִיֵּט אֵין אֲוֹיַּק, אַיִדָּר אַיוֹזָנָאָו הָאָט אַפְּגָנוּוֹכֶט דֻּעַם מִיט וּוְאַסְעָר פָּאָרְגָּאָסְעָנָעָם קָעָלָעָר. גַּעַשְׁתִּילָט דֻּעַם דַּוְרָשָׂט, הָאָט דַּעַר אָוָם-גְּלִיגְעָכָעָר צְוֹגָעְטוֹלִיעַט וַיַּך צַד קָאַסְטָן אָוּן גְּלִיַּיך אַיִינְגָּעָשָׁלָאָן. נָאָכָן אָרָה-וְאָכָן אֵין אַיִם אַלְאָגָע צִיֵּט נִיט קְלָאָב גְּעוּוֹעָן, צַי שְׁלָאָט עָר, צַי נִיט-אָזָא-פִּינְצְּטָעְרָנִיש אָוּן שְׁטִילְקִיטָה הָאָבָן גְּעוּהָרֶשֶׁט אַרוּס אָוּן אַרוּס; עָר הָאָט קִין כִּי-שָׁעַק נִיט גְּעוּהָט אַוְּגָזְשָׁטִין. דַּעַר קָאָפָה הָאָט גַּעַשְׁמָאָרָצָט פַּיְן דַּעַר קָאָנְכָנוּעָ, דַּי פָּאָרְצְּווֹיִיכְּלָוָנָג הָאָט דַּי לְעַצְּטָע קְוִיכָּעָס צְוֹגָעְנוּמָעָן. בִּיְסָן שְׁלָאָפָה הָאָט דַּעַר פָּאָקָעָל וַיַּך פָּאָרָלָאָשָׁן, אָוּן אַטְּסָנִי אַנְצִינָרָן הָאָט וַיַּך נִיט גְּעַלְוָסָט. דַּעַר אַרוּ-מִיקָּעָר שְׁלָאָפָה פַּיְן פָּאָקָעָל, מִיט וּוְעַלְכָן עָר הָאָט פָּרִיעָר גְּעוּהָאָפָה אָז גְּעַלְגָּעָן אָז אַוְּסָוּעָג פַּיְן דַּעַר אַינְטָעְרָעְרִיְשָׁעָר הַיִּל, הָאָט אַיִם אַיִצְטָא אַוְּסָעְזִיְוָן פָּאָר נַוְצָּלָאָו, עָר הָאָט אַרוּסָגָעְרוּזָן אַסְנָעָץ צַי זַרְעָן, דַּעְרָמָאָנְעָבָתָק אָזָמָעָן וּוְעַן דַּעַמָּה, אָז עָר וּוְעַט שִׁין. מִסְּטָאָמָעָ, קִינְמָאָל נִיט וּזְעָן פָּעָר דֻּעַם בָּאָנְ-שִׁין.

אָנָן זַיְינָן אַיְצְטָיְקָן לְעַבָּן הָאָט עָר נִיט גְּעוּוֹבָט נִיט פַּיְן פַּיְן נִאָכָט אָוּן בָּאָשְׁפָוּמָעָן דַּי צִיֵּט אֵין אַיִיך אַמְּעַנְּגָעָך גְּעוּיָעָן, עָר הָאָט נִיט גְּעָ-דַעַנְקָט וּוְיַפְלָל מְאָל עָר אֵין גְּעַגְגָנָעָן נָאָך וְיַאֲסָעָר אָוּן קָאָנְסָעְרָיָן, עָר הָאָט נִיט גְּעוּוֹסָט, אָז דַּעַר צִיְּסָבָאנְד פַּיְן בָּאָיְוָסְטָזָיָן הָאָט וּזְרָעָבָן מִוּטָן צַי-שְׁטָאָנְד פַּיְן פָּאָרְכָּאָלְעָשְׁטָקִיט, אָנָן אַיִצְטָמָעָר עָרָשָׂט הָאָט עָר פָּאָרְשָׁטָאָגָעָן, אָז עָר גְּעַלְגָּעָנְט וַיַּך דָּא שִׁין עַטְרָעְבָּעָזָאָקָן שְׁטָאָק אֵין אַפְּגָעְיִיאָקָבָן דַּי אַיְגָעְגָּלָעָ-בָּאָרָה, דַּי הוּיָן אָוּן הַעֲמָדָה וּוְיַגְעָן, צִוְּלָוּבָן שְׁלָאָפָה אָז דַּי קָאָבָטָסָה, אָנָן אַיִ-נִיקָּעָר עַטְרָעְרָר צְוּדָוָן גְּעוּהָאָרָן, אָנָן דַּוְרָק דַּי רַעְבָּרָעָד הָאָט דַּי קָעְמָט אַרְיָינְגָעָ-בָּלָאָט.

אַלְקָן אַטְטָעָר פְּלָוָעָט עָר וַיַּך דַּעְרָטָאָגָעָן אָנָן זַיְינָן פָּאָרְגָּאָנְגָּנְדָּחָיט דֻּעַם פָּלָאָקָן בְּרָעָג פַּיְן דָּאָן, דַּי דָּאָרָה, דַּי הַיּוֹלָעָד, גַּעַרְעָטָטָט בִּיט גְּעַרְעָטָט שְׁנִי-חוּיסָע גְּעַנְדָהו, יַעֲלָבָעָר עָר הָאָט קְלוּינְגָרָהִיט גְּעַלְגָּעָטָרָה. אָפָן בְּלִיעָן הַוּבָל שִׁינְטָט אָוּן בְּרָוּט דַּי זַיְינָן, אָנָן אַלְקָן פָּאָרְפְּלִילִיצָט וּמִיט אַיְרָעָר לִיבְצָהָקָע יַעֲרָבָעָעָ-שְׁטָרָאָלָעָן, אָנָן דַּי נַעַלְעָעָשָׁרָוּי אָפָה דַּי דַעְבָּעָה, אָנָן דָּאָסָעָר אָוּן שְׁוּבָל, אָנָן דַּי הַוִּיכָּע גְּרָגָע גְּרָאָהו, פַּיְן יַעֲלָבָעָר דַּי גְּעַנְדָהו-הָאָבָן, אָנָן הָאָנָאָע גְּעוּהָאָט, אָז לַעֲבָדִיק הָאָבָן וְזָה אַיִם פָּאָרְגָּעְשָׁטָעָלָט דַּי הַיִּבְשָׁע בְּזַהְדָּעָה, קִוִּים הָאָט עָר אַבְּרָהָם דַּי אַוְּיָנָן גְּעַעַפְתָּן, וַיַּך דַּי פִּינְצְּטָעְרָנִיש אָוּן בָּעַמְּדִילָעָט-שְׁטִילְקִיטָה הָאָבָן אַמְּגָעָר עַקְרָעָרָט צַי דַּעַר שְׁרָעְקָיְבָּעָר וַיַּרְבָּלְעָבָקִיט, אָנָן אַיִצְטָמָעָר עָר וְזָה.

פָּאָר עַטְלָעְבָּעָעָט מְעָגָה עָר וְזָה אַיְמָגָעְשָׁלָאָעָה, אָנָן אַיִצְטָמָעָר עָר וְזָה-לְאָוּט זָהָר אַיִבָּעָר דַּעַר הַיִּל וְזָהָן אַגְּרָאָבָהָמָעָר אַדְעָר בְּרָעְבָּאָיְזָן.

אָנָן אַיִן אַרְטָה הָאָט עָר וְזָה אַגְּנָעְשָׁטָוָה אָז אַגְּסָטָן, פַּיְן יַעֲלָבָעָר עָס הָאָט גְּעַדְמָעָקָט מִיט וּוְאַבְדָּעָר, עָר הָאָט עַז צִוְּרָאָבָן אָז אַגְּנָעְגָּפָן וַיַּך מִיט דַּי גְּעַוְּאָלְצָעָעָנָע פְּרִישָׁה, צִוְּיָהָן דַּי קָאָסָטָה הָאָט עָר אָז דַּעַר גְּעַפְנָעָן עַז-לַעֲבָעָעָקָט מִיטָּה, פַּיְן יַעֲלָבָעָר עַס הָאָט גְּעַטְדָּאָגָן אָז אַמְּדָעְרָעְנָעְרָעְבָּעָר פָּאָ-צְוָקָעָס-אַיְפָעָשָׁ.

מִיט זַיְירָע שְׁאָרְהָע צִינְגָר הָאָבָן דַּי פָּאָצְיָקָעָס עַטְלָעְבָּעָר קָאָבָטָס אָנָן בְּרָעְקָלָעָן צְוּפִצְלָה, דַּעְרָהעָרָנְדִיק וַיַּעַר קָרָאָגָן, פִּשְׁטָבָשָׁע אָוּן גְּלִיַּיך אָוּן אַלְעָ-

זִיְתָן, הָאָט דַּעַר גְּעַטְגָּנְגָעָנָעָר דַּעְרָפָרִיט וַיַּך מִיט וַיַּך אַוְיָי וַיַּך מִיט כָּאוּוִירִיט.

ויזינען גוחען די אינזיקע, לעבעריך בעטונגנישן, וועלכע האבן, אטיכן
איט, געלעבט אין דערדאזיקער הייל.

מייס אינטערעס האט דער בעטונגנער צוגעקסט זיך, וזה א דיקער,
ביכיקער פאציק אין זיך פאוואלינגען אָרְקֶפֶגֶע שְׂרוֹנֶגֶען טוֹן קַאֲסְטָן אָנוּ גַּעֲלָקָות
זיך גיין זיין וועג. אין דער פִּינְצְטָרְנִישׁ האבן זיך קלינגע איגעלען באָן די
פאציקעס געטינקלֵב ווי רויטע פִּיעַרְלָעַן, אָנוּ דער שְׁפָעַנְדִּיקָעַר גַּדְאָנָק וועגן
בָּאָמְרִיזָגָן האט אַיט אַשְׁטוּס נַעֲטָן צַוְּרָאָכָּן וועגן דעם וועג. מייס וועלכָן
די פָּאַצְׂזָקָעַס האבן זיך פָּאַרְקְּלִיבָּן אָזְּוִי סִיף אַונְטָר דער ערְד. נָאָר קוּידָעָם-
קָאָל דָּאָרָף מַעַן זיך בָּאָוָרְגָּן מִים בָּאָלִיכְסְּטוֹנָגָן.

ענדלעך האט דער מענטש. וועלכער האט, זיך אַרְקָט, געלעבט אין
דער פִּינְצְטָרְנִישׁ, דערקענט דעם אַרט מַעַן דִּי פָּעַטְלָעַן אָנוּ זיך דערמאָט,
או בִּישְׁכְּיִינָעַס מִיט זַיְהַגְּן אַסְאָךְ טְשְׁוָהְגְּנָעָנָעַ קַעְסְּעָלָעַן. בָּאָלָד האט ער זַיְהַגְּן
אַוְגָעָוָכָט, גַּעַנְיָמָעַן אַ פְּוִיטְצִיקְשְׁטִיקְזִיְהַגְּנָעָנָעַ גַּעַבְגָּדָן מִיט אַ שְׁטָרְיךָלָּ
שָׁאָר די הענטְלָעָן-צְוָגָעַשְׁלָעָט זַיְהַגְּנָעָנָעַ צַוְּדָר פָּאַס מִיטְן האַרְמָאָטָן-אַיִל אָנוּ,
אנְשְׁעַטְנְדִיקְזִיְהַגְּנָעָנָעַ צַוְּרָאָט אַיִל, האט ער אַרְיִינְגְּנָעָלִיגָט אָנוּ זַיְהַגְּנָעָנָעַ
קַנְיְטָלָעַן אָנוּ אַגְּנָעָצְמָנָן. פִּיר פִּיעַרְן האָבָן אַ לִיכְתָּן גַּעַטְאָן אָנוּ דער פִּינְצְׂ
טָרְנִישׁ. אַיוֹצָנָאָוּ האָט דָּאָן אָנוּ אַסְאָךְ קַעְסְּעָלָעַן אַיִל אַגְּנָעָצְמָן אָנוּ,
אַנְצִינְדְּנְדִיקְזִיְהַגְּנָעָנָעַ צַוְּרָאָט קַנְיְטָלָעַן. האָט ער זַיְהַגְּנָעָנָעַ צַוְּשְׁטָלָט, זַיְהַגְּנָעָנָעַ
טוּרָעָט, אָפְּ אלָעָ וועגן אָנוּ וַיְנַקְּלָעָן. ער האָט גַּעַקְעָמָט מִיט דער פִּינְצְׂ
טָרְנִישׁ. אַנְשִׁיקְנְדִיקְזִיְהַגְּנָעָנָעַ אָפְּ אַיר זַיְהַגְּנָעָנָעַ רַוִּיטָעָן-פִּינְצְׂרָן, אָנוּ דער קַאְטָפָחָט
אַיט פָּאַרְכָּאָט.

דער בעטונגנער האָט גַּעַנְעָסָן קָאָנְסָעוּרָוָן, גַּעַטְרְוִינְקָעָן וּוְאָסָעָר, גַּע-
שְׁלָאָן אָנוּ, אַוְתוֹאַכְנְדִיק, וּוְיַדְעָר גַּעַנְעָסָן זַיְהַגְּנָעָנָעַ זַיְהַגְּנָעָנָעַ
אוּן אָזְּוִי, קַעְנְטִיק, אוּן אַווּקְשָׁוִין אַסְאָךְ סָעָג, וּוְיַיְלָדְעָר שְׁלָאָף, עַסְּן אָזְּוִי
אָסְרוֹג האָבָן זַיְהַגְּנָעָנָעַ אַיְבְּעָרְגָּעָכָאָוָעָרָט אַ הִיטְשָׁעָ צָאָלְבָּאָל, דָּעַרְקָאָר אַבְּעָרְהָאָט
זַיְהַגְּנָעָנָעַ צַוְּיִישָׁן דִּי כִּוִּישְׁעַכְדִּיקְעַ בָּעָרְגָּ מִיט קַאֲסָטָן צְוָשְׁפָּרִיטָט דָרָר רַוִּיטָעָר אָפְּ
שְׁיַיְן שְׁיַיְרָאָר, אָנוּ אַוְמָעָטָסָמָס, וּוּ פְּרִיאָר אָנוּ שְׁטָאָק-פִּינְצְׂטָר גַּעַוְעָן, האָבָן
איְצָט פְּרִיאָלָעָן גַּעַטְנְקָלָט דִּי פִּיעַרְלָעָן טַוְּנָן דִּי לִיכְתָּן-טוּרָעָט.

אוּ די גַּעַגְּנָצָעָ שְׁוּרָעָ פִּיעַרְן האָט בָּאָלוּכְּמָן דַעַם בָּרָעָגְן פָּזָן וּוְאָסָעָר,
הָאָט דָרָר בעטונגנער בָּאַמְּעָרָקָט אַיְבָּעָרָן וּוְאָסָעָר בָּאָלָד אַגְּנָטָר דָרָר סְטְפְּלִיעָ
(סְטוּפִיט) אַ פְּיִידְעַקְיִיךְעַ לְאָךְ, דָוְרָךְ וּוְעַלְכָעָר טָע וּוְאָלָט פְּרִיאָר גַּעַקְעָנָט אַדוֹרְכְּקָרִיכָן.
אוּן עַטְשָׁעָר אָנוּ עַס דָרָר וועגן צַוְּרִיהִיִּתְסִ... אָנוּ אַיוֹצָנָאָוּ האָט וּשְׁוֹדָנָעָ
אַיְנָגְעָקִיקָט זַיְהַגְּנָעָנָעַ זַיְהַגְּנָעָנָעַ דָרְכָרִיסָטָס. וּוּ אַבְּעָרְהָ קָוָסָטָמָן צַוְּרָאָר
אַהֲנָן? אָקָן וּוְאָסָעָר וּוְעַסְטוֹ קִיְמָן לִיְתָעָר נִיט אַוְוָעָקְשְׁטָלָן, אָנוּ אַפְּקִירָן דָאָסָט
וּוְאָסָעָר אָנוּ אַוְיִסְגְּעַשְׁלָאָסָעָנָעַ זַיְהַגְּנָעָנָעַ.

אוּ ער האָט זַיְהַגְּנָעָנָעַ צְוָלָאָכָט, גַּעַלְאָכָט טַוְּנָן זַיְהַגְּנָעָנָעַ, אָנוּ זַיְהַגְּנָעָנָעַ
גַּעַרְאָט אָנוּ אַגְּוֹוִיִּן, האָט שְׁרָעְקָלָעָן אַפְּגָעְקָלְגָעָנָעַ אַיְנָגְעָנָעַ
קָעָלָן וּוְאָסָעָר. פְּלוֹצִים אָנוּ אַיט אַיְנָגְעָנְקָלָן אַגְּיִינְגָּרָן נִיְמָר גַּעַזְאָנָקָן; אַנְקְלִימָן טְוָטָטָעָ
פָּעַסְלָעָן, אַדְעָר פְּגַלְעָ טְמָס אַיִל, קִיְמָן נַאֲפָקְעָמָינָעָ נִיט וּוְעַלְכָעָ, בָּאַגְּעָסְטִיקָן זַיְהַגְּנָעָנָעַ
אַיְנָעָ מִיט דָרָר צְוָיִיטָר אָנוּ אָפְּ זַיְהַגְּנָעָנָעַ זַיְהַגְּנָעָנָעַ מַעַר פָּסְטָטָקָן, קַאֲסָטָן,

די קאסטנס מיט טחוועקעס צוינישלאגן, און די איבעריקע פֿרייע צייט זוכט
אויך אָ ברעכאייזן.

וועט זיך ניט אינגעבן גליק אַרויסצ'וראַטּווען זיך זוֹרֶךְ דער אויבער-
שטער לאָך, דאָרֶךְ מען דורכשלאָגן זיך אַ וועג זוֹרֶךְ די שָׁאַרְשָׁאַסְעָנָע טְרָעָפּ.
גייט ער אום באָם ברענָג פֿון פֿאָרגְּנָאָסְעָנָעָם קְעַלְעָר, דעם קְאָפּ אַרְטִיכְסְּאָן אַינְדָּעָר-
הוֵיך, קוֹקְנִידִיך וּשְׁעַרְנָעָץ דער לאָך און שְׂטָאָרָק פֿאָרְטִיכְסְּאָן אַיְן זִינְעָגְזָאנָן-
קען. באָ דער וּוֹאנָטּ האָטּ ער זיך אַנְגְּעַשְׁטוּיסְּן אָפּ אַ נִיְימָע בָּאָרְגּוֹן קָאַסְטָנָס
און טִיְיקָעָה האָטּ ער אַיְן קָאַפְּטָן צְוְבָּרָאָן, ווַיְילּ קִיְינָן אַיְין קוֹפָעּ קָאַסְטָנָס האָטּ
ער נִיט דָוְרְכְּגָעַלְאָזּוֹת, נִיט אַוְּהַעֲגַעְנָדִיך עַטְלָעָכּ קָאַסְטָנָס—דָאָס האָטּ ער אַלְקָ
געֻוּכָּס דעם ברעכאייזן אָדָעָר גְּרָאַבָּהָאָק, אַיְינְמָאָל באָזָאָ שְׂטִיקָל אַרְבָּעָתּ
הָאָטּ ער אַנְטְּדָעָקָט אַ גְּאַנְצָן לְאַגְּעָר לִיכְטָס. לאָגָג האָטּ ער גַּעַטְרָאָכָט, ווֹאָס צְבָ
טָאָן מִיט זִי, ווַיְיַזְרְאֵל זִי.

מִינְסָאָמָּאָל אַיְן ער גַּעַטְאָלָן אָפּ אַחֲמְצָאָע, פֿון וּוּלְכָעָר ער אַיְן אַלְיָין
שְׂטָאָרָק נִיסְפָּאָצְלָן גְּעוּוֹאָרָן אַיְן פֿאָרָרְפֿרְיָיד אַוְשָׁ צְוְשָׁרְיָעָן זִי. אַיצְטָן וּוּעָטָ ער
הָאָבָּן אַיְן אָ וַיְיַגְעָר, אַיְן אָ קָאַלְעַנְדָּאָרָן:

...מָאָרָגָן, אַיְבָּעָרְמָאָרָגָן, מָאָרָגָן, גַּעַכְטָן, אַיְיַעַנְגָּכְטָן... האָטּ גַּעַטְרָאָכָט
דער מַעַנְטָשָׁ, וּוּלְכָעָר האָטּ שְׁוִין פֿאָרָלָאָרָן דעם כַּעַשְׁבָּן פֿון דער צִיטָס. אַיְן
לִיכְטָל בְּרָעַנְטָ דָוָרָךְ נָאָכָט, אַהֲלָבּ מַעַמְלָעָם, הַיִּסְטָעָס. אַיְן צְוְויִי לִיכְטָל עַלְעָן
וּוּלְעָן בְּרָעַנְעָן אַ גְּאַנְצָקָמָעָם, אַיְן אַיְיבָּ מַעַזְאָל אָפּ אַיְבָּרְעָרְלָעָר אַפְּצָאָיִ-
כְּעַנְעָן צְוְעַלְפּ סִימְאָנוֹס, הָאָבָּן בְּירָ אַפְּלָעָר שְׁאָעָן.

דער אַוְמָגְּלִיקְלָעָכָר האָטּ זיך שְׂטָאָרָק גַּעַטְרָיִיט דָעַרְמִיט. נִיט קוֹקְנִידִיך
אָפּ דעם, ווֹאָס די דָאַגְּנָעָס וּוֹעָנָן שְׁפִּיְיָן אַיְן בָּאַלְיִיכְטָוָגָן הָאָבָּן באָ אַיְסָ די
גְּאַנְצָעָ צִיטָס צְוְגָּעָנוֹמָעָן. נִיטָאָ דָאָ קִיְינָן וּוּמְעָרָן, ווַיְילּ צְבָ
טִיפּ אַיְן גְּעוּוֹעָן די אַונְטָעַרְדִּישָׁ הַיִּילָ, עַס זָאָלָן אָהָעָר דָעַרְגְּרִיכְן די טָעָם-
פֿעַרְאָטוֹר-עַנְדָעַרְוָנְגָעָן פֿון דָרְוִיסָן.

קִיְינָן שְׁוֹם לְעַפְּבָּעַדְיקָעָ אַזָּן, אַוְיסָעָר פֿאַצְּקָעָס. אַיְן דָא נִיט בְּעַנְמִצָּעָ.
אַפְּלִילָעָ מָאָר אַיְן פֿלְעַכְטָגָרָאָן הָאָבָּן אַיְיךְ נִיט גַּעַקְעָנָס וּוּאַקְעָן אַפְּן אַיְזָן-בְּעַסָּאן.
אַיְן מַעַשְׁעָךְ פֿון דער לְאַגְּנָעָר צִיטָס, ווֹאָס ער האָטּ שְׁוִין דָאָ פֿאַרְבָּאָכָט, אַיְן
נָאָר דָאָס וּוּאָסָעָר, ווֹאָס האָטּ פֿאָרְגָּאָסָן אַטְיִיל פֿון קְעַלְעָר, אַבְּיִסְלָ פֿאַרְשָׁטְמָלָט
גְּעוּוֹאָרָן, אַיְן דָאָס אַיְן גְּעוּוֹעָן דער אַיְינְצִיקָעָר אַיְידָעָס פֿון דער צִיטָס, וּוּלְ-
כָּעָ ער האָטּ שְׁוִין פֿאַרְבָּאָכָט אַיְן דָעַטְדָּאָזִיקָן שְׂטִינְגְּרָנָעָם קְעַלְעָר.

דָאָהָטּ גַּעַהְעָרָשָׁט די אַפְּסָאָלָוָטָע אַיְנוֹאָמָקִיטָס, אַיְן יַעֲדָר רַאַבְּגָנוֹאָן,

וַיְיַזְרְאֵל זִיְינָן אַיְנְדוֹל זָאָל נִיט זִיְינָן, ווֹאָלָט זִיךְ זְאָסָק גַּלְקְלָעָכָר וּוּלְאִילָטָ-

אַיְידָעָר אַיְוֹאָנָגָוָוָו.

די רַאַבְּגָנוֹאָנָגָעָן פֿון די אַוְבָּגְּאָוְאַיְנָטָע אַיְנְדוֹלָעָן, וַיְיַזְרְאֵל זִי זָאָל
נִיט זִיְינָן, אַפְּנִילָעָ אַיְן די פֿאַלְיָאָרָע קָאָנָטָן, קְעַנְעָן זִיךְ דָאָרְרִי קְעַמְפָּן פֿאָרָ-
זִיְעָרָלָעָר, אַבְּעָרָדָעָר אַנְטָעַרְדִּישָׁעָר רַאַבְּגָנוֹאָן פֿון דער אַיְמָפְּעָרִיאַלִיסְטִי-
שְׁעָרָ מִילְכָּאָמָעָ, אַקְינָדָ פֿון זִיְינָן צִיטָס-די צִיטָס פֿון טְאַכְּנִיקָ, מַאַשְׁגָּעָס אַיְן
אַיְזָן-בְּעַסָּאן,-אַיְן גַּעַצְוּוֹנָגָעָן גְּעוּוֹעָן צְבָעָן אַיְן אַגְּרָוִיסָן, פֿינְגְּצָעָרָן שְׁטִיָּיָ-
גָּרְנָגָעָם קְעַלְעָר. אַנְטָמָזָן וּוּאָלָט גְּעוּוֹעָן צְבָעָן אַפְּלִילָעָ דָוְרְכְּבָרְעָכָן זִיְינָעָ

ווענט, וויל זיין זיינגען טעסטער קון גראנט געווען. ניטא דא קין ברעהן
אַקעָן, קין בלוייער הימל, דאָה עָר נָאָר שטיינער, פֿאַזְקוּעָס אָוּן פֿאַרְצְוִיְיךְ-
לְונֶגֶן. זיינ טֶפְּסֶע אַיְזָן גַּעֲוֹעַן עַטְלָעַכְעַ צַעַנְדְּלִיק מַעְטָעַר טִיף אַיְזָן דָּרָעַ ערַד,
אוּן זיינ אַיְינִינְצִיקְעַ האַקעָןונג אַיְזָן גַּעֲוֹעַן, טֶאַמְטָר גַּעֲוֹנִים עָר ווּ אַ צַּוְּפָלִיגְעַ
קָע עַפְּעַנְגָּן.

לאנג האָט עָר גַּעֲנָאָרְשָׁט דָּעַם דִּיל, אַבְּעָר אוּסְטָר דָּעַם קְלִינְעָם לוֹטֶט.
לְעָכֶל גַּעַפֵּן דָּעַם פֿרְאַדְוּקְטָן-לְאַגְּנָעָר, וְאָס עָר האָט אַנוּמָלָס אַנְטְּפָלְעָקָט, אוּן דַּי
אַמְצָוְתְּרִיטְלָעַכְעַ לְאָךְ אַיְבָּעָרָן וּוּאַסְעָר, האָט עָר מַעְרָ קִין שָׂוָם לְעָכֶל, קִין שָׂוָם
אַרוּיסְנָאָגָן קָוָן דַּי שְׁרָעָקְלָעַכְעַ קַאַטְּאַקְּמָבָעַס נִיט גַּעֲנָוָגָן. אַיְצָט, קַעְנָעָנְדָרִיךְ
די צִיְּמָ בְּאַשְׁטִימָעָן, אַיְזָן לְיִיכְתָּר גַּעֲוֹעַן צַו אַרְבָּעָטָן פֿאָר דָּרָעַ בְּאַרְיִינְגָּן. פֿאָר
שְׁלָאָפָּן אוּן עָסָן קָעָן מַעְן שָׂוָם אַיְסְטִילָן אַגְּשִׁיטְמָעַ צִיְּטָ. מַעְדָּרָפָּ נָאָר
בָּאַצְּיִיטָנָס, נָו לְאַמְּרוֹ וְאַגְּנָן, באָךְ האָלָב לְיִכְתָּל אַפְּגַּיְיכְּעָנָעָן דַּי מִיטִּיךְ-צִיְּטָ.
עָר האָט זַיְקָ גַּעֲנָוָמָעָן צַו דָּרָעַ אַיְבָּעָרָן קַאַלְעָנְדָרִ-סִימָאנִים
מָאָכָן אַפְּ דַּי לְיִכְתָּלָעַ.

דאָט אַיְזָן גַּעֲוֹעַן אַטְּיָן שְׁטִיקָל אַרְבָּעָט. דָּרְבָּיְ האָט עָר מִיט פֿאַרְדָּאָס
בָּאַמְעָרָקָט וְוּ גְּרוּזָס זַיְקָ נָעָגָל זַיְגָעָן אַפְּגַּעַוָּאָקָסָן. נָאָךְ זַיְיָ קָעָן מַעְן פֿעָסָט-
שְׁטָעָלָן, אוּ עָר אַיְזָן דַּאְ שָׂוָם, אַוְאָדָעָ, אַהֲלָב יָאָר. מִיט דַּי צִיְּנָעָר האָט עָר
אַפְּגַּעַבְּיָסָן דַּי נָעָגָל אָוּן וּוּידָעָר גַּעֲנָוָמָעָן זַיְקָ צַו דָּרָעַ אַיְבָּעָרָגְּנִירִיסְעָנָר אַרְבָּעָט.
אָפָּן וּוּיָסָן סְפָּעָרָין האָבָּן וּוּיָסָן העָנָט אַיְבָּעָרְגָּעָלָאָט אַזְעָלְכָעַ שְׁמַזְיִיךְעַ
שְׁפָרָן, אוּ עָר האָט זַיְקָ פֿאַרְשָׁעָטָט. דַּי הָעָמָד אַיְזָן צְוִירָסָן, דַּי הָעָנָט-שְׁהָאָרֶץ
וּוּ קְרִיל, אָוּן עָר האָט באַשְׁלָאָסָן צַו וּוּכָן אַיְזָן דַּי שְׁפִּיטָּאָל-לְאַגְּנָעָרָן זַיְיָ אַפְּ צַו
וּוּאָשָׁן זַיְקָ. אַיְצָט, אוּ עָר האָט שָׂוָם אַלְיִיכְּ-זַיְגָעָר, האָט עָר אַגְּנָעָהָיוּבָן צַו
טְּרָאָכָן אוּיךְ וּוּעָגָן אַיְנָאָרְדָעָנָעָן זַיְקָ אַוְאִינְגָּנָגָן, רִיכְסִיק אַוְעָקְשָׁטָעָלָן דַּי אָרָ-
בָּעָט. פֿרִיעָר האָט עָר וּוּעָגָן דָּעַם נִיט גַּעֲנָרָאָטָט, וּוּ עָסָ וּוּיָוָס אָוּסָ, צְוִילָבָ
דָּרָעַ קָאַנְטוּיָעָן אַיְזָן קָאָס בָּאָמָיְדָרִיסָט. אַיְצָט האָט דָרָעַ אַנְטְּעָרְדִּישָׁעָרָדָ-
בִּינְזָאָן גַּעֲנָוָמָעָן זַיְקָ צָו אַיְנָאָרְדָעָנָעָן דַּי וּוּאִינְגָּנָגָן. גַּעֲוֹעַן דַּאְן אָרָטָן, וּוּעָלָ-
כָּעָר האָט אַרְוִיְּנָעָשָׁאָרָצָט הוּאָךְ אַיְבָּעָרָן דִּיל אָוּן נִיטְצָוְתְּרִיטְלָעַקְעָנָגָן
די פֿאַזְיָקָעָס. אָט דָּארָט דָּארָף מַעְן אַוּוּקְשָׁטָעָלָן דָּעַם לְיִיכְּ-קַאַלְעָנְדָרִ-קָעָדִי
די פֿאַזְיָקָעָס, וּוּלְכָעַ נִישְׁטָעָרָן אַיְמָעָטָוָס, זָאָלָן נִיט אַזְמוֹאָרָקָן דַּי אַגְּנָעָזְנוֹדָעָנָעָ
לְיִיכְּס. אַפְּ יְעָדָן פֿאָלָל, טֶאַמְטָר וּוּעָרָט מַעְן קְרָאָנָקָ, דָּארָף מַעְן אלְקָ האָבָּן אַונְטָרָ-
דָּרָעַ האָנָטָ, אַיְזָן דַּאְ אַיְזָן אַרְוֹגְּנָשׁוּזָמָעָן דַּי פֿרָאָגָעָן וּוּעָגָן קִילְיָסָ. אַ קָּעָסָלָעָ-
אַפְּ אַנְוּאָרָעָמָעָן דַּי קָאַנְסָעָרָוָן, אַנְיִוְעָרָנָעָן פֿאָס פֿוּן הָאַרְמָמָטָן-אַיְלָל-אַפְּ
אַגְּנָרִיָּטָן וּוּאַסְעָרָ צָו וּוּאָשָׁן זַיְקָ אַוְן אַסְלָאַטְשִׁיקָעָ בלְעָכָעָן שָׁאָכָטָל פֿוּן קָאָ-
סָעָרָוָן-אַנְשָׁטָאָס אַפְּלָעָדָר-דַּי אַלְעָ וְאַקְּן האָט עָר צַוְּגָעָלְעָטָ צָוָם אַרְוָיסָ
גַּעֲשָׁטָרָאָצָטָן שְׁטִין.

דָּרָעַ אַיְנְסִינְקָט האָט אַיְם אַונְטָרְגָּעָוָאָט דָּעַם גַּעֲדָאָנָק וּוּעָגָן גַּעַמִּיט-
לְעָכְקִיטָּ אַיְזָן דָּרָעַ נִיְּעָרָ דִּירָעָ, אַבְּעָרָ מִיט בְּאַדוּיָּעָן האָט עָר אַיְנָעָזָעָן. אַוְן
פֿוּן אַסְאָן זַיְקָנָן וּוּעָט עָר מִזְוְן אַסְזָאָן זַיְקָ-אַיְלָן וּוּעָט פֿאַשְׁעָס אָפָּן דַּיְלָן
וּוּיל קִין אַיְזָן סְפָּוָעָק אַיְזָן נִיט מַעְגָּלָעָךְ אַרְיִינְצְּקָאָפָּן אַיְזָן אַשְׁטִינְגְּרָנְדָר
וּוּאָנָטָן.

אַחֲרֵיךְ גּוֹלְעָנָר וּוּסְטָרָפֶט מִסְמָרָלָף, אָנוּ
זַיְדָעָר גּוֹאָרְבָּעֶס. אַיְצָט, הַאָבְנָדִיק דַעַם לִיכְט-זַיְגָעָר, קָעָן פָעַן שָׁוִין אַפְגָעָן
זִקְנָא זַיְנָהָעָכָשָׁבָן פָעַן דַעַר אַזְגָעָטָאָגָעָנָעָר אַרְבָבָעָס.

עַד הַאָט גּוֹטָרָאָכָט אַיְיךְ זַיְאוּי צַו בָּאַשְׁיָצָן זַיְנָהָעָטָאָגָעָנָעָר אַרְבָבָעָס-
קָעַס: פָעַן דַעַק פָעַן אַקְאנְסִידְרוֹן-שָׁאָכָטָל הַאָט עַד אַשְׁגָעָלָע גּוֹמָאָכָט; גַע-
פָאָפָעָרָם זַיְךְ שְׁטָאָרָק, וּוּלְגָנְדִיק מַאָכָן אַגְּלָמָעָסָעָר. עַד הַאָט נִיטָרָס כּוֹשָׁעָד גַע-
חוּעָן, אָנוּ אַיְצָט, זַגְלִילָר מִיטָסָאָק אַנְדָרָעָר רַאֲבִינָגָאָנס, מַאָכָט עַד דָוָרָק אַיְן
מַעַשָּׂאָק פָעַן עַטְלָעָכָעָר כָּאָדָאָשִׁים דַעַטְוּלְבִּיקָן וּוּגָן, וּוּלְבָנָן עַס הַאָט דַוְרָכָגָע-
טָאָכָט דַי נַגְנָצָעָר מְעַנְפָשָׁהָיִיט אַיְן יַעֲנָדָר וּוּיְתָעָר צִיְיס, וּוּעָן דַי
מְעַנְטָשָׁן הַאָפָן זַיְךְ דַעַם קָאָט גּוֹבָרָאָקָן אַיְבָעָר יַעֲדָר קְלִינִיְקִיםִס. בָא אַיְם הַאָט
אַיְצָט, זַיְאוּי וּוּיְבָא דַי אַזְרָאָלִיטָעָמָעָן מְעַנְטָשָׁן, יַעֲדָר דָרְגָרִיבִּיכָנָגָו גּוֹהָאָט זַיְעָר אַגְרָוִיסָעָס
בָאַדִּיטָגָגָג, וּוּיְלָזִי הַאָט בָאַקְוִיטָעָן אַפְרָאָקְטִישָׁע אַנוֹוּעָנְדוּגָג אַיְן זַיְן לְעָפָן.

פָעַן זַיְוִי קָאָסָטָנָס קָעָן מַעַן אַוְטָמָאִיסְטָרוּוּוּן זַיְוִי שָׁאָקְקָעָלָעָק מִיטָפָא-
לִיצָּס.—אָן אַרְטָט פְּאָרָדָי לִיכְטָט, זַיְיף, אַיְיל-לַעַמְפָל אַיְן מָאָרָלָעָ; נַאָךְ פָעַן זַיְוִי
קָאָסָטָנָס מַאָכָט עַד אַכְיָשׁ מִיטָשְׁוָלָן. עַד הַאָט גַעַפְּלָט, אָז דַי שָׁאָרְשָׁאָלְבָעָנָעָ
פְּינְגְּסְטָעָרָנִישָׁ פָעַן דַעַרְדוֹאָזִיקָעָר הַיְלָל גַעַמְטָס בָא אַיְם אָפְּזָהָיְלָל גַעַדְאָנְקָעָן אַיְן
עַנְעָרָנִיעָ, אָנוּ וּוּיְגַעַט אַיְן פָעַן דָאָךְ, פְּאָרָיְדָן פְּרָיְזָן, זַיְין וּוּינְקָי אַרְוִוִסָן-
רַיְיסָן בָא דַעַר פְּינְגְּסְטָעָרָנִישָׁ: עַד וּוּסָט זַיְךְ אַפְּצָאָמָעָן פָעַן אַיְרָמִיט אַוְאָנָט פָעַן
בָלְעָכָעָנָעָ קָאָנְסְעָרָוֹן-שָׁאָכָטָלָעָן, אַנְגִּזְיָדָן בָא זַיְךְ סְיִירָ—אָנוּ דָאָס וּוּסָט אַיְם
גַעַיְיךְ צְוָרָעָבָן פִּילָמָס אַיְן נְלוּבָן אַיְן דַי קוֹיכְבָס.

זַיְין גַעַנְקָז לְעָפָן אַיְם אַיְצָט שָׁאָרְטָמְלָט גּוֹוּוּן בִּיטָמִי אַיְן גַעַדְאָנְקָעָן אַיְן
פָעַן צִיְיסָט זַוְּצִיְם הַאָט עַד שָׁוִין אַוְיךְ גּוֹלְקָלָעָכָע מִינְגָוּטָן גּוֹהָאָט. דַעַר גַעַדְאָנָק,
אוּז אַלְיְסָעָר וּוּסָט עַד קָעַנְגָעָן מַאָכָן פָעַן בְּרָעְטָלָעָן, וּוּלְבָנָעָר וּוּסָט צִוְנִיְים-
בִּינְגָן מִיטָמָרָלָעָן, צִוְנִיְקָשָׁלָגָן בִּיטָשְׁוּעָקָעָס אַיְן שָׁאָרְגָעָטְסִיקָן מִיטָשְׁטִיקָן-
לְעָן אַיְזָעָרָנָעָ רַיְיכָן פָעַן דַי שָׁעָלָעָן—צּוֹלִיבָדָן דַעַם אַיְן גַעַדְאָנָק הַאָט עַד
אַגְּנָגָן טָאָג גַעַפְּלָט זַיְךְ גַלְיְקָלָעָן.

סְעַרְשָׁטָעָמָלָאָל פְּאָרָדָרָדָר גַעַנְצָעָר צִיְים הַאָט עַד דָרְטָלָט, אָז עַד הַוִּיבָט
אַנְגָסְנִי זַוְּלְעָפָן, אַיְן דַי אַגְּנָמְעָלְטִיקָעָר בְּלָאָנְדָרְשָׁעָנִישָׁ אַיְן דַעַר פְּינְגְּסְטָעָרָנִישָׁ
הַאָט זַיְךְ אַיְם שָׁאָרְגָעָטְשָׁטָעָלָט וּוּיְדָאָס גּוֹמְטָעָרָסָעָר לְעָפָן פָעַן אַגְּשָׁוּמָל אַיְן
פְּינְגְּסְטָעָרָן קָעָלָעָר.

ו. אַגְּיִיר פִּינְט.

פָעַן דַי לִיכְטָט הַאָט מַעַן אַקְטָס גּוֹמְזָס אַרְאָפָנְגָעָמָעָן דַי אַפְשָׁנִיאָצְלָעָן. אַנְגִיט
חוּאָלָט, דַי קָאָנְטָרָאָל-לִיכְטָט צַו שְׁנָעָל זַיְךְ אַוְיְסָגְעָשְׁמָעָלָצָט, דָאָס אַבְּעָרָהָט אַיְם
נִיטָס גּוֹשְׁפָעָרָט צַו אַרְבָּעָט בָּאָס וּוּאָסָעָר. וּוּיְלָ, גּוֹיְנָדִיק צַיְדָעָר שְׁמָלָעָנָט, שְׁלָעָנָט
עַר זַיְמִיטָנְגָעָמָעָן, עַמְעָס, בִּיסְנָן גַעַנְגָעָן שְׁלָעָגָט דַי לִיכְטָט שְׁנָעָלָעָר שְׁמָלָעָצָן זַיְךְ
אָנוּ דַי שָׁפָעָן זַיְגָעָן גּוֹגָנָגָעָן שָׁאָרוּוּסָט. קָעָדִי צַו שָׁאָרְיִיכְטָן זַיְם שָׁעָלָעָר, שְׁלָעָנָט
עַר, צּוֹרִיקָנְיִעָנְדִיק אָהָיָבָט, אָפָאָבָאָשְׁנִימְפָטָעָר צִיְטָאָסָלָעָשָׁן זַיְךְ אַזְוָאָרְטָן
הַאָט עַר דָעְגָלְרָט זַיְנָהָעָר.

מיט דער צייפ איז אויהונגאוס ליען אלץ שווערעד געטווארן. יעון פּרַנְסַ
 מאָרגן באָם ווֹאַשֵּׁן זיך האָט ער אלץ אָנטַסֶּר אַנגַעַהֲיִבֵּן זיך גַּאמְעַרְקָן. זוֹ
 אַיבָּעֶר דער גאנצער הייל טַרְקָגָס זיך אַרוֹת דער דַּוִּיך בָּוּן זַיִנְעַן לִימְכָּט-טַרְדַּעַטָּס.
 זַיִנְעַן נָאָז אַיז שְׂטַעְנְדִּיק שְׂוֹאַרְץ גַּעוּוֹן אָוֹן טַוִּיך הָאָט ער אַנגַעַהֲיִבֵּן זיך
 הוֹסְטָן. פּאָר אַזְאָך אַרְבָּעַס באָם ווֹאַסֶּר הָאָט ער פַּאֲרוֹוֹיִוִּיִּקְס אַכְּט
 פּוֹסְטָעַ פֿעַלְעָעַ. אַין דַּי שְׂפִּיטָאָל-לְאַגְּנָעָרָן זַיִנְעַן גַּעוּוֹן טַעַק סְפַּרְלַעַט. הָאָט ער
 פֿעַלְעָעַ זַיִנְעַן שְׂיִין אַיִן ווֹאַסֶּעֶד גַּעַשְׁטַעַגְעָן, אָוֹן דַּי
 דַּאֲרָטָם אָן אַנְקָעֶר מַאֲכָן, קָדוּיִי דַּי פֿעַלְעָעַ זָאָלָן אַומְבָּאוּוּגְלָעַט שְׂטִין, דַּי
 אַרְבָּעַס הָאָט באָים נָאָז אַזְאָך צִיִּט זַיִנְעַנְטָמָן.

פּאָר דַּעַר גַּאנְצָעַ צִיִּט, ווֹאָס ער הָאָט באָם ווֹאַסֶּר גַּעַרְבָּט, הָאָט
 ער אַטְּלִילַע נִיט אַרְיִינְגְּקִיט אַיִן דַּי שְׂכִינְעַסְטְּרִיקָעַ קָעַלְעָרָן, אִיצְט הָאָט אַיִם
 אַנְגַּעַהֲיִבֵּן זיך בְּגַוְּטְרוֹקָן דַּעַר פְּאָקָט, ווֹאָס דַּי צָאָל פְּאָצְזְקָעַס אַיִוּ מִיט יַעֲזָן
 טָאָג אַלְּין גַּרְעָסֶר גַּעַוְּטוֹרָן, אָוֹן אָפָּר שְׂרִיט אָזְן טְרִיטְמָלְגָּט ער זַיִי טְרַעְטָן.
 אַיִינְמָאָל, קָוְטָעְנְדִּיק, "אַהֲיָם". אַיִן זַיִנְעַן אַפְּגָנְעַזָּאָטָס ווַיְנָקָל, הָאָט ער מִיט גַּרְוִיט
 אַגְּמָעָס-גַּעַגָּשׁ בַּאַמְעָרָקָט, אָוֹ אַיִן זַיִנְעַן אַפְּוּעָזָנָהִיט הָאָבָּן דַּי פְּאָצְזְקָעַס צָו
 גַּרְיוֹשָׁט אַיִן ווַיְיִסְן פְּרָאַשְׁקָעַ נַגְּנָעַ עַטְלָעָכָעַ קָאָסְטָנָס לִיכְטָט.

נָאָז אַיִן עַטְלָעָכָעַ טָבוֹ אַרוֹת, צָוְקָטָעְנְדִּיק צָוָּם ווֹאַסֶּעֶד, הָאָט ער דַּעְרוֹזָעָן
 אַגְּנָעַז מַאְכָנָעַ פְּאָצְזְקָעַס זַוְּן עַטְלָעָכָעַ הַגְּנָדָעָרָט שְׂטִיק, ווֹעַפְּכָעַ זַיִנְעַן גַּעַקְעָן
 טָעַן אַנְטָרִינְקָעַן זַיִק.

זַיִי הָאָבָּן פּאָר אַיִם לְאַכְּלָוֹן נִיט דַּעְרְשָׁרָאָקָן זַיִד אָוֹן קַעְסִידָעָר, פְּאָווֹאָ-
 לִיגְקָעַ גַּעַשְׁטִיפָּט זַיִד צָוָּם ווֹאַסֶּעֶד, דַּי, ווֹאָס הָאָבָּן זַיִד אַגְּנָעַטְרוֹנָקָעַן, זַיִנְעַן צָוָּ-
 רִיק גַּעַלְאָטָן אָוֹן אָפָּר וַיְיִעַר אַרְטָמָז זַיִנְעַן נִיעַ אַגְּנָעַקְמָעָן.

וּוֹי פְּאַרְשְׁטִינְגָּעָרט אַיִן אַיְוָאָן גַּעַבְּלִיבָּן שְׂטִין פָּאָרָן דְּזָוִיָּקָן בַּיִּלְדָה. ער הָאָט
 גַּאנְץ גַּות פְּאַרְשְׁטָאָגָעָן, אָוֹ דָאָס אַיִן אַגְּעַטְלָעָכָעַ טַוִּינָעַ, אָוֹ אַרְיָב ער ווֹעַט
 מִיט עַפְּעָט ווֹאַרְטָן אַיִן זַיִי, אַדְעָר כָּאָטָש אַיִן פְּאָצְזָקָה הַאַרְגָּעָנָעָן, אַיִוּ דָאָן זַיִן
 לְעֵבָן אַיִן סְטָקָאָגָעָט-זַיִי ווּעָלָן אַיִם בֵּין טְוִיס צּוּבִּיסָן. מִיט שְׂרָעָק הָאָט ער
 זַיִד צּוֹגְעַקְיָט, זַיִי זַיִנְעַן צּוֹרִיק אַיִן קָעַלְעָר, אָוֹן דַּעְרָהָאָרָהָאָט ער
 נָאָז מְאָרגָן זַי בָּקוֹקָן דַּעַם פְּרָאַדְזְקָטָן-לְאַגְּנָעָר. טַאָמָעָר פְּאָרָכָאָטָן זַי אַיִם, דָאָן
 גַּיִּים ער אַוִּיס פָּאָר הַגְּנָגָעָר.

דַּי קַאְנְטָרָאָל-לְיִכְלָעָעַ זַיִנְעַן באָים גַּעוּוֹן ווַיִּסְעַ אַיִן שְׂוֹאַרְצָעַ,
 אוַיִּסְגַּעַשְׁמִירָטָע מִיט סְאָזְעָע. דַּי שְׂוֹוֹאַרְצָע הַאָבָּן גַּעוּוֹיָן נָאָכָט.

אַיִינְמָאָל, אַיִנְמִיטָן נָאָכָט, הָאָט אַיִם אַוְמְגָעָוּוּקָט אַפְּאָצְזָקָה, ווּלְכָעָר אַיִן
 אַיִם אַיבָּעָרָן פְּאָנִים דָוְרָכְגָּלְאָטָן. אַרוֹמָן אָוֹן אַרוֹמָן אַיבָּעָרָן דַּי קָאָסְטָנָס מִיט דַּי
 פְּרָאַדְזָקָטָן זַיִנְעַן הַוְּנָדָעָטָרָע פְּאָצְזָקָעַס אַרוֹמָגְנָלְאָטָן. ער גַּעַמְגַעְנָעָר אַיִן
 אַזְמָגְשָׁפָרְגָּנָעָן אָוֹן, נִיט זַיְלָנְדִּיק, אָפָּר אַיִינְעַם אַגְּגָעְטָרָאָטָס מִיטָּן זַיִס. יַעֲנָעָר
 הָאָט אַפְּיִשְׁטָשָׁע גַּעַטְאָן אָוֹן מִיט דַּי שְׁאָרָהָעָז צִיְּנָעָד פְּאָרָהָאָרָהָאָט אַיִם אַיִן שְׁפִּיוֹלָן.
 נָאָז-אַיִם—אַזְוִיְּטָה, דַּעְרָנָאָז—אַדְיִסְעָר אָוֹן נָאָז אָוֹן נָאָז. אוַיִּסְעָר זַיִד
 פּאָר שְׂרָעָק. הָאָט ער זַי מִיט דַּי טַּבָּס גַּעַטְרָאָטָן, גַּעַהְאָרָגָעָס מִיט אַשְׂוּרָעָר

ברעם. דאן האם ער אונגעזונדן פיר פאקלן און זי א ווארד געטאן אין דער מאכגע פאזוקעס, און נאר דער צוּרְמַעַר האם געזונגען דעם סוינע אפזטרעטען. א שטארק צוּסְרָקְגַּעַנֶּר האם דער געַאנְגַּעַנֶּר א ווארכַּפַּגְּעַנֶּס—זי האם זיין ליכט-זיגער. די ליכטל איז גאנך געווען און רוייך געברענס—זי האם געווען דרי איזיגער באנאכט. העכער אף דער וואנט, דארט, וו ער טלעגט קארשטיין די צאָל כדאָשִׁים, און דאָרט,—אמַן צוּיסְטַּרְנַּעַטְשַׁעַטְשַׁע שטמין,—וואֹעס איז געווען זיין לאָגַעַר ליכט, זיינען נאָך פאזוקעס אומגע-לאָן, און, קערַי זי אויך פון דאָרטס פֿאָרטְרִיבַּן, האם ער נאָך א פֿאָקל ליכט אַנְגַּעַזְוַנְדָּן.

7. דער לעצטער פרוּוּ.

דער געַאנְגַּעַנֶּר האם זיך ווֹידַעַר געַונְמַעַן צו זיין קעסטְּלַ-גַּעֲבֵיְידַע— ער מיז און ווֹט צְקִימַעַן צו דער עַטְפַּנְגַּג פֿוֹן דער שוֹוָאָרְצַעַר לוֹטְסְלָאָן, אוּוּב אַטְּלַעַן די לעַצְעַט גַּיִיט קְנִיאָרְטִיךְ, קָעַן מעַן אוּיךְ, אַנְשְׁפְּאָרְנְדִיךְ זיך מִיט סִיס איזן רַזְקָן, פְּרוּוּן ווֹרָךְ דַּעֲרָדָאַוְיךְ שְׂטִינְגְּרַנְגַּר דַּעַר אַרְוִיסְקְּלִיבַּן זיך אף דער פרַיְיַה. זיך ווֹט אַבְּגַעַר קְלַעַקְן קָאַסְטַּנְס אָפְּ אַוְצְזַוְשְׁטַּעַן די רַישְׁמָאָזְוָאָנִיפְּ? קָעְדִּי צְזִצְקַעַן צו דער לוֹטְסְלָאָן, דַּאָרְףַּתְּ מַעַן נאָך אַרְבָּעָהָן לעַכָּאָל-הַאָפְּאָכָעָס אָ גַּאנְךְ יָאָר, בְּלוּוּן אָפְּ אַוְיסְרָעְכַּעַן דַּעַם סְכִים נוּטִיקָע בְּיַמְּאָסְטְּרִיאָלָן, בְּרָעַטְעַד, טְשֻׁוּקָעַס, בְּרַעְנְגַּעַן עַס אַלְקָ צְשַׁלְעַטְעַן דַּעַם סְכִים נוּטִיקָע בְּיַמְּאָסְטְּרִיאָלָן, בְּרָעַטְעַד מַעַן אוּיךְ גַּעַדְאָרְטַּס אָ הַפְּשַׁע צִיטַה, אָון ער האם באַשְׁלָאָס נוּט אַדוּרְכָּזָה-טְרָאָכָּטָן דַּעַם פְּלָאָן פֿוֹן זַיְן בּוּי-אָונְטְּרָעְנְמַוְנָן.

אַיְצָס אָון ער וַיְכַעַר גַּעַוְעַן אַיְן זַיְנָע קוּכְעָס, וַיְיַיְל נִיט לְאָנֵג האָם ער גַּעַנְגַּעַן אָ הַפְּשַׁע בִּיסְלַע עַבְלָעַן פֿאָרטְרִיקָנַט בְּרוּיט, אָון ער האָם אַנְגַּעַהוּבוּן בעסער צו דער גַּעַר זַיְן זַיְן בּוּי-אָונְטְּרָעְנְמַוְנָן.

נִיט גַּלְיַיךְ האָם ער גַּעַקְעַנְטַּס צְוַרְעַטְעַן צו דער אַרְבָּעָהָן אַטְמָן ווֹאָסָעָר, וַיְיַיְל שְׁטַעַנְדִיךְ האָם ער גַּעַדְאָרְטַס צְוַגְּנִיסְן אַיִיל אַיִל די אַיִיל-לַעַמְּפָלָעָן. וּוּלְכָעָה האָבָן די הַיְל בְּגַלְוִיכָּטָן. דָאָן האָם אַיוּוָאָנָאָוּ נוּט אַוְיסְגַּעַטְרָאָשָׁס די הַיְל, באַקְוּקָט אַלְעַ קָאַסְטַּנְס אָון אַוְיסְגַּעַרְעַכְנַט די צָאָל ברַעְטָר. דְּרַעְבִּי האָם ער אַוְיסְגַּעַנְשְׁטַּעַרְטַּס אַלְעַ וַיְנַקְּלָעַלְעַן-עַמְשָׁעַר גַּעַגְּנַט ער פֿאָרְט אָ גַּרְעַכְאַיְוָן אַדְעָר אָ גַּרְאַבְּהָאָק. ער האָם קָאַסְטַּנְס אַוְיסְגַּעַלְיִדְקָס, טְשֻׁוּקָעַס אַרְוִיסְגַּעַזְיָוָן אָון פֿגְּנַדְעַסְטוּוּגָן האָם ער אַלְיַיְן נאָך נִיט באַשְׁלָאָס, ווּ די אַרְבָּעָהָן אַנְגְּזַחְוִיבָן, ווּ אָזְנוּ בְּעַסְעָר—אַטְמָן ווֹאָסָעָר, זַיְן בָּעָד די פֿאָרְשַׁטְּפָעַנְגָּעָט טְרָעָט. ווּאָלָט ער נאָר גַּעַהָאָט אָ בְּרַעְכָּאַיְוָן. אַיְזָה, פֿאָרְשַׁטְּיִיט זיך, גַּלְמִיכָּר אַנְגְּזַהְוִיבָן פֿוֹן די טְרָעָט, וּוּלְכָעָה וּוּלְכָעָה וּוּלְכָעָה אַיְם זַיְכַּעַר אַרְוִיסְגַּעַטְרִירָס אָפְּ דַּעַר פֿרַיְיַה, אַיְן דַּעַם אַיְזָה ער אַבְּעַרְצִינְט גַּעַוְעַן, וּוּהָיַן אַבְּגַעַר עַס פֿירַט די לַוְּפָס-לָאָה, ווּאָס אַיְבָּרָעָן ווֹאָסָעָר, האָם ער אַלְיַיְן נִיט גַּעַוְוּסָט. די אַרְבָּעָהָן אַיְזָה אַגְּעַנְגַּעַן זַיְעַד מַאְרוֹדָנָע אָון ער האָם אַוְיסְגַּעַרְעַכְנַט, אָוּ נִיט פֿרַיְעַר פֿוֹן אָ הַלְּבָב יָאָר צִיטַה ווֹט ער צְקוּמַעַן צוֹ דַּעַר לוֹטְסְלָאָן, חַעַלְבָּעָ פֿירַט עַמְשָׁעַר צוֹ דַּעַר פֿרַיְיַה.

הוּא בְּמִזְרָחַ וְבְמִזְרָחֵלֶב אֲשֶׁר כָּלְבֵי אֶתְנָהָרָה
אֲשֶׁר כָּלְבֵי אֶתְנָהָרָה אֲשֶׁר כָּלְבֵי אֶתְנָהָרָה

ער האט ניט פֿאָרְוִיסְגּוֹזֶן די ווּידְעַרְשְׁטָאָנְדְּ� קְרָאֵּּן פֿוֹן די ברעטער.
וועלכע זיינען געלען אָף די אונטערשטֿע גּוּסְלֶעֶן, אָנוֹ אָן די פֿירָאוּמְדַע אַיִוָּן
אייסגעוּוֹאָקְסֶן בֵּין צַעֲנָטָן שְׁפָאָק, הַאָבָּן די אונטערשטֿע בְּרָעְפָּר אָף אוֹוָי פֿילְ
וַיַּך אַוְיסְגּוּבְּיִגְּנָן, אָנוֹ ער האט שְׁוִין מְוִידָע גַּהֲאָט אַינְדָּעָהָיוֹר צַו אַרְבָּעָן.
אַז דְּאָך האט ער נָאָך צָוְויִי שְׁפָאָק אַוְּגָנְשְׁטָאָלָט, אַבְּגָעָר די ברעטער הַאָבָּן
אַונְטָעָר דָּעָר גְּרוּזְעָסֶר מְאָסָע שְׁפָאָרְקָן גְּבָוִינְגָן וַיַּך אָן די נָאָגַּזְגָּז גְּבָיְידָע האט
וְזַר פֿאָשָׂעַט גְּעוּזִוִּיט אָן אָלְעָוִוִּיט.

יעדר מאָן באָט אַרְאָפְּקִירִיכְן פֿוֹן אִין שְׁטָאָק קְאָסְטָנָס אָן צְיִינִיטְן
פְּלָעָן די ברעטער וַיַּך אַוְיסְגּוּזֶן זַיְדְּגָוִזְגָּז אָן זַיְנָן די פּּוּסְלָעָן. אָן
אָט, אַיְינְמָל באָט אַרְאָפְּקִירִיכְן, אָנוֹ ער אַרְאָגְּנְעָאָלָן, אָן גְּלִיךְ אָן יַאֲסָעָר
אָרְיִין.

פֿוֹן פְּלָצְיַהְיִוִּיט אָן אַיְבָּרְדִּיְעַר האט ער אַיְיָאנְאָן שִׁיר צַוְּגָהְרַ
כְּלָנוּט אָנוֹ קוּיָ אַרְיִסְגְּוּטוּטְסָ פֿוֹן גְּרַיְנְדָעָן יַאֲסָעָר, וְעַלכָּעַ האט אַיִוָּן
איַסְגּוּזָוִוָּן וְזַיְאַיְזָקָאָלָן. פָּאָר שְׁרוּעַ האט אַיִם דָּעָר אַטְעַט אַרְבָּאָטָן. אָן אָנוֹ
ער אָן אַרְיוֹסְגּוּקְרָאָטָן אָן שְׁמִינְיְעָדְתִּים דִּיהְ, האט ער צְוִין פֿער קִין, פֿינְ
נִיט גַּהֲאָט צַי אַדְבָּעָן אָן כַּד אָנוֹ אַיְיָעַ צַי זַיְנָן גְּעַלְעָנָעָר. דָּאַיִת האט ער
פֿוֹן בְּרָעְטָר צְוִיְּנָהָן אַפְּלִיעָר אָנוֹ אַיְגָזְיִיאָרְבָּנִידִים פֿוֹן וַיַּך די נְאָסָע שְׁמָאָ
טָסָ, האט ער וַיַּך אָן אַיִדְעַנְדָּן אַרְיִין אַגְּנְעָאָלָן, צַי פְּדוּעָנָעָן באָט פִּינְעָר.
פְּאָרְנָאָטָן האט אַיִם אַפְּרִיעָר אַגְּנְעָאָלָן, דָּעַר גַּאֲמָן גְּעַבְּרָעָטְן זַיְ
אַפְּלִיעָר ער האט פְּלָרְשְׁטָאָסָן, אָוֹ טַע אָן אַפְּלָרְדְּוִוָּן אַיִסְפִּירָעָר, ער וַאֲרָ
עַן חָזֶק נִט אַרְאָפְּאָלָן פֿוֹן זַיְן גְּעַלְעָנָעָר זַיְן אָן אַרְיִסְגּוּדְּרִיךְן שְׁמִינְ
הַאָט ער לְעַכְּאַבְּלָע אַרְאָפְּנָאָלָן וְזַי אַיִינְנָה, פְּרָצְוֹת האט ער דָּעְרָהָעָרָת
אַפְּלוּצָהָן קְנָאתָן, גְּעַרְעָטָן אָן אַשְׁאָסָן, דָּעְרָנָאָר אַפְּלִיעָרְעָטָן לִיאָרָה, אָ
צַעַר הַיִּיל.

פָּאָר אַיִם אָנוֹ קְלָאָר גְּעַיְיָרָן, אָו זַיְן גְּאָגַּז גְּעַבְּיִידָע אָן אַיְגְּנְעָאָלָן
אָן ער האט גְּעַלְאָוָת וְזַר לְיִזְמַן צַיְתְּ אַרְדְּנָאָסְגּוּעָטָעָפָּעָר גַּעַלְעָדָר. אָן יַאֲסָעָר זיינִעָן
גְּעַשְׁוּוֹטָעָן קְפָּעָס בְּרָעְטָר אָן צְבָדָאָבְּגָעָע גְּאָסְטָנָס. הַאָפְּגָעִינְגְּרָאָן אָן דָּגָל
מְעֻנְנָתָן אַפְּגָנָגָע צַיְתְּ גְּעַשְׁטָאָנָעָן דָּעַמְיַאְסְפָּעָר אַפְּלִיעָר אַפְּלִיעָר, דָּעַר פְּאָר
נִס אָן די הענט בְּאַחֲאָדָתָן, צִוְּסָסָס אָנוֹ ער טְרִיבְּסְטָלָאָן אַיְיָעַ צַיְתְּ גְּעַלְעָנָעָר
אָן וַיַּך גְּעַלְיִינְגָּט, ער האט וַיַּך זַיְעָר שְׁרָעָבָן גְּעַפְּלִיטָן, דָּעַר קְאַלְעַנְדָּאָר אָן
אַפְּלוֹוֹיכָט גְּעַבְּלָבָן, ער האט אַיְגְּנְעָהָרָת צַי צִוְּרָן די טַעַג אָן אָפְּסָס פְּלִיעָנָס
ער דָּעַמְיַאְסְפָּעָר.

קְעַנְטִיקָן, אָנוֹ די קְרָעָנָק האט וַיַּך זַיְעָר לְאָנוֹ גְּעַזְיִינְן, אָלְעָזְיִעָר הַאָבָּן
וַיַּך אַוְיסְגּוּלְאָשָׁן, אָנוֹ די פְּאָטְבְּרָעָס זיינִעָן גְּעַיְיָרָן גְּעַיְיָרָן זַיְנָעָן שְׁטָמְנוֹרְקָס שְׁבִינִינְיָה,
זַיְנִינְגָּן גְּעוּזִוָּן נָאָר אַיְסְצִוְּשְׁטָעָטָן די האט צַי דָּעַר קִיְּלָעָטְיַזְמַעַן, זַיְיָ
עַס פְּלָעָנָט וַיַּך אַנְחָרְבָּן אַלְיַעְרִי אָין אַפְּרָאָצְעָרָיִי פֿוֹן די פְּגָצִיקָעָס, אַזְטָ
אָנוֹ נָאָך עַרְגָּעָר, וַיַּך פְּרִוְעָר, זַיְיָל די פְּרִינְצְטָרָעָנִיש האט זַיְנְדָעָר אַיְגְּנְעָהָרָת
די גְּאָגַּז הַיִּיל, אָנוֹ ער האט אַיְינְמָל שְׁוִין אַגְּנְעָשְׁטָרָעָנָט וְזַר אָן זַיְיָ עַס
אָנוֹ דָּעְרְקְלִיבָּן וְזַר צּוֹטְ פְּרָאָרְקִיךְ-לְאָנְגָּעָר, האט ער וְזַר אַיְפָּרְצִיזְמָן, אָנוֹ אַיִם

האָסֶן-קָאַרְכָּאַסֶּט דִי אַמְּזִיקָאַסֶּט, וּפְלַכְעַ חָפֵן זַיְדָאַר דָּעַר לְעַצְטָעַ צַיְסַ שְׁרַעַק-
לְעַךְ קָאַרְמָטָרַט.

בָּאַטְ מְעַנְתְּשָׁנָן אַיְזָ שְׂוִין מַעַר גָּאָרְנִישָׂט גַּעֲלִיבָן אַכְיִיךְ דָּעַם אַיְגְּנוּבָּוִי-
רַעֲנָם אַיְגְּסִטְיִינְקָט זָוֵם לְעַבְן, אַזְן דָּאָקָהָאָס עַר, אַנְטָעָרָן דָּרָאָגָן תְּוִין אַס דָּעַם
גַּעֲזָעַן, וּוִידָעַר גַּעֲנוּמָעַן זַיְדָאַר דָּעַר אַיְבָּעָרְגָּעָרְסָעָגָעָר אַרְבָּעָט. קִיְיָן הַאַקְּפָּעָגָעָנָגָן
אַף בָּאַטְרִיְינָגָהָאָס עַר שְׂוִין נִיסְטָגָהָאָס, אַזְן דָּאָקָהָאָס עַר זַיְדָאַר
גַּעֲחָאָרָן דָּעַר כִּיְשָׁעָק אָזְמָעַן לְעַבְן. אַקְּטָמָעָנָט אִים דִי אַרְבָּעָט אַיְגְּנוּבָּוִי
כָּאָפָן אַזְן, קָאַלְגָּנְדִּיק דָּעַם מַעֲכְמִיקָן אַיְנְסִיפְיָקָט תְּוִין לְעַבְן, הָאָס דָּעַר אַונְטָרָ-
עַרְדִּישָׂעַר גַּעֲזָעָגָעָנָעָר מִיט אַשְׁטִיקָל אַיְזָן גַּעֲפָרוּוֹס אַפְּרָאָמָעָן דִי קוּפָּעָט
בָּעַטָּאָן תְּוִין דִי קָאַרְשָׁאַפְּטָעָנָעָ טְרָעָם.

אַיְבָּעָרְגָּעָרְסָעָגָעָר, הָאָס עַר דָּאָקָהָאָס גַּעֲנָגָעָז אַוְמְטָרְקָאַטָּקָים גַּעֲשָׁעָנָקָט דָּעַר וּוּאַיְגְּזָקָט.
זַיְדָאַר צַוְּיָה וּוְאָכָן צִיטָהָאָס עַר תְּוִין בְּרָעָסָעָר אַזְן רִימָן אַלְיָסָעָר גַּעֲמָאָקָט.
אַהֲרִיכָן אַרְטָה, וּפְלַכְעַר אַיְזָן נִיסְטָגְרִטְלָעָקָגָעָן גַּעֲוָעָן סַאָר דִי סַאָגְזִיקָט, הָאָס
עַר אַיְסָוּגָעָט מִיט וְהָאָסָעָט אַזְן מַאְרָלָעָה. אַהֲרָרָהָאָס עַר אַרְיךָ אַרְיָעָרְגָּעָרְטָרָאָגָן
אוֹרִיךְ אַלְעָטָמִילָה אַזְן תְּוִילִישָׂ-קָאַגְּסָעָרָוָן אַזְן אַיְנְמִיסָן הָאָס עַר אַוּעָקָגְגָעָשָׁטָעָלָט
אַזְן אַיְלָלְלָעָמָל מִיט וְהָאָסָעָט, אַזְן חָלְבָן פָּסָהָאָס גַּעֲבָרָעָנָס אַקְּגָרָאָקָל.
וּוַיְיָנְמָלְעָכָר אַקְּשָׁאָגָעָס הָאָס עַר וּוִידָעַר גַּעֲנָמָעָן בְּוּעָן דִי רִישְׁטָאַחְוָאָגָעָ.
אַוּעָקָגְגָעָנָן וּוְיָנָעָן וּוְאָכָן, כָּאַדְקָשִׁים, אַזְן עַר הָאָס נָאָר גַּעֲסָאָן, וּזְיִוְשְׁרִיךְ
גַּעֲלָאָכָטָן, דִי בְּרָעָסָעָר קָאַרְמָעָסָטִיקָט אַזְן, עַנְרָלָעָן, אַזְן דָּעַר גַּעֲזָאַגְּגָעָנָעָר,
קָוָאָדָרָאָט. אַף אַיְטָהָאָס מִיט קָעָלָט אַבְּלָאָוָן גַּעֲטָאָן, אַזְן עַר הָאָס קָאַרְשָׁטָוּעָנָן,
אַזְן דָּאָס אַיְזָן גָּאָר אַרְעָרָזָעָרָוָן דִי אַוְנְטָעְרָעְדִּישָׂהָיָל. בְּוּנְדָעְסָטוּוּעָנָן,
זַיְדָאַר אַגְּנוּוּיִינִיק אַרְיִינְגָּעָרָאָקָן אַזְן גַּעֲנָמָעָן דְּרָאָפָעָן זַיְדָאַר, אַנְכָּאַטְנִיךְ
דָּעַר רָעָר—אַזְן וּוִידָעַר אַסְהָאָס. הָאָס עַר אַגְּגָאַגְּגָהָן דִי דְּרָכָגְגָעָפָעָט פָּאָקָ-
לָעָ. זַיְדָאַר אַלְדָעָ רָוְכָעָסָן עַר הָאָס קָאָר זַיְדָאַר דָּעַרְזָעָן גָּאָר אַקְּלָעָר אַקְּרָגָאָ-
סָעָגָעָמָט מִיט וְהָאָסָעָט, אַזְן תְּוִין סָוִגִּים הָאָבָן אַרְקָגָעָהָאַגְּגָעָן דִי צַוְּשָׁטָעָט וּזְ-
סָעָרְלָאַטְגָּגָגָ-רָעָרָן תְּוִין שְׁפִּיטָאָל.

דָּרְדִּי יָאָר אַגְּגָעָשָׁרְעָגָעָט אַרְבָּעָט אַזְן אַיְגְּרָעְנָאָטְרִילְעָכָעָ קִרְכָּעָס הָאָס עַר
גַּעֲפָאַטָּעָט אַף וּוֹאָס אַזְן אַף וּוּקָן—אַף אַרְיִינְגָּזְקָוָן אַזְן אַשְׁכִּינְגְּסָדִיקָן קָעָ-
לָעָרָוּ וּוִיְיָסָעָר דָּאַרְבָּעָט אַזְן אַוְמְעָגְלָעָקָגָעָן גַּעֲוָעָן, עַר הָאָס זַיְדָאַר קִוִּים גַּעֲרִירָ-
שָׁוִין. דָּעַר דְּרָכָגָגָנָגָן אַזְן סָוִגִּים אַזְן אוֹרִי, וּזְיִי אַזְן קָעָלָר, וּזְיִי אַיְוּוֹגָנָאָחָזָהָאָס
גַּעֲלָעָט, קָאַרְשָׁאָטָן גַּעֲוָעָן מִיט אַמְּגָעָהָהָיָרָע שְׁמִיקָעָר אַיְזָן-גַּעֲטָאָן.
זְרוּקָעָס הָאָבָן דִי לְעַצְטָמָעָט דִּיכְסָטָקָאַרְגִּינְכִּטָּעָט.

דְּרָאַשְׁיָסָעָט שְׁתָמָט לְעַצְטָמָעָט, אַזְן דָּעַר גַּעֲזָאַגְּגָעָנָעָר זַיְדָאַר גַּעֲ-
לָעָגָעָר אַוּעָקָגְגָעָנָעָר, אַזְן עַס הָאָס אַגְּגָעָאַטָּמָט אַזְן אַיְמָעָט קָאָר דָּעַר נָאַכְּטִישָׂעָר
22

שטיילקיס און אינזאקטה. אויסער זיך, ציטערנדיק מיטן גאנצן ניך, האט ער זיך ציריך אין קעלער אראפנאלאות, אלע איבערנעליבענע טעטלעך מיט הארטאטן-אייל אין פארשיידענע ערטר ערנטעלס און ווי אלע אונטערגעזינדן. און אט האבן בא אנדערטהאלבן צענדייך פיערן זיך זונלאקערט. פאריאנגן-דיך זיך פינצטערנייש.

או דער משיגאס-אנטאל, אויסנערוּן דורך דער פארצוויטלינג, און איזועק, האט איזואנאטו מיט שרעך נזקייך אף דיז פלאקערנדיקע פֿעסעלען, און וועלכע עם האבן אויסגעברענס די לעצע רעוורוּן באלייכטונג. די העל-רויטע פֿלְגַּמְפָּעָן האבן זיך געריסן אינגעאנצן געטריסלט זיך. ענדלעך האט פֿאַלְחִיכְכָּן דעם מענטשן, וועלכער האט אינגעאנצן אונגעהוּבָן איז פֿוֹן די האט ער ניכ איזגעהאלטן די יעסורייט און אינגעהוּבָן אראטלאָן זיך פֿוֹן די טרעד, קערדי סרווין פֿאַרְלָעָשָׂן די סרייך איז אונגעהוּבָן צי טעווען. בא די מיטלסטע טרעד אבער האט איט ער רויך איז אונגעהוּבָן צי שטיקן, או ער איז שיד ניכ אראפֿגְּנָעָאָלָן. נאָר ניכ רויך אלְיַיְן איז דאָרט געווען: מער פֿוֹן צוּיִי הונדערט טוד נאָסָס-אייל האט פֿאָר צוּיִי מסלעט אויסגעברענס. און דער קוילנווירע: און האט אינגעאנצן פֿאַרְטִּילָט דעם אונטן.

⁴ פֿוֹן קעלער און דערמיט אינגעאנצן אַפְּגַּעַנְטָעָן אַיְם באָט בענטשן. אין עטלעכע טעג אַדוֹת האט און אַזְּדָעָרְטָעְלָעְלָעְכָּר אַפְּעָש אַגְּנוּאָגָט אַיְם, או זיין גְּרוּזָאָמָּעָר סְוִינָעָ-די פֿאַצְּיַיקָּס-זְיַינְעָן אַומְּגַעְקִיטָּן-פֿוֹן קוילְנָה זוּיעָרָן גָּאָן.

או די לעצע ליכטלאָר פֿוֹן קאָלְעַנְדָּאָר האבן אויסגעברענס, האט ער די צימט וערעכנט לוייט וואָבן. אַ לְמַפְּעָלָעָ אַיְל מיט אַ קלְיִינְעָם קנוּט האט אַ וואָך צִיְּט גְּלוּיכְטָן. און צען וואָבן אַרוֹט אַיְל אַיְיך אַזְּגַעַנְגָּעָן אַון סְיַיְן אַגְּנוּקִיטָּן די צִיְּט פֿוֹן גָּלוּזִינְגָּזִים אַון פֿאַרְלִידָן דעם באָ-

VI. אַ מענטש אַ גַּעֲשֶׁפָּעָנָסָט.

שווער און מאָרוֹדָע האבן זיך די יַאֲרָן גַּעֲזִינְגָּן. דערנערנדיק זיך מיט קָאנְסָעָרוּן, האט די האַלְבָּנָקָעָסָע. מיט האָר בָּאַזְּוָאָקָעָנָע אַון צְוֵיְלָסָע סְרָאָן-סְעָס בָּאַשְׁעַפְּעִינִיש גַּעֲזָלְגָּרָט זיך אף אַיְר צוּקִינִיטָשָׂט אַון צְוֵוְילָטָן גַּעֲלָגְעָוִי אַון זַיְן עַס אַיְז אַונְטָעָרְגָּהָאָלָטָן אַון זיך דעם לעצען ברעקלָע פֿוֹנָק פֿוֹן לעבן. אַון סְיַיְן גַּעֲקִומָּעָן די צִיְּט פֿוֹן גָּלוּזִינְגָּזִים אַון פֿאַרְלִידָן דעם באָ-וּוּסְטָוִיְן. אַון אַיזְּוָאָגָּנוֹסָס פֿאַרְטָוְנְקָלְטָן מַארְך פֿלְעָעָן אַזְּשָׁוִוְוִיטָן האַלְבָּטָאָרוּ-סְעָנָע בִּילְדָּעָר פֿוֹן באַקָּאנְטָע אַון אַזְּמָבָּאָקָאנְטָע גַּעֲשָׁסָאָלָטָן אַיְן, זַיְן אף צִילָּאָ-כָּעָס, האָבָּן זַיְן אלע אויסגעוען ווי די פֿאָרָה אַסְטָע פֿאַזְּקָעָס... עַיְיַ האָט שַׁיְן נַיְט גַּעֲמִילָט די צִיְּט, נַיְט אַגְּנוּשָׁטוּסָן זיך. אַון זַיְנט ער ווּוּלְגָעָרָט זיך די צוּיְשָׂן די קָאנְסָעָרוּן-שָׁאָכְּטָלָעָן, זְיַינְעָן שַׁוִּין יַאֲרָן פֿאַרְבָּיִ.

ער האָט שַׁוִּין פֿאַרְגָּעָסן, וואָכ אַזְּוִינְס אַיְז אַ מענטש, ער האָט פֿאַרְגָּעָסן, או אַיְין אַיְז ער אוֹיך אַ מענטש גַּעֲוָעָן. די באָרד, ווּאַגְּזָעָס אַון האָט גָּמָן זְיַינְעָן זיך צוּוּאָקָסָן, צְמַלְאָגְּנָסָעָרָס זיך אַין קוּדְלָעָס...

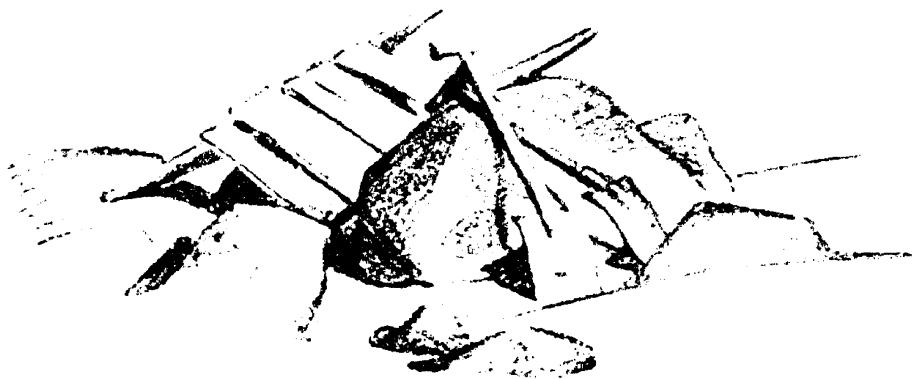
סַאֲרִיסָאָרֶת וְיִנְגַּן אֵלֶיךָ אַפְנֵעַשְׁפָּרָוְנְגָן... שָׁאָר זֶה אֵין גַּעַשְׁטָאָנְגָן אֵת מְפֻנְכָּה.
אֵת גַּעַשְׁפָּנְטָסָה.

—**צייטנויין** קלאט ער אוין צורייך צום באיזו-סטויין קזטען. צום באדרוי-ערן, האם דאן קינגר ניט פארנו-מען זיין אומיריכטיקע און עטס-טראקע ריידר, זיין צ'אָרְן-קלַּאָפֵס. וואָס אלַּק האָבָן ניט געה-רט אָס די אלַּע מאָכָּט-האָבָן-ריְקָע גענער-אלַּן, אָס די רוֹדְעָט-שָׁלְעָטְרָדְקָע מִינִיסְטָרָן, זעלכע האָבָן די זעלט-שְׂכִיטָע אַרוֹיסְגֶּרְוָן.

קײַן אַיְנִינְצִיךְעָר פָּוּן אָס די אלַּע, זעלכע פָּס זַיְאָלָט ניט געשאָדָט אַיט אַיְסְצְּזָה-ערן, האָבָן אַפְּבָּעָר קײַן אַיְנְצִיךְ וּוּאָרָט ניט פָּאַרְטְּזָעָן, אַוְן נַאֲר די טַיְלָע פְּגַנְצְּעָרְטָנִיס האָט חַרְשָׁצָן אַיְנְגְּוָאָס אַוְן זַיְד זַיְנָע זַעֲצָן אַוְן קַרְעָכָן... ער האָט שְׂוִין לאַבְּלִיזָן גַּרְנִישָׁס גַּזְוָעָן אַוְן זַיְד בְּרוֹנְדָע אַיְזָן זַעֲהָר שְׂבָּאָרָק פָּאַרְשָׁאָרָה גַּזְיָאָרָן, דַּעַט לְעַצְמָן הַאָלְבָן יָאָר האָט זַיְן אַוְיָד פָּאַרְנִימָן פְּגַנְיָיָן עַזְעָס אַיְנְטָאָרָה גַּלְעָע אַוְן בָּא יְעָדָן טַעַמְּן קְלָאָפֵס קְלָעָת ער אַיְנְטָיְנְגְּשָׁוִי סִיטָן זַגְאָזָן נַיְז אַזְיָצָעָד פָּאָן...

איַנְמַאְל האָט ער דער-הָעָרָט שְׂיִין נַאֲר נַאֲפָנָט וּדְיָז אַיְבָּעָרָן דָּאָרָה היְכָע קְלָעָת פָּזָן בְּרַעְבָּאַיְן אַיְן דְּרַאְבָּהָאָק יְעַרְעָע קְלָאָפֵס האָט זַי אַזְוָעָר אַפְּנַעַקְלָוּנְגָּעָן אַיְזָן זַיְנָע אַיְיָדָן אַיְזָן פְּלָזָאָזִים האָט גַּעַבָּס אַזְנִיז זַעֲפָאָן אַיְן דִּי אַיְזָן אַיְן זַי אַיְזָן בְּלִינְד גַּזְיָאָרָן, נַטְמַעְרְקָנְדוּק אַפְּלוּלָה אַזְדָּאָס זַיְנָע אַזְשָׁרְאָלָן פָּזָן דָּעָר טָאָג-לִיכָּט, אָף זַעֲלָכָע ער האָט אַזְוָי פָּזָל יָאָרָן גַּזְיָאָר אַיְן דִּי אַיְזָן אַיְזָן גַּעַרְקָעָס.

די מַעֲנְטָצָן, זעלכע האָבָן זעָרְבָּעָט בָּאַיְנְרָאָבָן דַּעַט אַרְטָן פָּאָרָט פָּזָן דָּעָר אַכְּזָיוּצָעָר פָּעָסְטוּגָן האָבָן פָּאָר זַיְד דָּעְזָעָן אַחַלְבָּאָזָעָן זַעַגְמָזָן בְּיַס לְאַנְגָּע, קִימָטָן בְּזַוְן גַּאֲרְטָל, גַּרְאָע הָאָרָה, פָּאַרְצִיתָעָרָט וּזְיָנָעָן זַיְלָע אַפְּנַעַשְׁפָּרְגָּנוּגָן פָּאָר זַי אַיְזָן גַּעַשְׁפָּעָנָגָן אַגְּמָנָס אַגְּמָנָס

אי געפאנגענטשאפט בָּא דִי רַוְנֶלֶךְ

א. געפערלעכער וועגן.

בעסער וואלם איר בי מארגן צונגווארט – האט געזאגט דער אוֹת –
זעער איבערן לאגער, דריינדריך די האנט דעם באקאנטן בריווטרענער. – אייך –
וועט אויסקיטען די גאנצע דרישיק מייל אף ליושע דורךזומאכן, אוונטער.
פארן וועט זיך ניט אינגעבן, וויל באנדאכט וועט איר קיין פֿרְנִיס טַרְעָן.

– נײַן, בי מארגן קען איך ניט ווארטן. איך האָב זיך אָזְוֵי אוֹיך שׂוֹין
טַרְשַׁטְּפַטְּקָט – האט געענטשַׁעַרְטָה באָב נְרִי – די פָּאָסְטָמְוָן איך צוֹשְׁטָעָן צו
דער צוּיט. בי סְיוּוּט פְּינְצְטָעָר ווערָן, וועל איך הײַנט נאָך דָּוּרְכְּלִוְּדָן אָף די
ליישעס אָ צעַן מִיְּ אָן סְרַעַשְׁטָה – מָרְגָּן.

– ווֹ וְשֻׁעָׁ וְעַט אִיר אִיבְּרָנְעָכְּקִין? איך האָט, קָעְנְטִיק, פְּאָרְגָּעָטָן.

אוֹ מָאָר דִּי צעַן מִיל אָוֹ קִין שָׂם יִשְׁעָחַ נִיטָּא.
– נִשְׁקָּאָשָׁע. איך האָב מִטְּגָּעָנוּמָּעָן אֲבִיאָנָּעָן – טָעַל. מִיטָּ אִיר וּלְאִיךְ
שׂוֹין ניט דָּעַרְמָרָן ווערָן. דָּעַרְזָו אָוֹעַס מִיר נִיט סְעַרְשָׁטָע מַלְאָן צוּ נַעַכְּ –
טִיקָּן אַיְן וועגן. אָוֹן אָפְּ יְעַדְן פָּאָל... הָאָג אָיך אָן אַגְּנָעַל אַדְעָנָעָם רָעוֹאַלְוָעָר.
בְּלִיְבְּטָמְרִיד גַּעֲוָגְנָט!

די טַרְשַׁטְּפַטְּקָט, אִיבְּרָן וּלְכָעָר עַט אָיִן גַּעֲנָגָעָן דָּעַר בריווטרענער,
אָוֹ בִּיסְלָעְכּוּיוֹן אַלְץ גְּרִיטָעָר גַּעֲוָאָרָן. אָוֹן אוֹיסְנָעָטָטָעָנָעָם שְׂטָעָן אָוֹ דָּעַר,
שְׁנִי נאָךְ האָט גַּעֲוָעָן, אִיבְּרָן זֶה אָוֹן דָּאָרט האָט ער שׂוֹין גַּעֲנוּמָעָן אַפְּגָּנִין.
אִיבְּרָן שְׁנִי-פְּלִין האָט גַּעֲהָרָשָׂט אַטְוִיטָע שְׂטִילְקִיטָּס.

– הַיְ-הַזְ-הַזְ! – האָט גְּרִי אוֹיסְגָּעָשָׁרָעָן, אַיְן זַיְנִין גַּשְׁרִי האָט אִיבְּרָגָעָ –
שְׁרָאָקָן גְּרוֹיסָעָ מאָכְנָעָס וּוַיְלָדָעָ פְּיִיגָּל, וּלְכָעָזְגָּעָן זַיְנִיגְלָעָן.
זַיְתָּן וועגן, גּוֹאַלְדִּיק פְּאַכְנְדִּיק, מִיטָּ זֶה פְּלִינְגָּלָעָן.

וּוַיְיִטָּעָר האָט ער גַּעֲטָרָאָקָן אַטְשָׁרָעָדָע הַיְרָשָׂן, וּלְכָעָזְגָּעָן זַיְנִיגְלָעָן.
גַּעֲשָׁרָקָעָן צוֹלָאָקָן זַיְנִיגְלָעָן אִיבְּרָעָ –

א בערגל דערזען דריי וועלף; זיינער אומגעדענטע זיינען זי געתטאָגען און
שרעקלעך אוֹטֶנְבָּרָאַכְט געקזָקָט אָפָן מענטשָׁן מיט די לִיזָּשָׁס, וועלכער האָט
זיי געתטאָרט אַנדְזְוָאַלְן אָפָן די הִירְשָׁן.

די וועלף זיינען געווען דאָרָע, אוֹטֶנְבָּהִינְגְּעָרָטָע, שְׂרָעְקָעְוָוְדִּיקָע אַין טָול
מיט רָעֵיכָע. אוֹטֶהִיבְּנָדִיךְ די מְאַרְדָּעָס, האָבָן זיי די לִזְמָט בָּצְשָׁמָעָס אַין אַיְנָ-
געָקָט זיַּךְ אַין בְּדִיוּטְרָעְגָּעָר. זיי האָבָן גַּעהָאָט צַעְשִׁיבְּעָרָטָע פָּעָל פָּוּן גְּרוּיעָן
קָאָלִיר אַין גְּלִיָּךְ אוֹטֶנְעָשְׁטָעלָטָע אוּיְרָן.
— וּוֹאָלָדְוּוּלְפָּי—הָאָט גְּרִיְּנָאָגָט, אַפְּגָעָשְׁטָעלָט זיַּךְ אַין צַוְּגָעָקָט
זַיְּךְ צַוְּיִי.

די וועלף האָבָן זיַּךְ פָּוּן אָרְטָט נִיט גָּרְרִיטָט. שְׂוִיְּגְּנָדִיךְ האָט גְּרִיְּנָאָ-
גְּוּוֹאָרָט. אַיְנָעָרָט פָּוּן די וועלף האָט דָּעַם קָאָט אַוְּגָעָהִיבָּן, אַ שְׁמָעָק גַּעֲטָאָן
די לִזְמָט אַין טְוִירְדִּיךְ הוּאָיָץ צֻוּאָאַיָּעָס זיַּךְ. אַין דָּעַם אַפְּגָעָנָעָס טִיסְקָהָאָט גְּרִיְּ-
דִּיטְלָעָךְ בָּאַמְּעָרָקָט די שְׂטָאָרָקָע גַּעַלְעָ צִינְגָּעָר אַין דָּעַם טְוָנְקָלְ-בְּלוּעָן גְּוּמָעָן.
די וועלף האָבָן זיַּךְ עַטְוֹאָס אַ דָּוָק גַּעֲטָאָן אַיְנָעָרָט אַפְּגָעָשְׁטָעלָט זיַּךְ.
— הִיט זַיְּךְ! הָאָט זַיְּךְ דָּעַר בְּרִיוּטְרָעְגָּעָר צּוֹלָאָס אַין מִיט אַ שְׁמִיקָה צְוּוֹיָגָ-
אָ וּוֹאָרָף גַּעֲטָאָן אַיְנָהָאָט.

די וועלף האָבָן זיַּךְ אוֹטֶנְבָּרָאַכְט גְּרִימָט צָוָם אַנְטָלוּיָּן. נָאָרְטָלְגִּים האָט
דָּעַר גְּרָעָסְטָעָר וּוֹאָלָף זַיְּךְ אַזְמָנָעָקָעָרָט. גַּעֲזָעָט זַיְּךְ אָפָן די הִינְטָרָשְׁטָעָ טִים
אַיְנָעָנָאָט אַפְּגָעָשְׁטָעלָט אָפָן גְּרִיְּעָן זַיְּנָעָ מִיט רָעֵיכָע טְאָרְלָאָפְּגָעָנָעָ אַיְגָן. די אַיְבָּעָ-
רִיקָּע צְוּוֹי וּוֹלְפָּי האָבָן זַיְּךְ אַפְּגָעָשְׁטָעלָט, אַזְגָּעָעָס זַיְּךְ אַיְנָהָאָ-
סָעָן קוּקָן אַיְנָעָרָט בְּרִיוּטְרָעְגָּעָר. אַיְנָעָרָט פָּוּן זַיְּנָהָאָגָּנָצָן אוֹסְגָּעָצִיָּן זַיְּךְ
אַיְנָהָאָגָּנָצָן, אַיְנָהָאָגָּנָצָן דָּרָאָנְדִּיךְ צְעָבְּרִילָט. אַיְנָהָאָגָּנָצָן דָּעַם מְאָ-
מָעָנָת האָט עָר אַזְגָּעָעָנָס זַיְּנָהָפִיסְקָה בְּיַוָּן סָמָעָ שְׁלֹוֹגָן, אַיְנָהָאָגָּנָצָן דָּרָאָלְעָן-גַּעַלְעָ
אַיְגָן האָבָן גַּעֲפִינְקָלָט מִיט אַ נִיט גְּוּסָן תְּיִירָל. די צַעְשִׁיבְּעָרָטָע הָאָר אַיְנָ-
גַּאֲקָן האָבָן זַיְּךְ אַפְּגָעָשְׁפִּיצָט.

גְּרִיְּנָהָאָט וּוֹידָעָר אַפְּגָעָרָאָקָן אַ שְׁמִיקָה צְוּוֹיָג אַיְנָהָאָגָּנָצָן אַיְנָהָאָגָּנָצָן די וּוֹלְפָּי.
דָּקְסָמָאָל זַיְּנָעָן זַיְּנָהָאָגָּנָצָן, נָאָרְטָלְגִּים בְּיַוָּן בְּרִילְגִּיךְ. האָבָן זַיְּנָהָאָגָּנָצָן זַיְּנָהָאָגָּנָצָן
אַפְּגָעָרָוקָט אַ הִנְטָרָע. זַיְּנָהָפִיסְקָה בְּיַוָּן דָּרָאָנְדִּיךְ צְעָבְּרִילָט. אַיְנָהָאָגָּנָצָן
אַנְיָלָעָ עַטְלָעָכָע טְרִיטָט דָּרְגָּעָעָנְטָעָרָן זַיְּנָהָפִיסְקָה צְוּוֹיָג.
— עַט שָׁאָדָט נִיט, דִּין פָּעָל וּוּטָמֵר צִוְּנִיךְ קָוְמָעָן—הָאָט גְּרִיְּנָאָגָט,

אַרְיִיטָנְעָמְנָדִיךְ דָּעַם דְּרוּאָלְוּוּרָט פָּוּן טְמָלִיאָר.
— אָט, הָאָסְטָה דִּירָא—הָאָט עָר גְּוּאָגָט, אַנְדָּרִיקְנָדִיךְ דָּעַם צִינְגָּל. שָׁאָרָה
הָאָט אַ קְנָאָל גַּעֲטָאָן אַ שְׁאָס. דָּעַר גְּרוּסְטָר וּוֹאָלָף אַיְנָהָאָגָּנָצָן
אַרְאָס, טְאָרְוּוֹנְדָּרָעָט אַיְנָהָאָגָּנָצָן פְּלִיעָצָע.

אַיְנָהָאָגָּנָצָן אַיְדָעָר עָר הָאָט זַיְּךְ נָאָךְ אוֹסְגָּעָצִיָּן אַיְנָהָאָגָּנָצָן אַיְנָהָאָגָּנָצָן
וּוּיְרִיטָה האָבָן זַיְּנָהָאָגָּנָצָן אַחֲרָיָהָאָט גַּעֲטָאָן אַיְנָהָאָגָּנָצָן אַיְנָהָאָגָּנָצָן
אוֹזָאָגְּזָמְקִים הָאָט גְּרִיְּעָן טְאָרְכִּידָעָשָׁט אַיְנָהָאָגָּנָצָן אַיְנָהָאָגָּנָצָן
גְּרוּקִים אַיְנָהָאָגָּנָצָן עָר אַחֲרָיָהָאָט גַּעֲטָאָן טְעָנְטָר צְגָּעָנָגָּעָן, גַּעֲסָר אַיְנָהָאָגָּנָצָן
קָוְמָעָן זַיְּנָהָאָגָּנָצָן זַיְּנָהָאָגָּנָצָן זַיְּנָהָאָגָּנָצָן זַיְּנָהָאָגָּנָצָן
דָּעַט אַיְנָהָאָגָּנָצָן זַיְּנָהָאָגָּנָצָן זַיְּנָהָאָגָּנָצָן זַיְּנָהָאָגָּנָצָן זַיְּנָהָאָגָּנָצָן

גורי האט דאן נאך צויה מגל אויסנשטיין אוון אוועקגעלאַזינג אים אָפָן אָרט.

אויסנעההאלטן, איז אוייסגעשטשן אין דעם, וואס איז אַמְּנָעָנְטָסְטָן צו אַים גע-
שְׁטָאַגְּעָן.

עטלעכע רעגעס, האט דער פֿאָרְזּוֹנוֹנְדְּעַטְּעָר ווֹאַלְפּ גַּעֲדְּרִיִּיט זיך אַפְּנָן אַרְטּ פֿאָר
מייטיך, נאָר פֿלְזְצִים האט ער מיט אַ זְוִילְד גַּעֲשְׁרִי גַּעֲוֹוָאָרְטּן זיך אַפְּנָן בְּרוּוֹסְטְּרָעְגָּר.
גרֵיַה האט דָּאַן נאָך צְוַיִּי מְאַל אַוִּיסְגַּעַשְׂטָן אַון אַוּוּקְבְּעַלְיִינְט אַים אַפְּנָן
אַרְטּ. אַון גוֹט גַּעֲטָאָן, וואָס ער האט עס פֿלְינְק גַּעֲמָאָכְט, ווֹילְ דָּעַר דְּרִיטְעָר
וֹאַלְפּ אַיז שְׁוִין אַיְנָגָאנְצָן גַּרְיִיט גַּעֲוֹעַן פֿוֹן הַינְּטָן אַגְּזְפְּאָלְן אַפְּנָן בְּרוּוֹסְטְּרָעְ-
געַר. דָּעַרְזּוּעַנְדִּיק אֶבְּעַר דָּעַם נְוִירְלָן פֿוֹן וַיְיַיְן בְּאַוּוּר, האט ער זיך אַפְּגַּעַהאלטָן,
און דָּאַס האט גַּרְיִיעַן אַרְיוּסְגַּעַרְאַסְטוּוּס פֿוֹן וַיְיַיְן צִינְעָר.

דאָן אַיז דָּעַר וֹאַלְפּ אַפְּגַּעַלְאָפְּן אַן אַזִּיט אַון לְאַנְגְּזָאמְט גַּעֲנְגְּמָעָן וּוְאַיְעָן.
דאָס אַיז גַּרְיִיעַן נִיט גַּעֲטְעָלְן גַּעֲוָאָרְן. ער האט נְלִיכְקָה אַרְשְׁטָאַגְּעָן, וואָס דָּעַר-
פֿוֹן קָעַן אַרְיוּסְקְּזְמָעָן.

— אַ, נִיט גַּעֲדָאָכְט זְאַלְסְטוּ וּוּעָרְן! — האט ער אַוִּיסְגַּעַשְׂרִיּוּן — וּוּעָסְטוּ נִיט
שְׁטִיל וּוּעָרְן, וּוּלְעָן אַהֲרָר אַלְעָוּ וּוּלְפּ פֿוֹן דָּעַר גַּעֲנְצָעָר גַּעֲנְגָּס זיך צְוַיְאַצְעַלְיוֹן.
גרֵיַה האט זיך אַגְּנְעַצְּזִילְט אַין וּוּאַלְפּ, נאָר יַעֲנָרְה האט פֿלְינְק באַהְאַלְטָן
זיך הַינְּטָר אַבְּבוּיִם אַון וּוּידָעַר גַּעֲוֹאִיּוּט. קַעְדִּי מַאֲכָן דְּעָרְצָו אַסְאָף, האט
גרֵיַה אַין אַים עַטְלָעַכְעַמְּלָאָל אַוִּיסְגַּעַשְׂטָן, צְוַיִּיבְדִּי בְּוּמְעָר אֶבְּעַר האט ער
נִיט גַּעֲטְרָפְּן, אַון פֿאָר דָּעַר צִיטָן, וואָס דָּעַר בְּרוּוֹסְטְּרָעְגָּר האט זְיַיְן רָעוֹוָאָל-
וּוּרְדָּעַר אַגְּנְעַלְאָדָן, אַיז דָּעַר וֹאַלְפּ פֿאָרְשּׁוֹוֹנְדָן.

איְבָעַר דָּעַר פֿאָרְטִּיכְוָנְג האט זיך צְוַיְרִיּוּט אַטְוִי, נאָך וּוּלְכָן עַס
קוּמָט, גַּעֲוַיְיִינְטְּלָעָך, אַ שְׁטָאַרְקָעָר נַעַפְלָן. ער האַרְיוֹזָאנְס אַיז בִּיסְלָעְכּוּוּיּוּן בְּלוּיּוּן
גַּרְקָן גַּעֲוָאָרְן, די לוֹטָס אַיז קִיל גַּעֲוָאָרְן.

— עַס וּוּיְוָס וּוּיְדָעְרָן אַף אַמְּרָאָסְט, — האט גַּרְיִי גַּעֲוָאָגְט — עַס מַאֲכָט
אֶבְּעַר נִיט אַוִּסְט: וּוּלְעָל אַיך מִיד צְזָאַיְילְן אַבְּיִסְלָן. מַע דָּאַרְפּ נאָר וּוּאָס גַּיְכָעָר
צְזָלִיְתָן צָוֵם הַיּוֹלֵד, וואָס בָּאַ דָּעַר צְעַנְטָרָדְט מִילָן, עַמְעָס, אַ הַיּוֹלֵד — אַ כְּרוּוּעָ-
שְׁוִין, דָּאַך בְּעַסְעָר אַיְדָעַר גַּאֲרִנִּישְׁט.

ער האט זיך וּוּידָעַר גַּעֲוֹונְדָעַט מִיטָן פֿאַנְגִּים צו מַאְרָעָוּ אַון גַּעֲלָאָט
זיך אַין וּוּגָן. פֿלְזִים אֶבְּעַר האט ער דְּעַרְפְּלָטָן, אַז עַפְסָ קְוָמָט מִיט אַים פֿאָרָן:
די זִיכְעָרִיקִיט אַיז אַרְוּקָעָר, ער טְרָאָכְט נאָר פֿוֹן סַאְקָאָגָעָם, פֿוֹן וּוּלְפּ... אַיז
וּוּי דְּעַרְשִׁיסְט ער עַס נִיט דָעַם דְּרִיטְן וּוּלְפּ? אַזְזָ שְׁאָרָן!

II. מַעַיְאָגְטִי

סְאַיְזָ פֿינְגָטָעָר גַּעֲוָאָרְן, אֶבְּעַר אַפְּנָן הַימְלָה האט זיך די לְעוֹאָנָע בע-
זְוִוְן, אַון אַכְּיִץ דָעַם האַפְּנָן די שְׁטָעָרָן אַזְוִי הַעַל גַּעֲלִיכְט, אַז דָעַם וּוּגָן האט
מַעַן גוֹט גַּעֲזָעָן. דָעַר פֿרָאָסְט האט זיך קַעְסִיְיִדְעָר גַּעֲשְׁטָאָרָקְט, אַגְּנְסָטְרִיךְגְּנָדְקָ-
דָעַם בְּרוּוֹסְטְּרָעְגָּר, וּוּלְכָעָר האט אלְלָן גַּיְכָעָר אַזְוּגָעָר גַּעֲשְׁרָאָגָן זְיַר אַף זִיְגָעָ-
לִיְשָׁעָם. דָעַר שְׁנִי-פְּלִיאָן אַיז אלְלָן וּוּסְטָעָר גַּעֲוָאָרְן. בֵּין אלְטָן הַיּוֹלֵד אַיז נאָר
אַ צְחִיּוּמִיל וּוּגָן גַּעֲבָלְבָן. דָאַס הַיּוֹלֵד, עַמְעָס, קוּמָס עַס הַאלָט זיך, דָאַן אַגְּ-
טָר אַדְאָן, — וּוּעַס זְיַן אַף גַּאֲכָס וּוּי דָעַם קָאָפּ אַגְּזְשָׁפָאָרָן.

דער בריאווטראגער האט זיך אונגעעהארכט זיך. פון אליעזן אורום אים-הילע קיסטעס און בויטער. גונזאיטן האט ער מאָרנְטַען אָזֶן ווי אָגְשָׁרְיִי טָן ווּלְדָע גַּעֲנָדוֹ. גַּעֲנָדוֹ אַין דערדאָזְקָעֵר צִיְּסָטָן יָאָרָה נִין, עַס אַין נִיט דָּסֶם. קָעְדִּי בְּעֵסֶר זַיְהָעָר, האט ער אָרְאָפְּגָעָנוֹתָן דִּי גַּוְטָעָרְגָּעָה הַיְּטָל מִיט דִּי אוּיְּעָרְן-לְאָפָּן אַין זַיְהָעָר, אַיְנְגָעָהָאָרְכָּט זַיְך. יְאָ, אִיצְט חַוִּיסָּעָר שְׂוִין אָפָּיְיָה: דָּסֶם האָבָּן ווּלְפָעָד גַּעַזְעַטָּה, אַון נִיט צָוִי אַון נִיט דְּרִיְּיָה--נָאָר אָגְנְצָעָאָסְטָה.

— זַיְהָעָן מִיךְ אַוְיסְגָּעָשְׁפִּירְטָה! האט גְּרִי גַּעֲגָנוֹם אַון, קָאָר אַיְזָן, אַיְזָן נָאָר בָּא אָהָלָב מִיל ווּגְעַגְעַלְבִּין. אַהֲן מָוָעָר קִסְּטָן מְרִיעָר אַיְדָרָוּ דִּי ווּלְפָעָד, אָפָּרָגָע נָאָר-צִי ווּמָעָר פָּס בָּאוּיְיָן? — נָאָר, לְעַבְּדָאָזְקָעֵר, באָגְרִי! האט ער אַוְיסְגָּעָשְׁרִירְעָן—אִיצְט דָּאָרְסְטָה רַעְקָאָרְדָּה שְׁלָגָנוֹ!

— אַיְזָן דָּעָר בריאווטראגער האט זַיְך אָלָא גַּעֲטָאָן מִיט גְּרוּסָע, לְיוּשָׁעָס-טְרִיטִיט. אַיְזָן דָּעָר רַעְכָּסְפָּרָה האט ער גַּעֲהָאָלָטָן דָּעָם לְאָגָנוֹ נַעֲמָגָעָנָם לְיוּשָׁעָס-טְרִיטִיט מִיט אָשָׁרְטָן אַיְזָרְגָּעָם שְׁפִּיצָן. דִּי כָּאָפָּטָה ווּלְפָעָד האט זַיְך שְׁנָעָל דְּרִיגָּעָנְטָרָטָה. אלְקָעְנְטָרָא אַיְזָן דִּימְלָעְכָּר האט זַיְך גַּעֲהָעָרט דָּעָר ווּלְפָיְשָׁעָר ווּאָיְעָן. זַיְ אַלְיָין האט מָעָן נָאָר אַיְזָן דָּסֶם הַיְּזָל נְאָפָּנָט.

— אָגָנוֹ, באָגְרִי, נָאָר אָבִיסְעָלָע גִּיכְעָר! דָּסֶם הַיְּזָל אַיְזָן דִּיְּזָן דָּעָטָגָן. עַסְעָס האט אַיְסְטָרְגָּוָאנָט אָקוֹק צָו טָאָן הַגְּנָטָר אַיְזָן דָּעָטָגָן. טְרִיגָּעָר האט זַיְך אַוְיסְגָּעָדָכָט, אוֹ הַגְּנָטָר זַיְך, שְׁוִין נָאָר נְאָפָּנָט, פְּלִיט ער דָּעָם הַיְּסָן אָפָּטָם טָן דִּי כָּאָפָּעָס. האט ער זַיְך אַוְיסְגָּעָדָקָט—אָזֶן אַיְזָן ער זַיְינְגָּעָן טָאָקָע דִּי ווּלְפָעָד, אַיְזָן אָזֶן תְּלִין!

— נָאָר גִּיכְעָר, באָגְרִי! נָאָר אָצְוִי זַיְ אַיְין הַגְּנָדָעָרָט יָאָרְדָּה—אַיְזָן דָּו באָהָלָטָט זַיְך אַיְזָן הַיְּזָל, פְּלִיבָּן דִּי ווּלְפָעָד דָּאָן פָּאָגְרְנִישָׁט.

— נָאָר זַיְך זָעָט ער שְׁוִין דִּיְּטְלָעָק דִּי קָאָנְטוֹרָן טָן הַיְּזָל. ווּסְעָטָה דָּו באָהָלָטָט זַיְיך צְזָצְלִוְיָהָן, זַיְ נִיכְּטָאָלָע זַיְינְגָּעָאָדָעָר אַיְזָן גַּעֲרָחוֹן האט ער בָּאָן-זָיְין גַּעֲרָבְּרִיל. קָלָאָר, אוֹ דָעָר אַגְּנִירָעָר טָן דָעָר ווּלְפָיְשָׁעָר מְאָכְנָעָד דְּעָרִיאָגָט אַיְסְשָׁוִין. האט ער אַוְיסְגָּעָנוֹמָעָן זַיְין דְּעוֹאָלָחוֹעָר, גְּרִיטָם צָו קִעְטָן אַפְּטוּם אַיְזָן אָפָּיְלָען—אָזֶן לְיִיכְּט זָעָט זַיְ נִיט אַגְּנְקָטָעָן!

— צָפָן רַוְּקָן האט ער גַּעֲטָרָאָן דִּי צְנוּרְגָּעָנוֹיְקָלְטָע גַּיְזָאָגָן-פָּעָל, ווּלְכָעָן האט אַיְסְטָרְגָּעָט צָו לְיִצְּהָן. קָעְזִי צָו בְּגָרְלִילִיכְסָעָרָן זַיְך דָּסֶם אַנְטָלִיְּהָן אַיְזָן סְאָרִינְס אַוְיך אַפְּגָנְגָּאָרָן דָעָם ווּלְפָעָד אַיְזָן גַּעֲוִוְיָגָעָן דְּרִוְּבָּנִי זִיְּטָס, האט ער אַיְזָן גַּעֲנָגָן אַוְךְ גַּעֲטָאָן דִּי עַל אַיְזָן מִיטָּס אָלָע קוּיכְבָּס גַּעֲלָאָות זַיְך לְיִצְּהָן. לְעַכְּאָטְכִּילָע האט ער אלְטָעָר אַגְּנִירָעָר טָן דִּי ווּלְפָעָד גַּעֲנוֹמָעָן צָוָן דִּי טָעָל, הַיְּסָט עָס—דָעָר שְׁפִּיצָה האט זַיְך אַיְנְגָעָבָן, נִיט לְאָגָנוֹ אָבָּרָה האט ער גַּעֲדָוִיָּרָט. דִּי בִּיטְרָע כְּאַיְעָה האט נִיךְ גַּעֲכָאָפָּט זַיְך, אוֹ טָעַת האט זַיְ נְעָנָרָט, האט

וּ צוֹרְנוּ גָּלָאֹזֶת דִּי ֿגַּעַל אָוּן וּוִידַעַר—נָאָכֵן צוּוִיְּגִיסִּיקֵן סְוִינֵעַ, אָוּן גָּאלְדֵה האָט
ער גְּרִיעָן וּוִידַעַר דָּעָרְיאָגֵט אָוּן מִיט אָ שְׁפָרוֹנְג גַּעוּוֹאָרְטֵן זַיְיךְ אֲפִ אַיִם.
מִיט אָן אוֹיסְטְּרָגְּעָוּוִינְסְטְּ; עַכְּבָר פְּלִינְקִימִיט—טָוָן דַעַם הָעָנָגֵט אָט וַיְיַיְנַן לְעָבָן!
הָאָט גְּרִיעָן אָזְדוּרִי גַעֲטָאָן זַיְיךְ אָוּן טִיטָּן שָׁאָרְטֵן אִיּוֹזְרָגְּנָעָם שְׁפִּיךְ טָוָן זַיְיךְ לְיָוָשָׁעָסֶט—
שְׁטָעָקֵן הָאָט עַרְבָּעָנָה אָוּן הַעֲטָפִיק אָזְעַצְּמָנָה וְעַצְּמָנָה דַעַם וּוּאָלְף, דָוְרְכְּשָׁטְעָכָנָה—
רַיְיךְ אִים דַעַם הָאָלְדוֹן, דִי וּוֹנְדָר אַבְּעָר אַיְיךְ נִיטְקִין שְׁטָעְבָּלְעָכָע גַעְוָעָן.

דָעַר וּוּאָלְף אַיְיךְ אָוּמְנָעְפָּאָלָן אָלְן שְׁנֵי. הַמִּזְעָרִיק גַעְרְיָפָעָם, אָוּן קָאָסָשׁ
ער הָאָט זַיְיךְ וּוִידַעַר אֲפִ דִי ֿפְּיַס גַעְשָׁטְעָלָט, דָאָךְ הָאָט עַר שְׁוֹין גַיְינַן נִיט גַעְעָנָן.
דָעְרוּוֹילְהָאָט גְּרִיעָן בָּאוּוֹיָן, דָוְרְכְּגָזְלְיוֹפָן נָאָךְ אַשְׁטִיקָל וּוּעָג אָוּן אַיִן-
גַעְנָאָן עַטְלָעָכָע טְרִיטָס אַיְיךְ אִים גַעֲבְּלִיבָן צָו דָעְרוֹגְרִיכָן זַיְיךְ צִיל. נָאָךְ אָזְזִילָעָן,
אוּן ער אַיְיךְ גַעְרָאָטְמוּעָס.

נָאָךְ גָּוְאָד דָאָהָט זַיְיךְ אָוּמְנָעְרִיכָס מָאָר אִים בָּאוּוֹיָן אָזְצָוִיטָר וּוּאָלְף.
גַלְיַיךְ נָאָךְ אִים אַיְיךְ אָזְדִּירְטָעָר גַעְלָאָלָן.

גְּרִיעָן הָאָט זַיְיךְ וּוִידַעַר ֿאָרְטָאָסָטָן מִיט זַיְיךְ שְׁטָעָקֵן אָוּן גַעְטָרָאָלָן
דַעַם צְוִיְּתָן וּוּאָלְף אַיְיךְ בָּרוֹסָט. בָּלוּס הָאָט אָ שְׁפָרִיצָן גַעְטָאָן טָוָן דָעַר טִינְטָעָר
וּוֹנְדָר, גְּרִיעָן הָאָט טִיקְעָף אָ צְוִיְּתָן קְלָאָט גַעְסָאָן, דָאָס מָאָל צִילְנְדִּיק גַלְיַיךְ אַיְיךְ
קָאָפֶן. אַיִ-גַס! דָעַר צְוִיְּתָר וּוּאָלְף אַיְיךְ גַעֲבְּלִיבָן מִיט אָ צְוִשְׁפָאָלְטָעָנָם שָׁאָרְבָּן.
גְּרִיעָן הָאָט דָאָן אָ שְׁפָאָן גַעְטָאָן צָו דָעַר טִיר אָוּן אַיְיךְ שְׁוֹין אֲפִ דָעַר סָאָ-
מַע שְׁוֹועָל גַעְוָעָן, וּוּעָן אֲפִ אִים אַיְיךְ אָזְדִּירְטָעָר וּוּאָלְף אָגְגָעָטָאָלָן אָוּן מִיט
די צִינְעָר ֿפְּאָרְטָאָרָן אִים אַיְיךְ פְּלָעָן.

גְּרִיעָן הָאָט זַיְיךְ אָקְבִּילָעָן גִיט אָוּמְנָעְקִיקָס, נָאָר צִוְאָטָעָן מִיטְן וּוּאָלְף אַיְיךְ
הַיּוֹל אָרִינְגָעָשְׁפָרְגָּעָן, פְּאָרָהָאָקָט אָוּן ֿפְּאָרְגִּינְגָלָטָס די טִיר.

אַיְיךְ הַיּוֹל אַיְיךְ גַעְוָעָן גִיט אִינְגָאנְגָן ֿפְּינְגְּטָעָר: אַיְיךְ ֿפְּעַנְגְּטָעָר הָאָט די לְעָ-
וּוּאָלְף אָרִינְגָעָשִׁינְגָן. אַיְיךְ מִיטְן צִימָעָר אַיְיךְ גַעְשָׁאָגָעָן אָ ֿפְּרִירָקָאנְטִיקָעָר אַיְוּוּעָלָעָן.
צִוְּיַשְׁן מַעֲנָשָׁן אָוּן אָרִינְגָעָשְׁפָרְגָּעָן גַעְשָׁאָגָעָם וּוּאָלְף הָאָט זַיְיךְ אָגְגָעָהָיָבָן אָ ֿפְּאָרָ-
בִּיטְעָטָעָר קָאָטָפָן גִיט אֲפִ לְעָבָן, נָאָר אֲפִ טְוִוָּס. עַס הָאָט אַיִסְגָּעוּוֹיָן, אָזְדִּירְטָעָר
כָּאָיעָ, אָרִינְגָעָלְנְדִּיק אַיְיךְ אָן אָזְמָבָאָקָאָגָטָן אָרָט אַיְיךְ אִוְיסְטְּרָגְּעָוּוּיְנְטְּלָעָכָר סִיטָוָ-
אָזְיִיעָ, וּוּסָט זַיְיךְ אָבִיסָל ֿפְּאָרְלִירָן, דָאָן הָאָט אַבְּעָר נִיט פְּאָסִירָס, מִיט אָזְזִילָד
גַעְשָׁרִי, מִיט אָ בְּרִיטָס גַעְמָגָטָן פִּיסְקָהָאָט דָעַר וּוּאָלְף גַעְוָאָרְטָן זַיְיךְ אֲפִ
גְּרִיעָן, מִיט וּוּלְדָעָר וּפְצִיכָעָהָאָבָן גַעְשָׁאָסָן וַיְיַיְנַן גַרְוִיְינָעָ אַוְיָין.

דָעַר בְּרִיוּסְטוּגָעָר הָאָט קִיְינְגִיט גִיט גַעְהָאָט צָו ֿפְּאָרְמָעָסָטָן זַיְיךְ מִיט
זַיְיךְ שְׁאָרְטָן שְׁטָעָקֵן, הָאָט עַר אִים אַיִסְגָּעָשְׁטָרָעָקָט ֿפְּאָרָן זַיְיךְ, גְּרִיעָת זְוִים קָאָמָפָן.
מִיט גְּרִיטְצָאָרָן הָאָט דָעַר וּוּאָלְף אִינְגָעָשְׁפָעָט זַיְיךְ מִיט די צִינְעָר אִינְגָם
שְׁטָעָקֵן, גְּרִיעָן אַבְּעָר הָאָט אִים אָגְגָעָשְׁלִיְיָדָרָט, דָאָן הָאָט דָעַר וּוּאָלְף אָ שְׁפָרְוָנָג
גַעְטָאָן אָוּן מִיט די פְּאָרְעָרְשָׁטָאָט אִים אָגְגָעָהָאָפָט אִים בָּאָ דָעַר בָּרוֹסָט. גְּרִיעָן
הָאָט וּוִידַעַר גַעְנָמָעָן אָוּבָעָטָן מִיטְן שְׁטָעָקֵן, נָאָר יְעָנָר הָאָט נִיט אַיִסְגָּעָהָאָלָטָן
אָזְצִבְּרָאָכָן זַיְיךְ.

דָאָן הָאָט גְּרִיעָן מִיט בִּיְדָעָהָעָנָט אַגְּגָעָכָאָפָט דַעַם וּוּאָלְף ֿפְּאָרָן הָאָלְדוֹן אָוּן
גַעְנָמָעָן אִים שְׁטִיקָן. דָעַר וּוּאָלְף הָאָט, מִיט אָן אַיִסְגָּעָשְׁטָעָקָטָר צְוָנָג פָּוָן
חוּיְשָׁן די גַעְלָעָן אַיִסְגָּעָשְׁטָשְׁרָעָטָעָן צִיָּן, ֿפְּאָרְבִּיסָן גַעְמָמָט אִין גַעְרִיסָן זַיְיךְ

בזק צביה קומפלט מילון עברי-אנגליקי
עורך דוד קומפלט ועוזר עורך יוסי שטרן

לע... ווינע הענט, נאר דער מענטש האט אים אלע טעסטער און טעסטער גע-
גענטער. איבער דער גאנצער שטוב האבן זי זיך אומגעולגערטס. נאר אט
קערצעט שוין דער וואלף. ווינ גאנצער קערצער האט אונעהויבן זי צוקן און
וואטען. נדי אלין אבער אין אויך אן קויכעס געבעזון, איבר דער זיאלף
ווען נאר אבעטל איזההאלטן און ניט פיגערן. פען נאר דער אבעגעשייאכטער
גענטש דעם קאמפ איזגעבען אין דע פַּנְגָּעֵר אַפְּלָגָן, אין דאן... ווועט דער
גענטש אומקופען אין זיעטן... זויז נאענטש שוין דעם זיין
אבער נוינע איז נויכע איזעלע זיאלט עס גיעיען נאר פַּלְעָגָע מַאֲלָמָה
ווערגויס זיך איזיסרייסן ווינ דער זי איזערנעם פַּנְגָּעֵר פַּאֲרָגָרָטָעָטָן
דאלדו. נאר אומנטס דע אונטהערונטער זי איזען ווינע איס בען שפערן
שוין איזיסנערקראיין אין דע אונטערונטער קראין האבן אונעראייס. באָלֶר האט
ער שוין קיזן סומען פַּן מַעֲלָמָה זיך גיעיען
האָסְטָקָן האט נדי איזונערנעם דעם זאָרָה אין בְּזִבְּשׁוֹן זיך אַסְטָקָן
זיך נאָטָן אַן סָגָט זיך איזערן דער זייז-בְּזָן דעם אַזְאָר גַּעֲגָר אַזְאָר
פְּרָאָס. דער קאָפָּס האט זיך ווענד דע. זי סָאָס אַזְאָר זענערדער. גענונג האט
דער פַּעַנְצָשׁ

III. אַזְאָר אַזְאָר

אַזְאָר נדי אַזְאָר, גַּעֲרָאָס אַזְאָר זי ער גַּעֲרָאָס הַעַד זיך אַזְאָר
געַרְזִינְטָן. אַזְאָר זי גַּעֲרָה זי אַזְאָר, בָּסְמָה ער האט זיך גַּעֲרָאָס
אוֹפְּגָּעָנִינְטָן זי גַּעֲרָאָס הַזְּמָר אַזְאָר זענערנעם דעם שְׂוִירָה פַּן שְׂפָרָה
אַזְאָר דאס הַיְסָן וְעַבְּרָעָנִינְעָה, האט ער גַּעֲרָאָס כַּעֲרָבָעָן זאָר
חַאֲבָן זיך פַּן אַזְאָר הַיְסָן אַזְאָר העַשְׂרָעָה שְׂטָרָהָה, אַזְאָר זַעֲמָעָן שְׂיִירָה האט
ער פַּזְאַזְאָר גַּעֲרָאָס
דער האט האט בא אַזְאָר גַּעֲרָאָס זיך גַּעֲרָאָס אַזְאָר זיך
אַזְאָר פְּרָעָעָה, זי גַּעֲרָאָס אַזְאָר לאָס האט זיך אַזְאָר גַּעֲרָאָס אַזְאָר זיך
הַזְּמָר אַזְאָר גַּעֲרָאָס גַּעֲרָה זי אַזְאָר זענערנעם גַּעֲרָאָס זי גַּעֲרָאָס
אַזְאָר זיך הַזְּמָר גַּעֲרָאָס אַזְאָר שְׂטָרָהָה, פַּן זי שְׂאָמָעָן זאָס דעם זי אַזְאָר
הַלְּאָלָן וְאַבְּנָן אַזְאָר גַּעֲרָאָס אַזְאָר בְּלָזָן גַּעֲרָאָס זַעֲמָעָן זַעֲמָעָן זַעֲמָעָן
דעם זַעֲמָעָן גַּעֲרָעָה צִוְּנָה. אַזְאָר זַעֲמָעָן אַזְאָר גַּעֲרָעָה צִוְּנָה
צִוְּנָה זַעֲמָעָן מִתְּנַאֲזָר אַזְאָר גַּעֲרָאָס זַעֲמָעָן זַעֲמָעָן
דאס יְאַיְעָן אַזְאָר אַזְאָר הַזְּמָר האט זיך דער
שְׂעַלְעָבָר זַעֲמָעָן
הַזְּמָר האט ער אַזְאָר גַּעֲרָאָס זַעֲמָעָן אַזְאָר האט זיך אַזְאָר גַּעֲרָאָס
זַעֲמָעָן, לאָטָר נאר באָרָאָטָן, וויאָס מִזְרָח הַאֲבָן אַזְאָר זי זַעֲמָעָן
נוֹרִי האט אַזְאָר גַּעֲרָאָס זַעֲמָעָן פַּעַנְצָטָעָל, ער האט דערזען אַזְאָר זַעֲמָעָן
פַּן וועלן בא יְהֻדָּה אַזְאָר קַאֲדָמָזָה גַּעֲרָאָס זַעֲמָעָן אַזְאָר
בָּא צִוְּנָזָק טָרָס אַפְּנָעָרָק פַּן הַיְוָל, ווינען אַזְאָר אַזְאָר
הַרְיָין גַּעֲזָעָן אַזְאָר גַּעֲזָעָן אַזְאָר אַזְאָר אַזְאָר גַּעֲזָעָן אַזְאָר גַּעֲזָעָן

זוי זיינען אומגעלאָן טאָראַהאּוועט אָרוּם דעם הייל. אִין דער נאָכט טִינְגְּטֶעֶר-
נִישׁ האָבן וַיֵּעֶר אַוִינָן גַּעֲמִינְקָלֶט מִיט אַ בְּלָאָס טַאַסְטָאָר-שִׁין.
גרַיִּה האָט אַגְּנוּלָאָדָן זַיִּן רַעֲוָאַלְוָעָר מִיטָן רַעַשׁ קֹוִילָן אָונָן גַּעֲמָנָט דִּי
סִיר.

דעַרְזַעְנְדִיךְ אִים, זיינען דִּי וַעֲלָפַ אַוְטְרִיךְ גַּעֲוָאָרָן: זוי האָבן זַיִּךְ
עַנְגָּעָר צִוְּאַמְּצָגְּנָעָנוּמָעָן אָונָן גַּעֲנְטֶעֶר צִום הייל צִוְּגָעְרוֹקֶט זַיִּךְ. זַיִּין באַוְיִזְוִין
זַיִּךְ אִין טִיר האָט זַיִּ נִיט טַאַרְשְׁמָעָקֶט אָונָן גַּטְסָטְעַנְדְּלָעָךְ גַּעֲוָעָן. עַפְשָׂפָר
גַּרְדִּיט עַר זַיִּר עַפְעָס אַ שְׁפִיצָל אַפְּזָוְטָאָן זַיִּ. אַזְוִי וַעַט עַס אָוִיס. וּוְאַרְעָם וּוּ
אִיז אַהֲיָנָעָקִיםָעָן יַעֲכַר הַעַלְיוֹשָׁע וּוּאַלְפַת, וּוּאָס אִיז צַוְאָטָעָן מִיטָן טַעַנְטָשָׁן
אִין הייל אַרְיִינְגְּנְעַשְׁפְּרוֹנְגָּעָן?

— עַן, פָּאַבְּדָאָנִים, וּוּאָס אִיר זַיִּטְסִי—הָאָט גַּדְיִי אַוִּיסְגְּנְעַשְׁרִיעַן—נַאֲרָ אִיִּ—
גַּעַר צַוִּישָׁן אִיךְ אִיז גַּעֲוָעָן אַן עַכְטָעָר וּוּאַלְפַת. וּוּאָס האָט טַאַרְדִּינְט זַיִּן
נָאָמָעָן, יַעֲנָעָר אַבְּפָר לִינְטָשָׁוּן אַ טַּוְיטָעָר.

דאָהָאָט עַר אַוְטְגָּעוּהָוִיבָּן אַ סְוִימָל, אַ הַארְטִידָעָר. אַיְינָעָר אַ הַוִּיכָּעָר,
אַ דַּאְרָעָר וּוּאַלְפַת האָט זַיִּךְ אַוְטְגָּעָשְׁטָעָלֶט אַפְּ דִּי הַינְּטָעָרְשָׁטָע לְאַפְעָס אָונָן מַעַ-
שִׁוְּגָעָנְעָרוּוֹיָוָיָוָי גַּעֲנוּמָעָן זַיִּךְ דְּרִיְעָן, סְטַאַרְעַנְדִּיךְ זַיִּךְ מִיטָן
מַעַן צִום טַאַרְוּוֹנְגָּדָעָטָן אָרט. אַסְאָךְ בְּעַסְעָר וּוּאַלְסָט עַר אַפְּגָעָשָׁנִיטָן, וּוּעַן עַר
וּוְיִזְטָס נִיט אַרְוִיס טַאַרְזָאָרָן זַיִּנְגָּעָס כָּאוּוִירִים דֻּעָם אַגְּמָלִיק, וּוּאָס האָט אִים גַּעַסְטָאָטָן.
אַיְצָט האָבן זַיִּ טַאַרְשָׁמָטָאָנָעָן, אוֹ עַר אִיז טַאַרְוּוֹנְגָּדָעָט. אָונָן מִיט אַוִּיסְגְּנְעַשְׁטָשִׁי—
רַעַטָּע צִין גַּעַוְאָרְטָן זַיִּךְ אַפְּ אִים. דִּי וּוּנְגָר אִיז אַ לִיְיכָטָע גַּעֲוָעָן—נַאֲרָ דִּי
טַעַל דַּוְרְכָּגְעַשְׁטָאָסָן—אָונָן טַאַרְזָאָרָן אַן אַלְטָן וּוּאַלְפַת אִיז עַז אַ נַּאֲרִיסְקִיט. עַר האָט
אַוְטְגָּעוּמָעָן דֻּעָם קָאָמָף אִיז, מַעַן דַּאְרָף זַאְגָן, טַאַרְסִידִיקָט זַיִּךְ הַעַלְיוֹשָׁן. אִין
יַגְּנָעָן וּוּאַלְפַת האָט עַר אַגְּנוּכָּאָפָט טַאַצְּנָעָן הַאלְדוֹן, אַ הַוִּיב גַּעַטָּאָן אַינְדָּעָרְהָוִיךְ אָונָן
אַ וְעַז גַּעַטָּאָן אַן דַּעַר עַרְדָּה. דַּעַרְנָאָר האָט עַר גַּעַכָּאָפָט אַן אַלְטָן, שַׂוְאָרְצָן
וּוּאַלְפַת פָּאָרָן נַאֲקָן אָונָן מַאֲמָנְטָאָל צְבָבִיסָן. גַּלְיִיךְ נַאֲךְ דֻּעָם האָט עַר זַיִּךְ אַ קָּעָר
גַּעַטָּאָן, טַלְיִינְק גַּעַכָּאָפָט אַ דְּרִיטָן אָונָן טַיְקָעָפַט אַפְּגָעָלִינְגָּט אִים אַפְּ קָאָלֶט. דַּאֲךְ
הָאָבָן דִּי וַעֲלָפַט סַאַטְקָאַלְסָאָפַט באָזְוִיגָט זַיִּעְיר טַאַרְוּוֹנְגָּדָעָטָן כָּאוּוֹעָר—זַיִּיְהָאָבָן
גַּעַנְטָמָעָן מִיט זַיִּעְיר גַּרְוִיסָעָר צָאָל. אִין אַ פָּאָר מִינְטָשָׁוּ אָרוּם האָבָן זַיִּנְעָבִיִּי—
גַּעַר גַּעַקְנָאָקָט שְׁוִין צַוִּישָׁן דִּי צִין סְוִין דִּי הַוִּינְגָּרְיקָע אָונָן צְעוּוֹלְדָעְוּעַטָּע
כָּאִיעָס.

אַ שְׁטָאָרָק אַוְטְגָּעָנְטָעָר האָט גַּרְיִי צַוְּגָעִיקִיט זַיִּךְ אִין גַּעַסְרָאָכָט, אָז
דאָס לְעַבְּן פָּוּן יַעֲסְוִידָן אַיְנְצִיקָן וּוּאַלְפַת אִיז גַּאֲרִינִישָׁט וּוּעָרָת דָּאָן, וּוּעַן דִּי
גַּאנְגָּעָן מַאֲכָנָעָן וּוּאַלְפַת אִיז הַוִּינְגָּרְיקָע.

— נַ, כְּעַוְרָעָ, מַעַר קַאְרְטָמָעָנָעָן אִיךְ וַעֲלָפַט אִיךְ אַיִּט—הָאָט עַר גַּעַוָּאָנָט,—
צַיִּוְינִיק קֹוִילָן הָאָב אִיךְ אַיְצָט. אִיז—הָאָט מִיר אִין בְּלִיְבָט מִיר—בִּינוֹ אַ
צַוְּוִיְיטָן מַאְלָי.

אַבְּפָר נִיט נַאֲר אִין דַּעַר צָאָל קֹוִילָן אִיז עַס אִים גַּעַנְגָּנָעָן: אַינְדָּעָדָעָ-
מַעַסְן אִיז אַיִּט אַיְצָט נִיט צִום שִׁיםָן גַּעֲוָעָן. אַזְמָוִיסָט האָט עַר קַרְדָּאָשׁ גַּעַ-
סָאָכָט—עַר אַלְיִין האָט זַיִּךְ זַיִּעְיר שְׁלָעָכָט גַּעֲזִילָט. דַּעַד קָאָט האָט גַּעַשְׁוִינְגָּלָט,
אִין הַאלְדוֹן האָט אַיְגָּעָרְנִיסְרִיקָּנָט—עַר האָט גַּעַנְטָמָעָן אַ הוִיכָּן שְׁנִי אִין מַוְּלִיךְ.

ס'איין שטיל, לעוואָאנדעַיק און גוט געוווען. שוין שפעם געוווען, גריי האָט אַבעָר פֿאָרלָאָרָן דעם בעשֶׂבֶן פָּוֹן דער צִיטָס. עס האָט אַים שטָאָרָק גַּע-צְוִינָן זָם שְׁלָאָף. נַאֲךְ דָּעָר אָוִיסְעָרְגָּעוּווִינְסְלָעְכָּר אַיכְרָעְגָּוָנָן אֵין דִּי רַעֲקָצִיעַ גַּעֲקוּמָעָן. שְׁלָאָפָּן אַבעָר טָאָרָן מַעַן נִיטָּס: דִּי וּוּלְּפָּן זִינְעָן כִּיטְרָעָ, אֵין טָאָמָעָר שְׁטוּסָן זַיִן זַיִן אֵין רִיאַסְן זַיִן זַיִן הַיּוֹל אַרְדִּין.

איַ עָר וּוִידָעָר צְיָגָעָנָגָעָן צְפָּדָעָר טִירָ אֵין אַרוּסְגָּעְקָסָט. ס'איַן שוֹין גַּזְטָס לִיכְטִיק גַּעַוְאָרָן, אֵין דִּי וּוּלְּפָּן הַאָבָּן זַיִן נַאֲךְ גַּעַנְסָעָר צְגָעְרוֹקָס אָוַיִּן, אוֹ עָר האָט זַיִן אַלְעָמָעָן גָּוט גַּעַוְעָן.

רעכָטָס אָפָּא קְלִיָּין בְּעָרָנוֹל אֵין גַּעַוְעָן אַן אלְטָעָר וּוּלְּפָּן, זַיִיר אַגְּעָ-וּוִיקְסִיקָּר אֵין אַ דָּאָרָעָר. צְזָם הַיּוֹל האָט עָר זַיִן אַמְּנָאָעָנְטָסָטָן צְגָעְרוֹקָס. גַּעֲקוּמָעָן אַחֲרָל אֵין עָר, קְעַנְטִיקָּ, שְׁפָעְטָעָר פָּוֹן אַלְעָמָעָן, אֵין גְּרִיָּה האָט זַיִן, נִיטָּס וּוּילְּנְדִּיקָּ, מִיטָּס אַים שְׁטָאָרָק פֿאָרְגִּיסְטָעְרָסְרָסָט. דָּעָר וּוּלְּפָּן האָט באָ אַים וּוּי נְוִיסְעָ-כִּיּוֹן גַּעַוְעָן—עָר האָט זַיִן מִיטָּס עָפָעָס בְּאוֹגְנְדָעָרָס אַוִּיסְעָצְמִיכָּנָט פָּוֹן אַלְעָעָ-אַיבְּעָרִיקָּעָ—אֵין אַים וּוּי קְעַנְטָלָעָךְ גַּעַוְעָן. עָר אֵין אַיְנָעָר פָּוֹן דִּי אַנְגִּיָּ-רָעָר מִיטָּס דָּעָר מַאֲכָנָעָ, דִּי וּוּלְּפָּן הַאָבָּן זַיִן בָּאָצְוִיגָּן צַיִן אַיְטָס מִיטָּס אַגְּוּוֹיָסָן אַפְּשִׁיָּ אֵין דָעְרָעְכָּרָעָךְ. מַעַן וּכְבָּדָקָה, אוֹ עָר וּוּסָט זַיִן לִיכְטָס אַן אַיְצָעָ.

בעָפָן מִיטָּס אַהֲלָבָן טָזָן אַנְדָעָרָעָ וּוּלְּפָּן.
דָּעְרָדָאַגְּיָקָעָר וּוּלְּפָּן האָט זַיִן אַוְיִיךְ אַנְדָעָרָש גַּעַהְאָלָטָן. עָר האָט נִיטָּס אַנְ-כִּיּוֹל גַּעַנְמָעָן אֵין דִּי גַּעַרְוּוֹעָ, אַוְמִירִיקָּעָ בְּאוֹעֲגָנוֹנָגָעָן פָּוֹן דִּי אַיְבָּרִיקָּעָ וּוּלְּפָּן, עָר האָט אַוְיִיךְ נִיטָּס גַּעַנְטָפָּעָרָס אָפָּא זַיִיר כָּגִינְעָזְיִיךְ אַנְטָעָרָלָעָקָן זַיִן.

— אַמְּדָנָעָר וּוּלְּפָּן!—הַאָט גְּרִיָּי גַּעַרְאָכָס, נִיטָּס אַרְאָפְנָעָטָעָנְדִּיקָּ פָּוֹן
אַים דָעָם בְּלִיקָּ. אַ הִיפְשָׁ בִּיסְלָ קְאָמָטָן האָט עָר, וּפְכוּן אַינְךְ, שוֹין דָוְרָכְגָּעָטָאָכָס
איַן זַיִן לְעָפָן.—אַ הִונְדָּרָת אַוְזָאָדָעָ.
דָּאַ האָט דָעָר וּוּלְּפָּן זַיִן גַּעַשְׁמָעָלָט אֵין, אַוְהִיבְּנָדִיק דָעָם קָאָפָּ, אַגְּנָגָעָ-
הוַיְבָּן צַיִן בָּאַטְרָאָכָטָן דָעָם בְּרוּוֹסְטָרְעָנָרָ, בָּאַ גְּרִיּוּן האָט דָוְרָכְגָּבְלִיצָט אַ
גַּעַדָּאָנָקָן.

— אָהָא, אַיְצָט פֿאָרְשָׁטִי אַיךְ שְׁוִין!—הַאָט עָר גַּעַזְגָּט,—דוֹ בִּינָס נִיטָּס
קִיּוֹן יִיכְעַסְדִּיקָעָר וּוּלְּפָּן, אָט וּוּאָסָן! דָוְיָהָה האָט אֵין זַיִן בְּלִיסְטָן פָּוֹן אַ
ס'איַן שְׁאָפָּ-הַיְנָט אַזְעָדָר וּוּלְּפָּ-הַיְנָט. דָעְרָאָרָ טָאָקָעָ וּעְסָטָז אַוְיִיךְ אַיְסָאָךְ
קְלִינְגָּעָר פָּוֹן אַלְעָעָדָיָן צָאָוִירִיכָּם. אַ שָּׁאָד דִּיק צַיִן הַאָרְגָּנָגָעָן. טָרָאָג זַיִן בָּעָ-
סָעָר אַס פָּוֹנְדָאָנָגָעָן גַּעַוְנְטָעָרְהָיִיט.

— דָעָר גְּרִוְיסָעָר וּוּלְּפָּן האָט רְוִיק אֵין עָרָגָס גַּעַטָּאָכָט אַ פָּאָרְטִּיסְטָ פָּאָ-
רְוִיס אֵין, זַיִן פֿאָרְדוֹוְנוֹדָעָרטָ, אַגְּנָהְוִוְיְבָן צַו בָּאַטְרָאָכָטָן דָעָם מַעְנָטָשָׁן: זַיִן צְיוּוּיִתָּ-
לְעַנְדִּיק אֵין זַיִן אַוְסְוּאָרְטָנְדִּיק. זַיִן בְּלִיק אֵין גַּעַוְעָן נִיטָּס קִיּוֹן פֿיְנְטָלְעָכָרָ. עָר האָט פָּוֹן עָפָעָס גַּעַטְרָאָכָט אֵין אַיְבָּרְגָּעְקָלָעָרָט אֵין, עָפָעָר גַּעַסְטָאָרָעָט
זַיִן עָפָעָס דָעְרָמָאָנָגָעָן, שְׁטָאָרָק בָּאַשְׁטָעָקָנְדִּיק דִּי לוֹטָ. דָעָר וּוּנְגָן אַבעָר האָט
גַּעַבְלָאָן נִיטָּס פָּוֹן גְּרִיָּס, נַאֲךְ פָּוֹן דָעָר אַנְטָקְעָגְנְרִיקָעָר זַיִיט.
דָעָר מַעְנָטָש אֵין דִּי כָּאִיעָ זַיְנָעָן גַּעַסְטָאָנָגָעָן אַיְנָעָר קְעָגָן דָעָם צְיוּיִיטָן,
שְׂוּוֹיְגָנְדִּיקָעָ, עָרָנְטָאָעָן פֿאָרְגִּינְסְטָעְרָסְרָסָטָ.

טיט א טריידיקער בידערוי האט רעד האלבזאלף געווארן זיך צו גיט, געליגט זיך
קעס אפען גראוסט און זאט איט גענומטען לעקן דעם סָאַכִּים, דֵי הָעֲנָכִים...

— ס'אַין קלאָר האָט ענדלעך, גריי געוֹאנט—בָּא דעםראָזִיקן וואַלְפַּה האָט
אַיגַּנוּוֹאַכְּט דעם זַיְדֵעַס אַדרֵר אַזְּרוּיְידֵעַס אַינְסְטִינְקְט, אָון ער האָט זַיְךְ דער-
מַאֲנָט אָן דער אַמְּאַלִּיךְעַר נַאֲעַנְטְּקִיְּת צָוָם מַעֲנְכָשָׁן. אַין אַיט, הַיִּסְטָס עַס, דַּאַכְּט
זַיְךְ, אָזֶ ער האָט מַיְךְ אַטְאָל גַּעֲקָנְט... אַבְּעָר ווי שַׂטְאָרְקְט מַזְקָט צָוָם
שְׁלָאָפְּ... מַעַדְאָרְפַּה זַיְךְ צַוְּלִיגְּן
ער האָט פַּאֲרַמְּאַכְּט דַּי טַר, פְּעַסְט פַּאֲרִינְגְּט, אַיְנְגַּנוּזְיִיקְּט ויזְ אַין
פָּעַלְךְ אָון שַׂטְאָרְקְט אַיְנְגַּעַשְׁלָאָפְּן.

טו. אָן אַלְטָעָר פְּרִיְינְט.

עס כַּאֲלַעַט זַיְךְ גַּרְיִיעַן; אַיט שְׁטָעַלְט זַיְךְ פַּאֲרָר זַיְין גַּוְנְגַּט. מַטְטַיְּאָרְן
צַוְּדִיק האָט ער גַּעַהָאָט אָהַנְטָל, אָן אַפְּסַטְאַטְלִינְגְּן פַּיְן אָזְוַאלְפַּה מִיט אָהַנְטָל.
אוֹ דער הַיְנְטָל אַיְן קְרָאָנְק גַּעֲוָאָרְן, האָט אַיְם גַּרְיִי אַזְוַיְלָגְּן גַּעַהָיִילְט. בִּינוֹ
ער אַיְן גַּעַוְנְט גַּעֲוָאָרְן. דַּי דַּאֲנְקְבָּאָרְעַכְּט אַכְּיַע האָט זַיְךְ דַּעַרְפְּאָרְק צַוְּיַי-
גַּעַבְגְּדוֹן צַוְּיַי גַּרְיִיעַן, לְאַגְּנוּ גַּעַלְעַבְט באַיְם אָון אַיְן אוֹיסְגַּנוּוֹאַקְּטָן זַיְעַר
אָהַיְכָעָר אָון אָשְׁטָאַרְקָעָר. גַּרְיִי האָט אָסְטָעַן גַּעַנְעַבְן "סְעַנְרוֹזִי". דער
הַיְנְט האָט אַזְוַיְלָגְּן גַּעֲרָאָגְּן זַיְין בַּאֲלַעַבְאָס, אוֹ ער פְּלָעַגְט פַּיְן אַיְם אָזְקִיְּוֹן
טַרְאָט נִיט אָווּעָקְגִּין, אָון אַלְיָין אָנוֹ ער גַּעַוְעָן דער רַעֲלַעְיִידָעָר באַלְעָ
הַיְנְט פַּיְן דער גַּעַנְצָעָר גַּעַנְנָט. סַאֲפְּקָאַלְסָאָפְּ האָט דַּי וּוּלְעַטְישַׁע בְּלוֹט אָין אַיט
גַּעַוְנְגַּט, אָון אַיְנְמָאָל אַיְן סְעַנְרוֹזִי פַּאֲרַשְׁוּנְדָן.
וועגן דעם אַלְעַט האָט גַּרְיִיעַן דַּעַרְמָאַנְט דער כַּאֲלַעַט, ווֹאָס האָט לְאַגְּנוּ גַּעַ-
דוּיְעָרָט. אוֹ דער בְּרִיוּוֹטְרָעָגָעָר האָט אַוְּפְּגַּעַזְעַבְט, אַיְן שְׁוֹן גַּרְוִיסְעָר כָּאַגְּנוּ גַּעַ-
וּעַן, אָעָן דַּאָּק האָט זַיְךְ דער שְׁנִי גַּעַשְׁמָלְעַט, אָון דַּי טַרְאָפְּסָס ווּאַסְעָר האָבָן
דָּוֹרָן אָ גַּרְוִיסְעָר לְאַגְּ גַּעַקְאָפְּט אָעָן דַּיְלָ.

— ווי מַאְדָּנָע, ווֹאָס פְּלוֹזִים האָט זַיְךְ מִיר סְעַנְדוֹן גַּעַכְאַלְעַטְט.— האָט
גַּרְיִי גַּעַטְרָאַכְּט.

ער האָט אָ קְוָק גַּעַטָּן אַיְן פַּעַנְצָטָרָר; כָּאַטְשׁוּס אָיְן פַּאֲרַהְרָאָרְן גַּעַוְעָן,
דַּאָּק האָט ער גַּעַוְעָן, אוֹ דַּי ווּלְפַּה זַיְינְגַּן נַאֲךְ דָּא. זַיְיךְ זַיְינְגַּן שְׁרוּקְלָעַךְ הַיְנְט-
גַּעַרְיק גַּעַוְעָן אַיְם מִיט אַומְגַנְדָוְלָט גַּעַוְאָרְט אָעָן גַּעַשְׁמָאָקָן בִּינְסָן. אַלְעָ האָבָן
זַיְיךְ גַּעַהָאָט דַּעַמְזּוּלְבִּיאָקָן ווַילְדָן אַיְן בִּיְזָן אַוְיְסָעָן. אָפְּ אָ וּוּיְלָעָ האָט דעם
דוּרִיסְטָן בְּרִיוּוֹטְרָעָגָעָר פַּאֲרָקְלָעַט אַיְן הַאָרְצָן, דַּאָּק האָט ער גַּעַנוֹמָעָן זַיְין
רַעַוּצְלָוָעָר, צַוְּגַּעַנְגַּעַן צַוְּ דַּעַר סִינְדָּר אַיְן גַּעַעַפְּגָן זַיְךְ.

אָפְּ אַיְם האָבָן זַיְךְ אַנְגַּעַשְׁטָלָט צַעַנְדְּלִיקָעָר גַּרְיִי-גַּרְיִנְעָ, וּשְׁעַדְנָע אַוְיָגָן.
גַּרְיִי האָט אַוְמְגַעְהַוִּיבָן דעם דַּעַוְאַלְוָוָעָר אָון גַּעַנוֹמָעָן צַיְינְ זַיְךְ זַיְנְ
גַּרְוִיסְטָן, גַּרְוִיְעָן ווּאַלְפַּה, וּוּלְכָעָר אַיְן גַּעַשְׁטָאָנָעָן גַּעַעַנְטָר פַּיְן אַלְעַמְעָן. דער
וּאַלְפַּה ווּנְדָעָר האָט גַּעַקְוִיקָט אַמְּנָן גַּרְיוּוֹטְרָעָגָעָר מִיט זַיְעַר אָ מַאְדָנָעָס בְּלִיק.
דער מַוְיל אַיְן באַיְם גַּעַוְעָן הַאָלָב אָעָן, אָון גַּרְיִי האָט בָּאַטְעָרְקָט, אָזֶ
זַיְנָע צַיְינְעָר זַיְינְגַּן נִיט אַיְנְגַּאְנָעָן אַזְוַלְכָעָ, ווי באַיְדָיְאַגְּרָיְק ווּלְפַּה. אָט
דעם ווּאַלְפַּה טַאֲקָע האָט גַּרְיִי, ווי עַס ווּיְיָוָט אָוִיס, אָון כַּאֲלַעַט הַיְנְט גַּעַוְעָן.

מענטש און ווּאַלְפַּה האבן אַיִן עָרְךָ דָעַם צְוִיָּתָן אֲנַגְעָקָדֶט—אֵין פְּלַגְזִים
הָאָס זִיךְ פָּאָר בַּיְדָן דָעַר סָאָד אַנְטַפְּלָעָט.

— סְעַנְדוֹזִי! — הָאָס גַּרְמִי אַוִּסְגַּעַשְׂרִיעַן.— דָאָס בַּיְסָטְרָה וְאָרָה, סְעַנְדוֹזִי!
מִיט אַ פְּרִידְיִקְעָר.. בִּילְעָרִי הָאָס דָעַר הַאַלְבּוֹאַלְפַּה גַּעוּאָרְטָן זִיךְ צְבָאִים,
גַּעֲלִיגַט זַיְינְ קָאָס צְבָאִים אַפְּ דָעַר בְּרוֹסֶט. הָאָס אַיְהָ גַּעֲנִימָעָן לְעַקְן דָעַם פָּאָ-
נִים, דִי הָעַנְט... —

אַ שָּׁאָ נְאַכְדָּעַט אַיְוָ דָעַר הַאַלְבּוֹאַלְפַּה-הַאַלְבּוֹהָונֶט אַרְוִיס פְּגָן הַיּוֹלְצָה זִיךְ וְיִ-
נֶעֱלָמָה כְּאוּמִירִים אַזְנְ אֲוּעַגְעָזְרִים דִי גַּאנְזָע מַחְכָּנָע וּוּאַלְפַּה אַיְן אַלְטָן, טַגְקָעָלָן
וְאַלְדָה.

איינטאל, דורךיינדייק דעם מארך אין אסכאבאָד), האָב איך דערזען אַ גרויסן אוילעט לִידִיקנייערט, אין אלע האָבן זיך זיך זיך אַרט געשטייפט. בעקוקט האָט מען, ווֹי עס ווֹייז אָויס, אָפֶן אָזָא זָאָן, ווֹאָס האָט אלעמען זיך ער פֿאָרְכָּאָט, ווֹיל אַנדְרָע טַלְעָן דורךמאָן אַוְיסְרָגְעָוִיְנְטָלְעָכָע אַקְרָאָבָּאָ-טִישׁוּ קִינְצָן, אָבֵי ווֹי עס אַיְן דורךשְׁלָאָן זיך אַנְדְּרָמִיט. זיך טַלְעָן קִרְיָּין אַינְגָּר דעם צוֹוִיטָן אָפֶן דִּי אַקְסְּלָעָן, גַּעֲלָמְעָרָט זיך פָּאָר דִּי קָעָפָּ, פָּאָר דִּי האָר פָּזָן דִּי פֿאָדְרָשְׁטָע, שִׁיר נִימָּט גַּעֲזָעָט זיך אָפֶן זָאָר זָאָר כָּפָּן אָ קוֹק.

דעָר אוֹילָעָט אַיְן בָּאַשְׁטָאָנָעָן נָאָר פָּזָן דִּאָרָט גַּעֲבִירְטִיקָעָ: דָּא זַיְינְגָּעָן גַּעַ-זַּעַן דִּי בִּיטְרָע פָּעָרְסָעָר אַיְן צַאָּבְעָטִיקָעָס; הַוִּיכָּעָ ערְנְסְטָע טַזְרְקְמָעְנָעָר אַיְן גַּרְיִיסָּע פֿאָפְּאָכָּעָס; קָוְרְדָּן מִיטָּס טַזְנְקָעָלָע אַגְּנוּכְמָוְרָעָטָע פָּעָנִימָעָר, אַנְגְּעָטָאָן אַיְן בִּינְטָ-קָאָלְרָעָטָע שְׁמָאָטָעָס. זיך טָאָקָעָ האָבָּן עָס, אַפְּשָׁטוֹיסְנָדִיק פֿאָלְעָמָעָן, אַלְיָין פֿאָרְכָּאָט דִּי גַּרְעָסָטָע זָאָל בָּעָסָטָעָ ערְטָעָר.

געְמִינְתָּ האָב איך, אָזָא זַשְׁלִיק, אָוּאָדָע, נָאָרָט עָס אָפֶן מִיטָּזָעָן-זַעַן דִּעְמָעָם-גַּוְיִלְעָם, אַיְן גַּעוּוֹלָטָם גַּלְיִיךְ פֿאָרְבִּינְיָין, אָבָעָר אָ פֿלְזִיצִים-דִּיקָעָר ווֹיְגָדָעָר גַּעֲשָׁרִיָּה האָט מִיךְ אַפְּנָהָאָלָטָן. דָּעָר אוֹילָעָט האָט זַיך גַּעַוְיָגָט, גַּעַהְגּוֹזְשָׁעָט. דִּי מַעְנְשָׁן פָּזָן דִּי עַרְשָׁטָע רִיעָן האָבָּן, ווֹי ווֹילָדָע, גַּעַמְאָכָט מִיטָּזָעָן, גַּעַשְׁרִיעָן, טַוְיב זָאָר וִוְעָרָן. אַיְינְגָּר אָפֶן אַרְאָפְּגָעָשְׁפְּרָזְגָּעָן פָּזָן דִּי הָעָנָט, גַּעַמְיָנָס אַקְסְּלָעָן, אַפְּגָעָשְׁטָעָט זַיך גַּעַבְּן אָ הוֹיכָן טַעֲקִינְעָץ, אַיְן סְטָאָרָעָנְדִיק זַיך צוֹוִיטָנָס אַקְסְּלָעָן, אַפְּגָעָשְׁטָעָט זַיך גַּעַבְּן אָ הוֹיכָן טַעֲקִינְעָץ, זַיך עַפְּעָס אִים דָּעָרְקָלְעָרָן, האָט עָר מִיטָּס דִּי הָעָנָט אַיְן מִיטָּס דִּי פֿיְגָנְגָּעָר קָאָ-לָעָרְלִי קִינְצָן גַּעֲמָכָטָן; דָּא האָט עָר מִיטָּס אַיְין הָעָנָט דִּי צוֹוִיסָט גַּעֲכָאָטָט, דָּא האָט עָר מִיטָּס דִּי פֿיְגָנְגָּעָר דִּי עָרְדָּ בָּאָטָאָט, בָּאָגְלִיטְוֹסְנָדִיק דִּי בָּאָוּעָגְגָּעָן מִיטָּס הַוִּיכָּעָ ערְטָעָמְרָקָעָן אַיְן דָּעְרָבָּי פֿיְיָעָרְלָעָן בעַקְוּקָט אָפֶן דָּעָם עַרְנְסָט-אַזְמָעָרָק-זַעַמְעָן טַעֲקִינְעָץ.

בָּאָלָד אַיְן שְׂטִיל גַּעֲוָאָרָן, אַיְן דָּעָר אוֹילָעָט האָט ווֹיְדָעָר גַּעַנוּמָעָן שְׁטוּפָן זַיך. אַיְך בֵּין דָּאָן גַּעַנְטָמָעָר צַגְעַנְגָּעָן אַיְן גַּעַפְּרוֹזָוָס דורךשְׁטָוָן זַיך פֿאָרְוָיָס.

^{*)} אַפְּכָאָבָּאָד—אַסְטָאָס אַיְן טַזְרְקְמָעְנְסָטָגָנָעָר סָאָזְיָאלִיסְטִישָׁעָר סָאוּוּטָן-רַעֲטָבָּלִיק.

סא"ז טוֹר אַיִן גָּשְׁטָגָעַן אֵ פָזֶסֶע וְאַנְטָה שָׂוִין מְעַנְטְּשָׁלְעַכְעַ קָעָרְטָעַרְתָּ.

אַפְּגָעָר וּוּפִי גַּעֲטָדָךְן דַּעַם אֶרְטִי—פֵּאָר מֵיר אַיּוֹ גַּעֲשָׁתָאַנְעָן אַ פְּעַסְטָע וּוֹגָאנְט פְּגָעָה
מַעַנְטְּשָׁלְעַכְעָ קַעְרַפְעָרָס.

אַרְוִוִּסְגָּעָהָאָלְפָן הָאָט מֵיר אַיְינְגָּר אַ הַוִּיכָּר כּוֹרְד, וּוּלְכָּר אַיּוֹ גַּרְאָד
דֻּעְרָבִּי גַּעֲשָׁתָאַנְעָן. עָר אַיּוֹ צַוְּגָעָגָנְגָעָן, גַּעֲטָאַנְעָט עָפָעָס אַפִּ זַיִן, פֵּאָר מֵיר
אַגְּמָפְּאַרְשָׁטָעַנְדָּלְעָכְן, לְאָשָׁן, דָּעָרָנָאָךְ אַוִּיסְגָּשָׁטְרָעָט וַיִּין הָאָנָט אַיּוֹ אַיְבָּעָרְצִיְּגָגָן—
דִּיק אַיְסָגָעָנוֹלְאָצָט דַּי אַוִּינְגָן. אַיךְ הַאָפִי זַיִק אַנְגָּשָׁטוֹסִין, וּוּאָס עָר מַיִּינְט דָּעָר—
מִיט צַוְּזַגְגָן... אַוְן אַיךְ בָּנָן אַיִם נַאֲכָגָעָגָנְגָעָן. צַוְּיִי מַאְלָי וַיִּינְעָן מֵיר אַרְזָמָן—
גַּעֲנָגָעָן דַּעַם אַוְילָעָם. דָּעָר כּוֹרְד הָאָט עַמִּיצָן גַּעֲוָכָת. עַנְדָלְעָן הָאָט עָר זַיִק
אַפְּגָעָשְׁטָעָלָט. אַזְן צַעְרָעָמָאָגִיעָס אַגְּגָעָשְׁלָעָט פְּאָרָן קַעְרָק עַטְלָעָכְעָ פְּעָרָסְעָר אַוְן

עָפָעָס אַ שְׁעַפְתָּשָׁע גַּעֲטָאַנְעָן דַּעַם קַרְדָּד פְּזָן דָּעָר פְּאַדְעָרְשָׁטָעָר רַיִי.

צַוְּיִישָׁן אַוְילְקָם אַינְדָּעָרְמִיט אַיּוֹ גַּעֲשָׁתָאַנְעָן אַ גַּרְוִוִּסְעָר קָאָסְטָן פְּזָן פְּרוֹכְטָן,
אַפְּ אַיִם אַ בְּרִיטָעָר גַּלְעָזְעָנָעָר סְלוֹוִי, צַוְּנָעָרְעָקָט מִיט אַ בְּרָעָטָל. אַפִּי וַיִּזְעָק
וַיִּינְעָן גַּעֲוָסְן אַ סְקָאָרְפִּיאָן אַיּוֹ אַ פְּאָלָאָנָגָע, בִּידָע בַּיּוּעָ אַיּוֹ אַנְגָּעָכְמָרָעָטָע.
מַעַ הָאָט דַּעַסְאָנְסָטְרִירָט אַ קְאָמָפִי פְּזָן אַט דַּי צַוְּיִי קְלִיְּנָע עַקְלָהָאָדָטָע פְּאַרְוּעָנִישָׁן.
נִיט סְעַרְשָׁטָע מַאְלָי קְוָמָט מֵיר אַוִּיסְטָזָהָרָן יְעָנָן דַּעַמְדָאָנִיקָן גַּרְוִוִּיאָז—
מַעַן אַיּוֹ זַיִעָר אַינְסָטְרָעָסָאַנְעָן גַּעֲרָאָגָל, וַעֲן אַבָּרָאָר אַיּוֹ פֵּאָר מַזְרָאָר אַנְיִסְגָּע—
וַעֲן. מַעַ דַּעְרָצְיִילָט, אַזְנָאָלְקָעָ צַיִינְגָן אַיּוֹ דָעָר גַּעֲשָׁלָעָג צַוְּיִישָׁן סְקָאָרְפִּיאָנְעָן
אַיּוֹ פְּאָלָאָנָגָעָס גַּעֲיוּעָן בָּא דַי קִירְדוֹן אַוְן טַעַקְנוֹגָעָס אַיִינְגָע פְּזָן דַי פְּאַדְשָׁזְרִירִיט—
סְטוּ אַיּוֹ בָּאַלְיְבָנְסְטָעָ שְׁפִילָן. דָעָר כָּאן אַלְיִין הָאָט פְּזָן אַיר גַּעֲהָאָלָטָן. שְׁפָעָ-
טָעָר, אַזְן דַּעַם כָּאָנָס מַעְלָכָעָ אַיּוֹ צַוְּיִן אַרְבָּעָרָה, אַיּוֹ דַי שְׂזִיל פְּאַרְגָּעָעָן
גַּעֲוָאָרָן, אַיּוֹ דַי לַעֲצָטָע צַיִינְגָן טְרָעָטָע וַעֲזָנְטָן.

נִיט אַפְּרִיסְנְדִיק דַי אַיִינְגָן פְּזָן סְלָאָקָה, הַאָב אַיּוֹ אַנְגָּעָשְׁטָרָעָנְטָס צְנוּעָ-
קְוָמָט זַיִק צַוְּיִדְעָר. דַי פְּאָלָאָנָגָע הָאָט גַּעֲהָאָט וַעֲהָאָט בָּאַיּוֹנְדָעָרָפָאָלְעָס צְאוּ-
לִיב אַינְדָעָרְסָעָר קְרָאָטָט אַוְן פְּלִינְקָעָ בָּאַוְעָגָנְגָעָן. וַעֲזָנְטָן אַיּוֹ אַנְצָוִי בָּאָלְגָרָעָ-
סְעוּר פְּזָן סְקָאָרְפִּיאָן אַיּוֹ עַנְלָעָק גַּעֲיוּעָן צַוְּאָרְזָהָרָיָה, וּוּלְכָן
דָעָר שְׁוּעָרְעָר פָּאָנְצָעָט הָאָט שְׁוֹנְדָעָטְוָיְוָעָן נִיט גַּעֲשָׁבָעָט בְּלִזְשָׁנְעָלָן אַנְצָוּ-
פְּאָלָן אַקְנָן סְוִינְגָן. וַיִּהְאָט אַפְּגָעָב גַּעֲהָאָט אַוִּיךְ גַּרְוִוִּסְעָרָבָעָן דָעָר פְּעָרְטָל
פְּזָן אַיר קְעָרְפָּאָר אַיּוֹ אַמְּבָאָשִׁיצָט גַּעֲיוּעָן פֵּאָר דַעַם סְוִינְגָעָס קְלָעָט. דָעָר פָּגָ-
צָעָר הָאָט בָּאַשְׁצִיצָט נִאָר דַעַם פְּאַדְעָרְטִילְיָה פְּזָן אַיר שְׁרָעְקָרָעָן-גַּרְוִוִּיטָן קָאָפָן.

אַזְן דַעַם זַיִן דָעָר סְקָאָרְפִּיאָן בְּעָסָעָר בָּאַיּוֹנְדָעָנְטָס גַּעֲיוּעָן. אַזְוי וַיִּוּ אַ-
קְלִינְגָר מִסְלָאָלְטָעָרְלָעָכָר דִּיטָעָר אַיּוֹ עָר קוֹמָטָט אַינְגָּנְגָעָן פְּאַרְפָּאָנְצָעָרָט גַּעֲ-
חוּעָן אַיּוֹ אַגְּמָדְרָכְדוֹרְיְנְגְלָעָן שְׁפָאָל.

טְינְקָלְעָנְדִיק מִיט וַיִּגְעָן פְּנִינְפָּאָר קְלִינְגָעָ רְוִיְבָּרְוִישָׁע אַוִּיגְעָלָעָן. הָאָט עָר
דְּרָאָעָנְדִיק בָּאַיּוּגָט מִיט דַי גַּרְוִוִּסְעָר קְלָעְמָצְוָאָגָנְגָעָן אַיּוֹ דָעָר וַיִּיט פְּזָן דָעָר
פְּאָלָאָנָגָע. וַיִּן שְׁרָעְקָלְעָכָן גִּיכְצִיקָן עַק הָאָט עָר גַּעֲהָאָלָטָן, מַאיִיסְעָ שְׁוּעָרָד, אַיּוֹ
בָּעָרָן קָאָפָן. שְׁלָאָכְטָאָרְכִּיךְ אַיּוֹ עָר גַּעֲוָאָדָט אַקְנָן אַנְפָאָלָן.

דַי פְּאָלָאָנָגָע הָאָט זַיִק אַוִּיךְ נִיט בָּאַיּוּגָט. פְּזָן צַיִיט צַוְּיִיט נִאָר מִלְעָנְטָס
וַיִּזְמְהָוִיבָן אַינְדָעָרְהָוִיךְ אַיר פְּאַדְעָרְשָׁטָע פָּאָר פִּילְהָעָרְגָּעָר, אַיּוֹ אַיר גַּרְוִוִּסְעָר
קָאָפָט מִיט דַי מַעְכְּטִיקָעָ פְּעָכָט. עַנוֹוִיֶּגְעָוָוָאָקָסָעָנָעָ בְּוַיְלָבְּיִינְגָר הָאָט זַיִק בָּאַיּוּגָט

דא אַהֲרֹן, דא אָהָן. צְחוּי גְּרוּסָע, שׁוֹאָרֶצָע אוּגִּין האָבָן גַּעֲלָאָמָט מֵיט אָן
אוֹמְגַעְדְּזַלְדִּיק צִיטָעָרְדִּיקן פְּיִיעָרְל.

דעם סְקָאָרְפִּיאָן אֲבָעָרְהָאָט שְׂוִין דְּעַרְעָסְן דָּאָס וּוְאָרְטָן. הָאָט עַר אָנְגָע-
הוּיְבָן פְּאַמְּגָלָעָךְ אָוָן נְאָרְזִיכְטִיק צָוְדָקָן זִיךְ פְּאָרְוִים, דְּעַרְבִּי הָאָט עַר בְּדִימָט
צְעַשְׁפְּרִיָּט וַיְיִנְعַ קלְעַמְּצָוְאָנְגָעָן אָוָן לִיְכָט פְּאָרְוֹאָרְטָן דֻּעָם עַק אָף הַיְנְטָעָרָצָב.
די פְּאַלְאָנָגָעָהָאָט מִיט דְּעַרְזְעַלְבָּעָרְגִּיכְקִים נְעַנְגְּמָעָן קְרִיכָּן צְוִירִיק. זִיךְ הָאָט אָפְּ-
גַּעֲטָרָאָטָן, דָּאָס הָאָט גַּעֲדוּיָּעָטָן נִיט מַעַר וּוּי אַיִּין מִינְטָן. דְּעַרְבִּי-הָאָבָן וּוּי גַּעַ-
מַאְכָט עַטְלָעָכָעְ קְרִיכָּיְוָן אִיבָּעָרְן דַּעַק-רַאנְדָּן פְּוּן גַּעֲעוּרָנָעָם סְלָאִיק, נַאֲרָ דְּעָרְ-
מַעַחְאָלָעָךְ צְוִישָׁן זִיךְ הָאָט זִיךְ נִיכְטָ פְּאַרְקְלָעָנָעָרָט.

פְּלִיצִים הָאָט די פְּאַלְאָנָגָעָהָאָט אָפְּגַעַשְׁטָעָלָט זִיךְ, צְוִיגְעַדְרִיקָט זִיךְ מִיטָּן בִּיכְלָ-
אָוָן בְּרוּסָט צָוַם גַּלְאָן, אַיִּין דֻּעָם מַאְמָעָנָט אָיוֹ דְּעָרְ סְקָאָרְפִּיאָן וּוּיָסָט גַּעַוּוּן,
פְּגָנָקְטָ קְעַגְנִיבָּעָרְ אָף דְּעָרְ אָנְסְקָעַגְנְדוּקְיָעָרְ זִיךְ פְּוּן גַּלְעַוְרָנָעָם קְרִיכָּיְוָן.

די פְּאַלְאָנָגָעָהָאָט דִּין אָוָן שָׁאָרְךְ אָפְּיִיפְּ גַעַסְאָן אָוָן גַּעַוְאָרְטָן זִיךְ אָהָן.
אָוָן גַּעַשְׁעָן אָיוֹ עַס בְּלִיכְשָׁנָעָלָ. זִיךְ הָאָט וּוּיְדָעָרְ אָוָן הַעֲכָרְ אָפְּיִשְׁעָ-
גַעַטָּאָן אָוָן אָפְּגַעַשְׁפְּרָוְגָעָן אָן אָ זִיךְ פְּוּן סְקָאָרְפִּיאָן, אֲבָעָרְ גַּיטָּמָעָר וּוּי אָפְּ-
אַנְדָּעָרְתָּהָאָלָבָן וּוּיְמָעָן. וּוּיְטָעָרְ שְׁפְּרִינְגָעָן הָאָט זִיךְ שְׁוִין נִיט גַּעַקְעָנָט, דְּעָרְ
סְקָאָרְפִּיאָן הָאָט זִיךְ וּוּיְנָעָרְ רַעֲכְטָעָרְ קְלַעְמַזְוָאָגָן אַיְיָנוּקְלָעָטָס אַיְרְ פְּאַדְעָרְשָׁטָן
לְאָנָגָן פְּוּלְהָאָן זִיךְ אָפְּאַרְצְזּוּיְוִילְטָן אָוָן פְּאַרְבִּיטְעָרְטָן צִישָׁן הָאָט זִיךְ גַּעַ-
רִיסָּן, דְּעָרְ סְקָאָרְפִּיאָן אֲבָעָרְהָאָט פְּעָסָט גַּעַהְאָלָטָן.

נַאֲרָ דְּעָרְ סְקָאָרְפִּיאָן הָאָט אָוִיךְ אָוְמוֹיסְטָ פְּאַרְיִיסָּן, אוּסְטְּבִּוְינְגְּדִיק דֻּעָם גַּוְיָ-
זִיךְ שְׁטָעְרְבָּלְעָכָן עַק: טְרָעָהָן אָין וּוּיְכָן טְיִיל פְּוּן דְּעָרְ פְּאַלְאָנָגָעָס קְעַרְפָּעָרְ הָאָט
עַר נִיט גַּעַקְעָנָט. פְּוּן אָנְשְׁטָרְעָנָגָנוּגָהָאָט זִיךְ זִיךְ לְאָנָגָעָרְ גַּלְיְדָרְדִּיקְעָרְ קְעָרְ-
פָּעָרְ אוּסְטְּגִּבְיָוָן אָין אָרְיָגָן. די פְּרִיעָי, הַאָנָטָי מִיט דְּעָרְ קְלַעְמַזְוָאָגָן הָאָט
זִיךְ אָוְיסְגַּעַזְיָוָן אָוָן גַּעַבְלִיבָּן פְּאַרְגְּלִיְוּוּרָט. טִירְ פָּאָרְ סִיטְ הָאָבָן זִיךְ וּוּי זִיךְ
גַּעַקְלָעָטָס צָוַם גַּלְאָן.

פְּלִיצִים הָאָט די פְּאַלְאָנָגָעָהָאָט וּוּאָרְךְ גַעַסְאָן זִיךְ אָפְּצְרוּיק אָוָן נַאֲךְ זִיךְ
אָנְגָעָן. דָּאָס צִישָׁן הָאָט נִיט אָוְגְנָהָעָרָט. דְּרִיְ מַאְלָהָאָט וּוּי דְּעַמְּטָ�וּנָעָ גַּעַ-
שְׁלָעָטָס אֲבָעָרְ דְּעָרְ גַּלְעַוְרָנָעָרְ פְּרָעָנָעָ, דָּאָן הָאָסְטִיקָט אָפְּגַעַשְׁטָעָלָט זִיךְ, עַטְ-
לְעָכָעְ מַאְלָהָאָט צִי גַעַטָּאָן צָוְ זִיךְ דֻּעָם פְּאַרְקְלָעָטָן פְּוּלְהָאָרָן, דָּאָן אִמְגְּנָרִיכְטָ-
אָ שְׁפְּרָוְגָעָן גַעַסְאָן פְּאָרְוִים אָוָן אָסְגַּעֲבִיסָן דִּי קְלַעְמַזְוָאָגָן, וּוּלְכָעָהָאָט וּוּי פְּאָרְ-
קְלָעָטָס. דְּעָרְ שְׁוּעָרְ-נְאָרוּזְנְדָעָסְעָרְ סְקָאָרְפִּיאָן הָאָט אֲבָעָרְ אָוִיךְ נִיט גַּעַשְׁלָאָ-
אָוָן דֻּעָם גַּיְנְסְטִיקָן מַאְמָעָנָט נִיט פְּאַרְשְׁטָעִיקָט: מַאְמָעָנָטָל הָאָט עַר אַיְרָ אָ-
רִיקָן אָרְיִינְגְּנָעָשְׁטָאָקָן זִיךְ יְנָעָרָל.

מִיט דְּעָרְ קְלַעְמַזְוָאָגָן צְוִישָׁן די צִיְן הָאָט די צִיְן הַאָט די פְּאַלְאָנָגָעָהָאָט אָפְּגַעַשְׁפְּרָוְגָעָן
אָוָן זִיךְ, סִ'אָיִן שְׂוִין אֲבָעָרְ צִי שְׁפָטָס גַּעַוּוּן. אָוָן אָרְעָנָעְ שְׁפָטָעָרְ אָיוֹ זִיךְ
שְׁוִין גַּעַלְעָנָן אָוְטְבָאָזְעָגְלָעָךְ. אָוָן דְּעָרְ סְקָאָרְפִּיאָן, אָזְוִי וּוּי עַס וּוּאָלָט גַּאֲרָנִישָׁט
בְּאָסִירָתָ, אָזְוִי וּוּי עַר וּוּאָלָט קְיִינְ צְוִיִּיטָעְ קְלַעְמַזְוָאָגָן גַּאֲרָ קִינְגָמָל נִיט גַּעַ-
הָאָט, אָיוֹ זִיךְ גַּאֲנָץ דִּיְקָ מִיט זִיךְ מַוְילְבִּינְגָרְ אָרְיִין אָיִן קְפּוּפָרְ פְּוּן בָּאָ-

דאָסְרוֹאַזִּיקָעּ צוֹפֶלְיִקָּעּ בְּילֵד הָאָט אָפַרְמִיר אַשְׁטוֹאָרְקָן אַיְנְדְּרִיךְ אַיְ-
בְּעָרְגָּעָלָאּוֹת. עַס הָאָט גַּעֲכִידָעָשָׂט אָט דִּי בְּלִינְדָעּ סִינְעָ, וּוּלְכָעּ הָאָט זִין גַּעַ-
פְּילִם נִיט אִין קָאָטֶף גַּזְעָ, נָאָר בָּאָ דִּי קְלִינְגָּה בְּלוֹטְזּוּינְגָּר.

סָאי סְקָאָרְפִּיאָנָעּ, סָאי פָּאָלְאָנְגָּעָס הָאָט מַעַן אֵין שְׂטָאָט וּוּלְטָן גַּעַכְּרָאָפָּן,
פְּזִין יַעַנְעָם סָאָג אַבְּעָר בֵּין אֵיךְ זַיְעַר פָּאָרוֹזִיכְּטִיק גַּעַוְאָרָן. אַמְּטָעָר צְגַעַהָעָרט
זִין צִי דִּי דָּעָרְצִיְּלְוָנְגָּעָן וּוּעָנָן סְקָאָרְפִּיאָנָס שְׁטוּרְבְּלָעָן בֵּיס אֵין פִּינְקְטְּלָעָן
אוּיסְגַּעַטְּבָּילָס אַלְעָה הִגְּנָעָ פָּאָרוֹזִיכְּטִ-מִיטְלָעָן אָפַר צִי פָּאָרְהִיטָּן זִין.

די אַסְכָּאָבָּאָדָעָר נַעֲכְּסִיקָּן מִיסְטָנָס אֵין דִּי סְעָדָעָר, וּוּלְכָעּ. מַעַט רָעָטָט
דָּא בָּאָ יַעַדְן הָוֵי. די מַעַר פָּאָרוֹזִיכְּטִיקְּרָעָ בִּינְדָעָן צִי אַשְׁעָסָס נַעַבָּן גַּעַלְעָנָר.
אַדְעָר לִיְמָנָן צַוְּקָאָפָּנס אָשְׁעָפְּסָנְטָאָלָעָל. די אַיְנוֹוָאַינְגָּר פְּזִין מִטְלָאָוִיעָ וּמַיְנָעָן טִיף
אַיְבָּעָרְצִיָּינָט, אָזָו שְׁעָפְּסָן פְּיָילָן אָשְׁוּקְלָעָכָעָ סִינְעָ צִוְּסָקָאָרְפִּיאָנָעָן, פָּאָלָאָנְגָּעָס.
פָּאָרָאָנְטָזָלָן. אֵין דָּעְרָאָר אֵין אַפְּטָילָעָה דָּעָר רַיְעָק נָאָר פְּזִין שְׁעָפְּסָנְטָאָל גַּעַנְגָּז.
אוּ דִּידָּאָזִיקָּעּ קְלִינְגָּה דַּוְיְבָּעָר זָאָלָן וּוּיְיכָן דָּעָם אָרְטָס-
אֵין צְוָויִי וּוּאָכָן אָרוּם, נַאֲךְ דָּעָם בָּאַשְׁרִיבָעָנָעָם גַּעַרְאָנָל, אֵין מִיר אָוִיס-
גַּעַקְוָמָעָן אַיְבָּעְרָצְיְלָעָבָן אָן אוּסְעָרְגָּוּוּוּיְטָנְלָעָכָעָ בָּאַגְּעָגְעָנָיְשָׁ מִיט אָסְקָאָרְפִּיאָנָן.
אָט די בָּאַגְּעָגְעָנָיְשָׁ קָעָן אֵיךְ נִיט פָּאָרוֹגָעָסָן. אַלְקָן, וּוֹאָס אֵיךְ הָאָב גַּעַלְיָעָנָט אֵין
גַּעַהָעָרט דָּעָרְצִיָּלָן וּוּעָנָן טָרְעָמְעָנִישָׁ מִיט פָּאָלָאָנְגָּעָס. סָאָרָאָנְטָזָלָן אָן סָקָאָר-
פִּיאָגָעָן, קָעָן מַעַן נִיט פָּאָרְגְּנוּיִיכָן מִיט מִין סְרוּטְעָנִישָׁ. אֵין גַּעַשְׁעָן אֵין עַט אֵין
מִיטְמָן כּוֹדְעָשָׁ יָן, וּוּעָנָן דָּעָם סְקָאָרְפִּיאָנָס אָבִיס אֵינוֹ פָּאָר מִיסְטָנָס מַעַנְטָשָׁן
שְׁטוּרְבָּלָעָן.

גַּעַקְוָמָעָן בֵּין אֵיךְ אַהֲיָם אַיִינָס בָּאַזְבָּאָג אֵין בָּאַשְׁלָאָסָן די גַּאֲנָצָעָ צִיְּטָ פְּזִין
דָּעָר זָוָן-בָּאַקְעָנִישָׁ פָּאָרְבָּרְעָנָעָן אֵין סָאָד. אַעֲן נַרְאָן אַיְנְטָעָר וּוּיְינְטָרוּבָן
הָאָב אֵיךְ זִין אָגְלָעָנָר צְגַעְגָּרִיָּט, אַיְנְגָּעוּוּקִילָט זִין אָנְטִיכָּטן לִיְלָעָךְ
אָן צְגַעְלִיּוּגָט זִין. בָּאַטָּאָג פְּלָעָנָט קִינְגָּר נִיט אַנְעָמָעָן קִין פָּאָרְהִיטְסְוָנָן-מִיט-
לָעָן, וּוּיְיל די סְקָאָרְטִיאָנָעָן גַּיְיָעָן נָאָר בָּאַנְאָכָט אָרוּסָים. דָּעָר בָּאָרָאָן, וּוּלְכָן
מִיר פְּלָעָגָן שְׁטוּנְדִּיקָן צְבָבָגָן צָוָם גַּעַטְנָטָן בּוּוִים, הָאָט זִין אִזְטָט גַּעַטְיָסְעָרט
עַרְגָּעָץ טִיף אֵין סָאָד. די טָעָג זַיְנָעָן גַּעַוְוָעָן שְׁרוּקְלָעָן הַיִּסְעָ. אַפְּלָעָ אֵין גַּעַ-
דִּיכָּטָן שָׁאָטָן פְּזִין די וּוּיְינְטָרוּבָן הָאָב אֵיךְ אַיְנְגָּעָקִיט זִין אֵין די בְּלִוְיָעָ שְׁטִיקְלָעָךְ
דָּעָם גַּרְיָנָעָם גַּעַבְלָעָטָר הָאָב אֵיךְ אַיְנְגָּעָקִיט זִין אֵין די בְּלִוְיָעָ שְׁטִיקְלָעָךְ
הַיְמָלָל, אָפַר די שְׁלָאָנְקָעָ שְׁטוֹאָמָעָן פְּזִין די פָּעָרְסִיקָעָס-בּוּמָעָר. אַיְבָּרְגָּעָלְלָאָכָטָן
מִיטְסָ די בּוּיְגָעָוּדְרִיקָעָ וּוּיְינְטָרוּבָן, די הַיְצָחָה אָט גַּעַמְאָטָעָרט, אָן אֵיךְ הָאָב אֵנָ-
גַּעַהָיָבָן אַיְנְגָּזְדָּרְעָמָלָעָן. פְּזִין שְׁטוֹבָה הָאָבָן זִין דָּעְרְטָרָאָגָן די קוּלְעָס פְּזִין מִיְּנָעָ
בְּאַלְעָבָאָטִים-אַרְמָעָנָעָר, אָן פְּזִין שְׁכִיְנָעָסְדִּיקָן סָאָד-די קְלָאָגָעָן פְּזִין אַמְּנָאָ-
טָאָגָעָט אַזְיָאָטִישָׁן לִידָל. אֵין אָפָּר מִינָוֹת אָרוּסָים אֵיךְ שְׁוִין גַּאֲרָנִישָׁט גַּעַ-

הָעָרָט—אֵיךְ בֵּין גַּעַשְׁלָאָסָן.

אָן סְכָאָלָעָטָס מִיר אָפְּלָעָם: עַרְשָׁת שְׁטוּלָט זִין מִיר פָּאָר. אָן אֵיךְ
גַּעַגְּיָן זִין נָאָר אָנָנָ דָעָק פְּזִין טִינְקָל-גַּרְיָנָעָם יָאָם. פָּאָנְטָאָסְטִישָׁ גַּעַוְיִיקָּסָן וּיְ-

גען דארט טאראן. זיין גוינן זיך, בויינן זיך אויס און איין, זיין סטארען זיך וואס האבער זיין. זיין הוויזן זיך, ווינגן זיך אין גראיניקן וואסער, זיין ווילען מיך. מלעכטן מיד איזן שלעפן מיט זיך. נאך אס איזן דאס בילדל פאמעלעך צישווע-מען און באָלד איזן אַנדער געקטפֿן. דאס גראינע וואסער-עס וווערט אלץ בלאָסער און בלאָסער און איך וווערט שוועבן. און עס ניט מיך אַהויב און אַ טראָג, איזן איך טֵלִי, און איך דלעך שוועבן. און עס ניט מיך אַהויב און אַ טראָג, אס פְּלִיט מיר אַנטקען דורך געפלדייק וווען מיט גינקיטש טֵן ווינטל אַ שׂוֹאָדְצִינְקָעָר פִּינְטֶל. און וואס געפֿנְטָעָר צְיָה מִיר, וווערט ער אלץ גראָסער, גראָסער און, סְדָאָכָט מִיר, איך וווען אַ מאָסְעָלָעָ-פּוֹגִיל, אַיצְטְּ פְּלִיט ער גְּלִיכְיך צְיָה מִיר. זיין אויסער-געוּינְגָּלָעָך לְאַנְגָּעָר שְׁנָאָבָּל הָאָט אַין מִין בְּרוֹסֶט גַּעֲצִילָט. דער פּוֹגִיל אַין גַּאֲך העט ווֹי גַּעֲוֹעַן, זיין שְׁנָאָבָּל אַבְּעָר הָאָט שְׁוִין מִין בְּרוֹסֶט אַגְּנָעָרִיט, הָאָב אַיך גַּעֲוֹאַלְתָּ אִים כָּאָפָּן, אַפְּשָׁטוּסְן פֵּן זַיִן. נאָך דַּי העט מִינְעָז זַיִן גַּעֲנָעָן אַין דַּי גַּעֲדִיכְטָעָ כְּמָרָעָס... בֵּין אַיך אַ פְּאָרְצִיטָעָרְטָעָר גַּעֲוֹאָרָן. אַון אַט הָאָט זַיִן שְׁנָאָבָּל מִין בְּרוֹסֶט בָּאָרִירֶט...

אַיך האָב גַּעֲפָנֶס דַּי אוּגָּן. דורך דעם ווַיְנְטְּרוּבָּן-גַּעֲבָּלְעָטָעָר הָאָט ער הַימָּל אַרוּסְגָּעָקִיקָּט, אַיבָּעָרָן קָאָפָּהָאָט גַּעֲוִימְלָט טֵן פְּלִינְגְּלָעָץ-מַאְכְּנָעָס.

או אַיך האָב אַ קִּיך גַּעֲמָאָן אַפְּ מִין בְּרוֹסֶט-בֵּין אַיך פְּאָרְשְׁטִינְנָעָרָט גַּעַ-וָאָרָן. אַפְּ דער אַנטְבְּיוּזָעָר בְּרוֹסֶט אַיּוֹ, הַאלָּב-בָּאַהֲלָלָטָן אַונְטָעָרָן לְיַיְלָעָר, גַּעֲוָעָס אַ סְּקָאָרְפִּיאָן. נִיט דעם קָאָפָּה, נִיט דַּי קְלַעַמְצָוָאַגְּנָעָן הָאָט מַעַן נִיט אַרוּסְגָּעָעָן. טֵן אַונְטָעָרָן לְיַיְלָעָר הָאָבָּן אַרוּסְגָּעָשְׁטָעָקָט נַאֲך צְוֹוִי פָּאָר פִּיט אַון דער לְאַנְגָּעָר עַק מִיטָּן הַעֲקָלְדִּיקָן, גִּינְטִיקָן שְׁטָעָלָל.

הַאֲלָטְנְדִּיקָן מִין אַומְבָּאַוְעָגְלָעָך קְרָפְּפָעָר שָׁאָר אַ טְוִיטָע זַאֲך, אַיּוֹ ער, עַפְּסָס וּכְנָדִיק, גַּאנְקְ רַיְיך פְּאָרְקְרָאָקָן אַהֲעָר.

מִין עַרְשָׁעָר גַּעֲדָאָגָק אַיּוֹ גַּעֲוֹעָן — אַ שְׁלִידָעָר טָאָן אִים מִיט דער האָנָט אַיּוֹ אַלְיָין אַנְסְּלוּיָּן. דאס, וואָס ער הָאָט נַאֲך בֵּין אַיצְטְּ מִינְעָס נִיט גַּעֲבִיסָן, הָאָט מִיר מַטְּ צְוֹגְעָגְבָן. נַאֲך גְּלִיכְיך האָב אַיך מִיר גַּעֲכָאָפָּה, וואָס שָׁאָר אַ גַּרְוִיסְעָ סְּקָאָנָעָס שְׁטִיטָס מִיר שָׁאָר בָּא אַזְּאָה אַנְדְּלָזָגָג. מִינְעָז הַעַנְתָּ זַיִן גַּעֲנָעָז וּוְיִקְלָט אַיּוֹ נַאֲסָן לְיַיְלָעָר. ווּעַט אַיּוֹ בָּאַוְעָגְגָנָג צְיָה וּוְיִנְיָק זַיִן. אַוְן קוּסְטָאָרְזָאָם אַיּוֹ, ווּעַט דער סְּקָאָרְפִּיאָן בָּאַוְיָיָן אַ שָׁסָאָך צְיָה וּוְיִסְנְדִּיק וּוֹי בְּלִיז-שְׁנָעַל דַּי סְּקָאָרְפִּיאָנָעָן אַרְבָּעָטָן מִיט וּיְעָרָעָק. ווּאָלָס אַיך מִיט פְּרִיעָא הַעַנְתָּ אַמְּגָלָעָ אַוְיך נִיט גַּעֲקָעָנָט עַס טָאָן.

אַן אַומְבָּאַשְׁרִיְבָּלְעָכָר שְׁרָעָק הָאָט מִין הָאָרֶץ פְּאָרְקְלָעָט. מִיט קִיְּן זַאֲך האָב אַיך נִיט גַּעֲקָעָנָט הַעַלְמָן זַיִן: נִיט מִיט אַיְגָעָנָר בָּאַרוּעָנוּגָג, נִיט מִיט הַילָּחָ-גַּעֲשָׁרִיָּעָן. דער מִינְדָּסָעָר רַיְיך אַרְדָּר קְלָאנָג וּוְאָלָס בָּאַלְכָטָט. אַטְּלָעָ וּוּעָן מַעְגָּשָׁן וּוְאָלָטָן אַלְיָין גַּעֲקָמָעָן אַיּוֹ אַנְגָּשְׁטוּסָן זְיָה וּוְאָס דַּא קִימָט שָׁאָר, — זַיִן גַּעֲמָר וּוְאָלָס אלְץ נִיט קְלָעָנָר גַּעֲוֹאָרָן. פְּאָרְקָעָרט, דער סְּקָאָרְפִּיאָן וּוְאָלָס דָּאָן זַיְלָעָר אַשְׁטָאָך גַּעֲמָעָן, וּוּיְיָ זַיִן קָאָפָּה אַיּוֹ בָּאָהָלָטָן גַּעֲוָעָן, אַיּוֹ ער וּוְאָלָס דַּי אַנְגָּעָקָטָמָעָן מַעְנָטָשָׁן נִיט גַּעֲמָרָקָט.

געפליבן אין אויסוחען: פֿאָרְלָאָוּן זַיְד אָפּ וִין גַּטְּן וּזְיַגְּן, האָגָן, אָז
ער וּצְטַבְּעַן, גַּאֲרְנִישַׁס גַּעֲגַעֲנְדִּיק, אַחֲקְגִּינְן פָּוֹן מִיר. מִיט אָן אַיְנְגַע-
הַאֲלְטַעְנָעָם אַטְעָם הָאָב אַיְךְ אַנְגַּעַהְיֵבּן זַי וּאָרְטָן, נִיט אַרְאָפְּנַעַמְּנָדִיק דִּי
אוֹיְגַן פָּוֹן דָּעַם אַוְמְבָאָוּגְלָעָכּוּן עַק.

דעַר סְקָאָרְפִּיאָן הָאָט זַיְד צְגַעַטְוְלִיעַט אָן נִיט גַּעֲטְרָאָכְט אַפְּלִילָע וּוַיְיְטָר
זַי זְוִיכָן, זַיְינְ פְּאָנְצָעָר פָּוֹן טַונְקָעָלָן וּוְאָקְסְ-קָאָלִידָר אַיְוּ קְוִים גַּעֲוָעָן צַו בָּאָמְעָרָקָן.
מִיט דִּי הַעֲקָל-קְרָאָלָן פָּוֹן זַיְינְ קְרוּמָעַטְיִס הָאָט עַר זַיְד אַנְגַּעַהְאָלָטָן
אָן מִיְּן הוּוִיט. דָּעַר עַק אַיְוּ אַוְיכְגַּעַשְׂטָרָעָקָט גַּעֲוָעָן, אָן דָּעַר שְׁטָעָכָל אַיְוּ
גַּעֲוָעָן אַיְנָאָגָן אָפּ אַיְינְ סְאָנְטִימְעָטָר וּוַיִּיט פָּוֹן מִיְּן בְּרוּסֶט.

וּיְיַעַר שְׁוּעָר אַיְוּ גַּעֲוָעָן צַו וּאָרְטָן. צְוִילָבּ דִּי אַוְמְרִיקָע גַּעֲדָאָגָעָן אָן
שְׁטָאָרָקָעָר קְרָעָנְקִינְג אַיְוּ דָּעַר שְׁרָעָק אַלְקָן נְרָעָסָר גַּעֲוָאָרָן. וּוֹאָס פְּאָר אָ
קְאָוָאָגָעָס עַס הָאָט גַּעֲהָאָט דִּיְדָאָוִיקָע עַקְלָהָאָטְסָע בָּאַשְׁעָטָעָנִישָׁ, אַיְוּ פְּאָר מִיר
אָסָּאָד גַּעֲוָעָן. וּוֹאָס פְּאָר פְּאָרָלָאָגָעָן הָאָבָן זַיְד גַּעֲיוּקָט אַיְוּ זַיְינְ רַוְיְבָרִישָׁן
קָאָפּ? וּוֹאָס מִינְטָס עַר דָּא צַו טָאָזָן? אָוֹן עַלְשָׁעָר וּוֹעַט עַר בָּאָלָה, גַּעֲפִירָט פָּוֹן
זַיְינְ שְׁטָאָרָקָן בְּלַוְטְדוֹרְשְׁטִיקָן אַיְנְסְטִינְקָט, אַנְשְׁטוּוֹסָן זַיְד, וּוֹעַר גַּעֲהִינְט זַיְד,
וּמַעַם דָּעָרְתְּלָן אַוְנְטָעָר זַיְד מִיְּן לְעַבְּדִיקָל לִיְּבָן?... אַיְינְ צָעָגָלָסָעָטָעָן
אָוֹן שְׁטָעְרָבִּיגְעָכָע נִיְּסָ-כּוֹאָלִילָס וּוּלְעָן דָּוָרָקָט מִיְּנָעָ אַזְעָרָן צָוּם הָאָרָצָן
שְׁטָרָאָמָעָן.

פְּלָזָצִים הָאָט דָּעַר סְקָאָרְפִּיאָן גַּעֲנוּמָעָן זַיְד רִיןָן, זַיְינְ פִּיס הָאָבָן מִיְּן
הַיִּיט גַּעֲרָאָצָט. דָּעַר עַק הָאָט זַיְד נָאָךְ מַעַר אַוְיכְגַּעַשְׂטָרָעָקָט אָן פְּאָרְשָׁוּזָנְדָן
אַוְנְטָעָרָן לִיְּלָעָן. דָּעַר סְקָאָרְפִּיאָן אַיְוּ אַלְקָן טַוְיְעָר גַּעֲרָאָכָן, מִיט אַיְסְעָרָגָע-
וּוַיְיְנְלָעָכָעָר אַגְּשָׁטְרָעָנְגָגָן הָאָב אַיְךְ בָּאָהָרֶשֶׁט דִּי גַּעֲרוּזָן-צָוְקוּנְגָגָן. אַיְבָעָרָן
קָאָפּ הָאָבָן זַיְד בְּלַעְטָפְיִזְבָּזָהָגָט אָוֹן אַיְנָאָגָן פְּאָרְדָּעָקָט מִיר דִּי אַיְינְ. דָּעַם
בְּלוּיָּעָן הַיְּטָל הָאָב אַיְיךְ נִיט גַּעֲוָעָן. אַיְךְ הָאָב נָאָר גַּעֲלִילָט. וּוֹי דָּעַם סְקָאָרָ-
פִּיאָנָס פִּיס קְרָאָצָן מִיְּן הוּוִיט. דִּי קָאָלָטָע גַּלְאָטָע שְׁוֹפְּנָן הָאָבָן זַיְד גַּעֲלִיסָט
אַיְבָעָרָן נָאָקָעָטָן לִיְּבָן.

צְגַעַקְרָאָכָן בֵּין מִיטָּן פָּוֹן מִיְּן בּוֹינְ אָוֹן גַּעֲפְּלִיבָן שְׁטִיְּן. דָּעַר וּוַיְיְטָר-
דִּיקָעָר בָּאַזְוּעָנְגָגָן הָאָבָן גַּעֲשְׁטָרָעָט דִּי פְּאָלְדָן שַׁוֹּן מִיְּן לִיְּלָעָן. עַטְלָעָכָע רַעֲנָעָס
אַיְוּ עַר רַוְיִק גַּעֲשְׁטָאָגָעָן. דָּעָרָנָאָךְ הָאָט עַר זַיְד פְּאָרְקִירְעוּוּס זָוָם לִיְּקָנָן זַיְיט אָוֹן
אַרְאָפְּגָעָלָות זַיְד בֵּין רַוְקָן. דָּא אַיְוּ אַגְּנִידָר שְׁטָעָר, דָּאָן הָאָט עַר גַּעֲנוּמָעָן
קְרִיכָן צְוִירִיק אַיְבָעָרָן זַיְיט. אַיְךְ הָאָב גַּעֲפִילָט. וּוֹי זַיְינְ פִּיס הָאָבָן אַגְּנָעָרִירָט
מִיְּן עַלְגָּבוֹיָגָן. וּוֹלְכָעָר אַיְוּ אַגְּנָעָדְרִיקָט גַּעֲוָעָן צַו דִּי רִיפָּן, אָוֹן וּוַיְיְטָר
גַּוְרִיקָט זַיְד. דָּעַר סְקָאָרְפִּיאָן אַיְוּ צְגַעַקְרָאָכָן בּוֹזְזַיְדָן צַו דִּי הָאָרָר אַוְנְטָעָר דָּעַר
פְּאָכָוּעָ אָוֹן שְׁטִיְּן גַּעֲפְּלִיבָן. בָּא אַמְּנִינָס הָאָט עַר זַיְד גַּעֲפְּרָאָקָעָט דָּאָרָט,
דָּעָרָנָאָךְ בָּאָרְזִיקָט זַיְד.

נִיט שְׁוִין-זְשַׁע מִינְטָס עַר דָּאָרָט צַו פְּאָרְבְּלִיְּבָן?!—הָאָב אַיְךְ פְּאָרְצְוּמִילָט
אָ טְרָאָכָט גַּעֲטָאָן. דִּי הָאָרָר אָמְן קָאָפּ הָאָבָן זַיְד מִיר אַזְשָׁ אַפְּגָעָשְׁטָלָט. מִיט אָ
שְׁרָעָקְלָעָכָן וּוַיְיְטָק הָאָט מִיר אָ קְרָאָטָמָר גַּעֲטָאָן דָּאָס פָּאָנִים, אָוֹן אַיְוּ-קָאָלָסָע
צִיְּטָעָר-כּוֹאָלִילָעָט הָאָט בָּאָהָרֶשֶׁט מִיְּן לִיְּבָן.

אָדִירֶן שְׁוִין, קַעֲנְטִיק, אַ שָּׁא. דָּעֵר סְקָאָרְפִּיאָן הָאָט נִיט גַּעֲטָרָאָכָט אַמְּלִיעַ
אַרְוִיְּסְצִיקְרִיךְן. אַוְמְבָאֹוּוּגְלָעַךְ אַיז עַר גַּעֲזָעָן דָּארָט אַזְנְסְפָּר דָּעֵר פָּאָכוּעַ.

זַיְּד מִיר גַּעֲדָאָכָט — וּוֹאָלָט צְוֹאָמְפָעָנְגָעָנוּמָעַן דִּי יַעֲסְוִים טַוְן אַלְעַ מְעַנְשָׁן — הָאָט
אַיךְ סְפָּאָרְבָּרָאָכָט מִיטָּן טְוִיט, וּוּלְכָעָר הָאָט זַיְּךְ צְוֹנְעָטוּלִיעַט צָוְם סָאמְעַט הָאָרְצָן.
אַ גַּאנְצָע שָׂא הָאָט אַיךְ גַּעֲלָבֶט מִיטָּן שְׁרָעְקָלְעָכָן גַּעֲדָאָנָק, אַז וּוּרְדָּר וּוּיסְט,
וּזְגָל צִימְטָס עַר קָאָן נַאָּךְ דָּא סְאָרְבָּלִיבָּן. סְאָיְזְוִין צִימְטָס: עַמְּשָׁעָר קְלִיבָּט זַיְּךְ
גַּאָּר דָּעֵר סְקָאָרְפִּיאָן זַיְּנָע אַיְּעָלָעַךְ דָּא צָו לִיבָּן?!... אַזְּנָעַמְּנָשָׁן?!... דִּי
סְעַנְטָשָׁן הָאָבָּן מִיר נִיט גַּעֲקָעָנָט הָעַלְפָּן, אַזְּנָעַמְּנָשָׁן אַזְּנָעַמְּנָשָׁן!
סְאָרְגִּיבָּעָרְן מִין טְוִיט.

אַיךְ הָאָט גַּעֲזָעָן, וּוּ זַיְּהָאָבָּן אַרְזְמָגְעָשְׁפָּאָצִירָט אַיְּבָּעָרְן סָאָה, אַינְגָּאָנְגָּן
עַטְלָעָכָע סְרִיט וּוּחִיט טַוְן מִיר, וּוּ זַיְּהָאָבָּן צִימְטָנוּיוּיָן גַּעֲקָוּקָט אַף מִיר,
וּכְבָּעָר, אַז אַיךְ שְׁלָאָפְּנָאָגְעָשָׁמָאָק. אַיךְ הָאָט מְוִירָע גַּעֲהָאָט פָּאָר זַיְּךְ. אַיךְ בֵּין
גְּרִיְּסָט גַּעֲזָעָן צָו כַּאֲלָעָשָׁן בָּא דָעַם אַיְּנָן גַּעֲדָאָנָק, אַז זַיְּהָאָבָּן נַאָּךְ צְוְנִיָּן
אַזְּנָעַמְּנָשָׁן סְאָרְטָקְרִין אַ שְׁטוּמָס. דָּעֵר מִינְדָּסְטָעָר צִימְטָס טַוְן בָּרוּזְסָטְקָאָסָטָן בְּעָיִיסָן
רִידְזָן אַיְּנָן — אַ סָּאָה! אַיְּצָט הָאָט אַיךְ קְוִים-קְוִים גַּעֲסָעָטָס. אַזְּוִי וּוּ אַיְּנָן אַ
לְעַטְאָרְגִּינִּישָׁן שְׁלָאָפְּנָאָגְעָשָׁמָאָק. וְאַל אַיךְ אַבְּעָר שְׁוּיְינִיָּן, וְאַל אַיךְ לִיגְנָן אַרְבָּאָוּוּגְלָעַךְ,
סְטָאָרְבָּן. גַּעֲנָגָג, זַיְּהָאָבָּן זַיְּלָאָן דָּאָן נַאָּךְ צְוְרִירִין זַיְּךְ צָו מִינְעָן, אַז אַיךְ בֵּין גַּעַ-
סָאָף! אַיךְ הָאָט גַּעֲהָעָרט וּזְיַי אַהֲנָט הָאָט גַּעֲבִילָט, וּזְיַי אַזְּנָעַמְּנָשָׁן אַיְּזָול אַף דָּעֵר
גָּאָט גַּעֲשָׁרִיעָן, וּזְיַי עַס פְּלָאָפְּלָעָן דִּי קִינְדָּעָר. וּוּלְכָעָר הָאָבָּן זַיְּךְ גַּעֲשָׁפִילָט
דָּאָרְגָּעָץ נִיט וּוּיִיט, נַאָּר צָו מִיר אַיְּוֹ עַס אַלְעַז דָּרְגָּאָנְגָּעָן אַזְּוִי וּזְיַי טַוְן אַזְּ-

אַפְּיִיגְעַץ דָעַם בָּאָרָאָן הָאָט אַיךְ גַּעֲזָעָן. אַ פְּגָּזִיק מְעַטָּעָר וּוּיִיט טַוְן מִיר
אַיְּזָעָר גַּעֲשָׁטָאָגָעָן, דָעַם קָאָט גַּעֲבָיִינָן, אַזְּנָעַמְּנָשָׁן גַּעֲמִיטָלָעָךְ גַּעֲמָאָלְגָּיְרָעָט. אַט דָּאָס
אַיְּזָעָר זַיְּ אַיְּנְצִיקָע בָּאַשְׁעַמְעָנִישָׁ, נַאָּךְ וּוּלְכָעָר אַיךְ הָאָט אַיְּצָט שְׁטָאָרָקָט גַּעֲבָנָקָט
וְאַרְטָקָט פָּאָשָׁעָט, וּזְיַי צְוְנִיָּן צָו מִיר. אַיךְ הָאָט אַיְּסָט גַּעֲהָאָלָט אַיְּצָט
אַפְּיִיגְעַץ צָו בֵּיןְזָן זַיְּךְ פָּאָר אַיְּסָט, אַזְּוִי וּזְיַי מִיְּנָעָ אַוְרָעְלָסְטָעָר הָאָבָּן אַמְּאָל גַּעֲסָאָן.
פָּאָר מִיר אַיְּזָעָר אַיךְ גַּעֲזָעָן דָעַם סִימְבָּאָל טַוְן מְעַכְתִּיקִיט אַיְּזָעָר גַּעֲסִיקִיט.
דָעַם בָּאָרָאָן אַבְּעָר הָאָט מִינְעָז יַעֲסְוִים נִיט גַּעֲלִילָט.

מִיטָּסְיַיְּנָע אַפְּטָן דָרְגָּאָנְגָּעָן אַזְּנָעַמְּנָשָׁן זַיְּהָאָבָּן זַיְּהָאָבָּן עַר אַיְּזָעָר
אַט גַּעֲוָעָט דִּי הָאָגָּנָגָג. אַס גַּעֲוָאָרְטָן אַיְּנְצִיקָע בָּאַרְצְוּוּיְלָגָנָג, בֵּין עַר אַיְּזָעָר
גַּאָּנְגָּן גִּיט פָּאָרְשָׁוּגָנָדָן.

סְלָזִיצִים הָאָט אַיךְ גַּאָּר נִאָעָנָט טַוְן זַיְּךְ דָרְהָהָעָרט אַ טְוּפָעָרִי טַוְן קְלִיְּנָעָז
טַוְסִילְעָךְ. אַיְּזָעָר הָאָט מִיר אַזְּשָׁפָּאָקָלָעָטָס. אַ קִּינְד אַיְּזָעָר גַּעֲלָאָלָן צָו מִיר.
מִיטָּסְיַיְּנָע אַס טְוִיט-שְׁרָעָק הָאָט אַיךְ אַ בְּלִיק גַּעֲסָאָן אַיְּנָעָר זַיְּסָט. פְּרִילְעָפָּעָט
שְׁפָרִינְגָּנְדָּק אַזְּנָעַמְּנָשָׁן סְאָכְנָרִיק מִיטָּסְיַיְּנָע אַזְּאָזָקָעָט, אַיְּזָעָר גַּלְיִינְךְ צָו מִיר גַּעֲלָאָלָן
דָעַר קְלִיְּנָעָר אַרְטָעָן, דָעַם בָּאַלְעָבָאָס וּזְיַי. אַ פְּאָרְצְוּוּיְלָטָעָר הָאָט אַיךְ דִּי
אוּגָּנָד פָּאָרְשָׁמוּעָרָט אַזְּנָעַמְּנָשָׁן גַּעֲמָאָלְגָּיְרָעָט זַיְּשָׁפָּאָקָלָעָט

פינט טרייט טוון מיר, איך האב דעם אנטען אינגעעהאלטן. ווי קאָר אַ מאָגנִיכָע האב איך געציגטערט אַיצֶט אַט קאָר דערדאָזְיךָן ליבּן יַיְנְגָעַלְעַ מיט די שוואָרצע אַוְינְגָעַלְעַךָּ אַמָּן אַפְּגָעַבְּרָעַנְסָן פָּעַנִּיםָל, אַיצֶט אַבעָּר אַיזָּו עד קאָר מֵיד אַן עַמְעַס טראָשְׁבָּילְעַ גַּעֲוֹעַן.

דורן די קאָרֶזְמוּרֶעֶטֶע אַוְינְגָעַלְעַךָּ האָב איך גַּעֲוֹלְט, אָז עַר קוּעַנְקָלְט וֵין אַיזָּו וּוּוִיס נִיט וּוּאָס צְיָן. עַר האָס גְּרוּוּס בִּימְשָׁק גַּעֲהָאָט עַפְּעַס דָּעַרְצִיךְן מִיר אָוּן עַפְּשָׁעַר דָּוְרְכְּשָׁפְּאָצְּרָן וֵין מִיט מִיר, עַר האָס דָּאָךְ נִיט גַּעֲקָעַנְט פָּוּעַלְעַן בָּאָז וֵין מִיךְ אַוְיכְּזָוּעָקָן. עַס האָס מִיךְ גַּעֲוֹאָרְטָן אַין הַיְּזָאָן אַוְן אַיזָּו קָעַלְט, אַין די קָאָרֶמְאָכְּטָע אַוְינְגָעַן הַאָבָן אַיזָּו הַלְּעָזָן זְיָד אַוְן גַּעַשְׁפָּרְוָנְגָעָן קָיְיָרְדִּיקָע פְּגָנְקָעָן. אַרְסָעַן האָס וֵין פְּזָוּן אַרטָּט, סָאָמְקָאָלְסָאָף האָס בָּאָז, קָעַנְטִיק, גַּעַזְבָּטְסָעָט די בְּלָעְטָר, וּוּאָרְמָן-טִין-שְׁלָאָף, אַוְן פָּאָטְמָעְלָעָן האָס עַר גַּעַנְיָטָעָן אַוְעָקָנִין. אַ שְׁפִּילְעָר דָּעָר-שְׁטִיקָסְעָר קָאָרְלִיְּכְּטָעָרְגָּן-וִוִּיךְ האָס דָּוְרְכְּגָעָשְׁלִיכְּטָס דָּוְרָקְּ מִין קָעְרְטָרָר.

אַין האָב גַּעֲעַנְטָס די אַוְינְגָעָן, דָּעַר טָאנְג אַיזָּו אַוְעָקָעָן. אַוְן דָּעַר אַוְונְטָס האָס גַּעַנְיָדְעָרָט אַיְבָּרָעָן סָאָר, שְׁטִיל-שְׁטִיל הַאָבָן גַּעַשְׁפָּטָשָׁעָט די בְּלָעְטָר, וּוּאָרְמָן-דיַק אַין גְּרָאָזְוּ לְעַבְּרִיקָע שָׂאָטָנָס. אַמָּן טְוָנְקָל-בְּלוּיְעָן הַיְּמָל הַאָבָן אַוְגָעְלָלָטָס אַוְן גַּעַצְּטָעָרָט גַּאֲלָדָעָן פִּינְטָעָלָעָן.

אוּמְדָעְרוֹוָאָרְטָעָט האָס דָּעַר סְקָאָרְפִּיָּאָן דָּאָךְ אַנְגָּעוּהָיוִבָּן צְוּ בְּאַחוּעָגָן וֵין. רָאָזְנְדִּיק מִיט די פִּיס מִין הַוִּיט, האָס עַר גַּעַנוּמָעָן אַרְיסְטְּקָרִיכָּן. בְּאוּוּנְטָס האָס עַר וֵין פָּאָטְמָעְלָעָן אַיזָּו קָאָרְזִיכְּטִיק. צְעִירָשָׁט האָס וֵין בְּאוּזְיָוָן קָוּן אַוְנְטָרָעָן לְיִילְעָז אַיְנָעָ, דָּאָן די צְוַיְּיָטָע קָלְעַמְצָוָאָגָן. דָּעַרְנָאָךְ האָס וֵין אַרְיסְגְּנוּרְוקָט דָּעַר קָאָפָּ, צְוַאָמְעַנְגָּנוּוֹאָקָסָן מִיט דָּעַר בְּרוֹטָט. צָעָן שְׁטָאָרָעָ אַיְגָן הַאָבָן מִיר אַין פָּאָנִים אַרְיִינְגְּעַקְוּקָס, צְוַגְּעַקְרָאָכָן צְוָם אָקְסָל, דָּאָן קָאָרְקִידְרָעָוָס אַוְן גַּעַלְאָט וֵין צְוָם קָאָפָּ.

וּוְאָלָט עַס פְּרִיעָר פָּאָטְרָט—וּוְאָלָט איך נִיט אַוְינְגָעַהָאָלָטָן: אַדְעָר די אַוְינְגָעָן וּוְאָלָטָן אַ פְּינְטָל גַּעֲטָאָן, אַדְעָר אַ גַּעַרְוּן-צָוק וּוְאָלָט סְקָאָרְפִּיָּאָן מִין פָּאָנִים. אַפְּנָן איך וּוְאָלָט אַוְמָעְקָוּסָעָן. אַיצֶט אַבעָּר האָב איך דָּעַס שְׁרָעָק בְּאַהֲרָשָׁט, איך האָב גַּעֲפִּילְט, וּוּי אַיבָּעָר מִין קָאָרְשְׁטִינְגְּרָטָן פָּאָנִים. אַיבָּעָר די לִיפְּזָן, בָּאָקָן, אַיבָּעָר די הַאָלָבָּט-קָאָרְזְּמוּרְגָּטָע אַוְינְגָעָן האָס דָּעַר סְקָאָרְפִּיָּאָן אַוְינְגָעַהָיוִבָּן וֵין בִּיּוֹן שְׁטָעָרָן אַוְן דָּאָרָט פְּאָרָהָאָלָטָן וֵין. פְּוּן זִיְּנָעָ קָאָוָאָנָעָס דָּעְרָבִּי—הָאָב אַיְךְ נִיט גַּעַוּוֹסָט. עַפְּעַס אַבעָּר האָס עַר נַאֲכָנְעַפְּאָרָשָׁט. דָּאָס האָס מַעַן נִיט-וּוּילְנְדִּיק, גַּעֲפִּילְט. גַּעֲהָאָפָּת האָב איך, אָוּ אַיצֶט הוּוּס עַר, אַוְיסְנִיצְנְדִּיק די בְּגִינְצְטָעָרָנִיש, בָּאָהָאָלָטָן וֵין אַין גְּרָאָזְוּ אַדְעָר, דָּעְרוֹזְעָרְנִיךְ וּוּמְפָעָן, וּוּעַט עַר זִיךְ אַיבָּעָרְשָׁרָעָקָן אַוְן אַנְטָלוֹוִיךְ, איך האָב אַבעָּר אַ בִּיטְעָרָן טָאָעָס גַּעַהָאָט. אַיְן עַטְלָעָכָע מִינְגָּט אַרְוּם האָס וֵין דָּעַר סְקָאָרְפִּיָּאָן אַגְּנוּדְרִיךְ אַמָּן שְׁטָעָרָן אַוְן דָּטָן וּפְלָבָּן וּוּגָן צְוִיקָק אַוְעָקָעָק. וּוּידָעָר האָבָן זִיְּנָעָ פִּס גַּעַקְרָאָצָט די בָּאָקָ, די הָאָלְדוֹן, אָקְסָל, בְּרוֹסָט אַיזָּו צְבָם צָאָפָּ, אַוְעַקְגָּנוּגְעַקְרָאָכָן אַונְטָעָרָן לְיִילְעָז, צְבָם סְרִיעְרְדִּיךְן אַרט.

מיַנְעָ גַּעַרְוּן האָבָן אַנְגָּעוּהָיוִבָּן צְוּ שְׁטָאָרָצָן קָאָרְ שְׁרָעְקְלְעָכָע וּוּיְטִיכָּן. האָב אַנְגָּעוּהָיוִבָּן צְוּ צִיטָעָרָן, אַזְוִי וּוּיְ טְרוֹנְגָּעָס, וּוּלְכָעָס מִעְיָן צְוִיְּשָׁאָר

אנגענץין, זאל טויזנטער פאל שטערן דער סקארטיאן—שווין איבער פינע קויכעס אוינע אַיגֶנְטָם לענער אַיְתְּזֵה אַלְטָן, אַין גִּזְאַצְּטָן, פֿאָרְטִּינְקָסְטָן מַאֲרָךְ האבן זיך דורכגעסראגן שַׁיְגָאָעָן-כוֹאָלִיעָס. רַי פֿינְגָּעָר אָגָן האנְכַּטְּלָאָךְ האבן זיך פֿאָשָׁעָס גַּעֲרִיסָן צָוָם דַּעֲרַשְׁפִּיקָן זַי מַיעָסְקִיט.

בְּאַם גַּרְיִיטָן דָּעַם טִישׁ—וַיִּמְּסַבֵּחַ דַּעֲרַטְרָאָגָן זַי מִיר קְלַאנְגְּעָן טָוָן גַּעַגְעָט

אַן אַיְמָעַנְטַשְׁלָעַכְּבָר שְׁרַעַק הָאָט מַיִּיךְ אַנְגָּעָכָאָפָּט אַגְּזָן דָּעַם שִׁגְאָעָן, פֿאָרָ-
סְרִיבָן. דַּי קְלַאנְגְּעָן האבן מִיר נַאֲךְ שְׂוִידָעַרְלָעַכְּבָר אַיְמָעַנְטַשְׁן זַי דַּעַר סְקָאָר-
סִיאָן אַלְיָין. אַין זַי הָאָב אַיְיךְ דַּעֲרַתְּלָס דָּעַם אַזְמָאָרְטִיְּדַלְעָכְן טְוִיט.

גַּאֲךְ דַּי אַוְמָגָעַה עַרְטָע יְעָסְרִים, וּוּלְכָעָ אַיְיךְ הָאָב אַרְבִּיבְעָרְנוּמְעָרָאָגָן, הָאָב
איְיךְ אַיְצָט דָּעַם פּוּיט גַּעַהְאָלָטָן פֿאָר אַן אַוְמָגָעַלְמְפּוּרְטָע, עַקְלָהָאַפְּטָע אַין גַּרְויָ-
זָעַמְעָ אַוּלָעָ. סְסִימְטָשׁ שְׁסָאָרְבָּן דָּאָן, וּוּעָן זָאָרְגָּזָאָמָעָ מַעַנְטָשָׁן קְוָמָעָן דִּיךְ רָוָן
צָוָם גַּרְיִיטָן טִישׁ! שְׁסָאָרְבָּן דָּאָן, וּוּעָן דַּי נַאֲכָט רִיקָּס זַיְךְ שְׁוִין אַן, אַין גַּאֲפָנָם,
איְיךְ דַּעַר מַאֲתָעָנָס, וּוּעָן דַּעַר סְקָאָרְטִיָּאָן וּוּעָט אַוְעַקְנִיָּן טָוָן מִיר, נַאֲךְ אַיְין
הַאֲלָגָעָ שאָ, אַוְן עַפְשָׁעָר נִיסְטָמָר טָוָן עַסְלָעָכְעָ מִינְטָס...

אַוְן גַּעַדְוָכָט הָאָט זַיְךְ מִיר, אַוְן דַּעַר סְקָאָרְטִיָּאָן רִירָט זַיְךְ שְׁוִין אַין עַר
קְלִיבָּס זַיְךְ אַין וּוּגָן. אַס נַאֲךְ עַסְלָעָכְעָ רַעְגָּעָס. אַוְן עַפְשָׁעָר דָּאָס אַוְיָיךְ נִימְ...
בְּאַלְדְּ האָבָן זַיְךְ דַּעְרַהָּעָרָט אַס שְׁמַעַס אַין וּוּידָעָר אַיְזָל גַּעַוָּאָרָן,
גַּלְיָיךְ דַּעֲרַנְאָךְ הָאָב אַיְיךְ דַּעֲרַתְּלָס לִיְכָטָע טָרִים אַין גַּרְאָן. מַעַ אַיְזָן זַיְךְ מִיר
גַּעַגְעָעָן, אַיְיךְ הָאָב שְׁוִין דַּי עַמְּגִינְדָּלְעָקִים פֿאָרְלָאָרָן, אַיְיךְ הָאָב שְׁוִין מַעַר
סְאָרְמָאָכָט, אַפְּ דַּי שְׁלִילְיָן האָבָן דַּי אַדְרָוָן גַּעַטְיָעָרט.

דַּי טְרִיטָן האָבָן זַיְךְ דַּעְרַנְעַנְטַשְׁרָט... אַבְּפָרָ נִיסְטָמָר פֿאָרְהָאָלָטָן זַיְךְ, אַיְן מַעַ
הָעָרָט זַיְךְ שְׁוִין סִיף אַין סָאָד, דָּאָס אַיְזָן דַּעְרַגְּנַעַנְגָּעָן דַּעַר בָּאַלְעָבָאָס מִיטָּ
זַיְין זָוָן. אַזְמָעָן זַיְךְ הָאָט זַיְךְ גַּעַשְׁטִיקִים אַיְן מִין הָאָלְדוֹן, נַאֲךְ שאָ... שְׁוִין וּוּידָעָר
טְרִיטָן, נַאֲכָן גַּאנְגָּהָאָב אַיְיךְ דַּעְרַקְעָנָט דַּעַר בָּאַלְעָבָאָסְסָטָס סְרִיט. מִיטָּ פֿאָרָ-
מַאֲכָטָע אַוְיָגָן הָאָב אַיְיךְ אַיְמָעַוָּאָרָט, הָאַפְּנִינְדִּיק, אַיְזָן זַיְךְ וּוּעָט נַאֲכָגִיָּן דָּעַם מַאָן,
זַי אַיְזָן אַבְּפָרָ צַיְמִיר גַּעַגְגָּנְגָּעָן. אַיְיךְ בֵּין גְּרִיטָן גַּעַוָּעָן אַרְוִיסְצְּטָלְאָגָן מִיטָּ
אַוְיָילְדְּ גַּעַשְׁרִיְּיָ אַזְדָּעָר יְאָמָעָר. דַּי טְרִיטָן זַיְינָן שְׁסִיל גַּעַוָּאָרָן גַּעַבְן מִינְגָּ-
גִּיסְטָן. זַי הָאָט, קַעַנְטִיק, פֿאָרְכִּידְעָשָׂט גַּעַקְוּקָט אַפְּ מִיר אַיְן גַּעַשְׁוָיָן.

אוֹיס מַרְרָעָ, אַיְזָן זַיְךְ וּוּעָט מִיר אַפְּלָמָעָן פֿאָר קְרָאנְק אַדְרָעָר טְוִיט אַיְן וּוּעָט
זַיְיךְ צִוְּרִירָן זַיְךְ, הָאָב אַיְיךְ דַּי אַוְיָגָן גַּעַפְּגָּנָט. אַיְן מִין בְּלִיק אַיְזָן אַזְוַיְּהָלָל
סִין, שְׁרַעַק אַיְן וּוּילְדִּקִּים גַּעַוָּעָן, אַיְזָן אַירָעָ גְּרוּיסָע, שְׁוֹאָרְצָע אַוְיָגָן הָאָבָן
זַיְךְ בְּרִיטָן גַּעַעַגְּנָס אַיְן נַאֲךְ גַּרְעָסָר גַּעַוָּאָרָן. מִין שְׂוִידָעַרְלָעָכְעָ שְׁרַעַק הָאָט
זַיְךְ אַפְּגַּעַשְׁפִּיגְּלָט אַיְן זַיְךְ. שְׁוֹיְינְגִּידִיק, אַיְזָן זַיְךְ אַוְעַקְגַּעַלְאָגָן צִים מַאָן. יְעַנְגָּר
אַיְזָן צְוַיְּמָעָן מִיטָּן זָוָן אַיְן מִיטָּן בָּאָרָאָן אַפְּ דַּעַר שְׁטְרִיךְ גַּרְאָד צּוּרִיקְגַּעַגְּגָנָגָן.
אַיְיךְ הָאָבָן דַּעְרַהָּעָרָט אַפְּגַּעַה אָקָט אַיְן שְׁסִיל דַּזְוְרַכְשָׁעַסְשָׁעָן זַיְךְ. גַּלְיָיךְ דַּעַר-
בְּאַךְ אַיְזָן זַיְךְ הַאֲהִים גַּעַלְקָן אַיְן דַּעַר אַרְמָעַנְעָר הָאָט, אַיְבְּרַעְגְּבָנְדִּיק זַיְין זָוָן
דָּעַם גַּאֲרָאָן, פֿאָל מִיטָּ אַגְּסָטָן גַּעַלְקָזָט זַיְךְ זַיְםִיר.

פָּאֵל מִיט אַיְבָּעָרָנָאָטִירָלָעֶכֶר פָּאָרְצָוֹוִיְּלָגָגָג הָאָב אֵיך אָוִיך אִים בָּאֲגָעָנָגָט
 טִיטָּן וּוַילָּדָן בְּלִיק קָנוּ מִינָּעָ אָוִיגָּן. סִיס אַוִיסְגָּעָשְׁטָרָקָטָע הָעָנָט הָאָט וַיַּך דָּעָר
 אַרְמָעָנָעָר אַיְנָגָעָבָיָגָן, נָאָר גַּלְיָיך פָּאָרְכָּאָפָּט וַיַּך. אָף זַיְנָע לִיפָּן אַיְז אַשְׁטוּמָע
 פְּוַאָגָע פָּאָרְגָּלְיוּוּעָרָט גַּעוּוֹאָרָן. וּוַיַּדְעָרָה הָאָט עַד גַּעוּוֹאָלָט אַיְנָבָיָגָן וַיַּך צַי מִיר
 אַיְן אַיְן דָּעָר דָּעָנָע הָאָט עַט וַיַּך אַיְך גַּעַטָּאָן... אַיְן גַּלְיָיך דָּעָרָנָאָך סִיס אַן
 אַיְפָעָרָגָעָוּוַיְּנָטְלָעָכֶר שְׁנָעָלְקִיָּט גַּעַטָּאָן וַיַּך אַיְבָּעָרָן קָעָלָפָעָר. אֵיך
 הָאָב נִיט אַוִיסְגָּעָהָאָלָטָן אַן אַרוּוִיסְמָעָפָלָאָצָט סִיס אַגְּשָׂרָיִי. נָאָר גַּלְיָיכָאִיטִיך
 הָאָב אֵיך פָּאָרְשָׁכָאָגָעָן, אוֹ דָעָר סְקָאָרְפִּיאָן אַיְן שְׁוִין נִיטָא. אֵיך הָאָב גַּעוּוֹאָלָט
 אַוְשָׁפָרְיִינָגָעָן, נָאָר נִיט גַּעַקְעָנָט: קִיְּין קוּכָּעָס נִיט גַּעַקְלָעָקָט. וּוַיַּדְוִיך אַנְעָפָל,
 הָאָב אֵיך גַּעוֹעָן דִּי אַיְנָגָעָפָוִיְּגָעָנָע פְּגָנָר פָּוּנָן דָעָם אַרְמָעָנָה, נִעְבָּן אִים אַיְז
 גַּעַשְׁטָאָגָעָן דָעָר קְלִיְּנָעָר אַרְסָעָן מִיטָן בָּאָרָאָן אַפְּ דָעָר שְׁטָרִיךְ.

די קאראוואן-קרעטשטי בעם גרויסן שליאך, וועלכער ציט זיך אף עס-
לעכע הינדרעדט קילאָטער און טוּרט צוֹ דער שטאמט דעלַי, איזו געפֿאָקָס גע-
ווען מיט מענטשן. דאַ זייןען געווען מענטשן פֿון קאָלערליי שטאנדרן איזן באַ-
שעטֿיקונגען און פֿון אלַע עקָן אִינְדֵּיעַ: סָאָכְרִים, גָּלְטָס טוּישָׁעֶר, בָּאָמְטָע
א. א. ו... אלַע וועגן, וואָס פֿירָן אִין דעלַי, האָבָן זיך גַּעֲרִיכְתָּ בָּאַ דָּעַמְדָּזִיךְן
שליאָך, און דערטָאָר איזו אִין דער קאראוואן-קרעטשטי שטאנדריך געווען אַ
לעפהָאָגָּסָטָע באָוועגונגע.

איַן דָּעַמְדָּזִיךְן אָוֹנְטָזִיךְן זַיְנְגָּן דיַ וּגְ-לִיְּטָ לְוִיטָן מִזְרָעָכְדִּיקָן מִינְהָעָג.
אָפָּ דיַ קָּאנְטָפָּעָס גַּעֲזָעָן, דיַ פְּסִיס אִינְטָעָר זַיְךְ, סָאָפָּאָק גַּעֲרִיכְעָרָט אִין אִין-
גַּעֲהָעָרָט זַיְךְ צַוְּ דיַ דָּעַרְצִילְגָּנְגָּעָן וּגְעָנוּן פּֿאָרְשִׂידְעָנָעָן טָרְעַמְעַנְיָשָׁן אִין פָּאָסִ-
רוֹנְגָּעָן, וּלְעָכָע יַעֲדָעָר אִינְגָּרָר לְוִיטָן דָּעָרָ רַיְּ פּֿלְעָנָט דָּעַרְצִילָן.
איַיְנָעָר אַ יַּוְנְגָּעָר מִיגְּלִיטְעָרָמָן הָאָטָט דָּעַרְצִילָט וּגְעָנוּן גַּעֲשָׁלָעָן אִין גַּעַ-
יָגָן נָאָרָטָן, אִין פּֿוֹן זַיְנָעָר דָּיְידָהָאָט בָּאַ זַוְּהָעָרָרָר דיַ בָּלוּט אִין דיַ
אָדָעָרָן גַּעֲקִילָט.

אַן אלְטָעָר זַאָקָן מִיט אַ לְאָנְגָּעָר בָּאָרָד, מִיט אַ פָּאָנִים פּֿוֹן סָאָרְמָעַט-קָאָ-
לִיר אִין וּזְ מִיט אַוְסְגָּעָלָאַשְׁעָנָעָ אַוְגָּן הָאָטָט בָּאַשְׁרִיבָן דיַ שְׂוִידְעָרְלָעָכָעָ מִינְ-
הָאָגִים בָּאַ דיַ גַּעֲצָנְדִינְגָּעָר אִין דיַ וּוֹסְטָעָ הִילָּן, אִין דָּעַרְבָּיָהָאָט עַרְאָסְטִיקָ-
זָשָׁעָטִיקְלִירָט מִיט זַיְנָעָר בִּינְעָרְדִּיקָעָ טִינְגָּעָ-

איַיְנָעָר אַ דִּיקָעָר אִין דִּיְיךְ-קָאָרְפְּזָטְעָר פָּעָרָט אִין אַ קָּאָפְּפָלִישָׁ, גַּעֲרָאָסָן
איַן אַ לְיִיקָּעָ, הָאָטָט דָּעַרְצִילָט וּגְעָנוּן גַּאֲזָלָאָגִים, וּלְעָכָע הָאָבָן אַיְם קָאָרְהָאָלָסָן
אִין גַּעֲפִינְיִיקָּט אָזְוִי לְאָגָּג, בֵּין עַד הָאָטָט נִיט אַפְּגָעָבָעָן וַיַּן גַּעַלְתָּ.
אַפְּגָעָזְנְדָעָרָט אִין אַ וּוַיְנְקָלָ פּֿוֹן צִימָעָר, אַ שְׂוִיְינְגְּדוּקָעָר אִין גַּעֲזָעָסָן אַן
אַלְטָעָר מָאָן. קִיְּין אִין וּוֹאָרָט הָאָטָט עַר נִיט אַוְסְגָּעָרָעָט, קִיְּין אִין באָוּעָ-
נוּגָּג הָאָט עַר נִיט גַּעֲמָאָכָט פּֿאָרָ דָּעָר גַּאֲנְצָעָר צִיטָ, וּוָאָס אלַע אַבְּעָרִיקָעָ-
הָאָבָן מִיט הַיְּסָפָאָילָעָט אִין מִיט הַיְּקָעָ דָּעַרְצִילָט זָיְעָרָ מַאְיִסָּעָ.

אַנְגָּעָסָן אִין עַר גַּעֲוָעָן אִין אַ גְּרוּיְעָר טִוְּגִיקָעָיִי אִין אִין בְּרִיְיטָ, וּוּיְ-
סָע הַיְּזָן אָוּשָׁ בֵּין דיַ פִּיאָטָעָס, זַיְנָ טִוְּרָבָאָנִיִּי) פּֿוֹן גַּעַלְן זַיְד הָאָט קִימָאָטָ-

^{a)} טִוְּגִיקָעָ – אַ בְּעָגָעָר, גַּעֲרָאָסָן אִין אַ כָּאָלָאָט.

^{b)} טִוְּרָבָאָן – אַ הִיטָּל בָּאַ דיַ מִזְרָעָכְדִּיקָעָ פּֿאָלִיקָעָר, בָּאַסְטִיטָטָ פּֿוֹן אַ קָּאָלְפָאָקָעָ אַרְוָמְגָעָ-
וַיְקָלָט מִיט גַּאֲזָלִי-סָסָאָה.

אַיְגָאנְגָן֙ פֶּאֲרְדָּעָקְט֙ זִימָע֙ גְּדוּעַ הָאָרֶן֙ נְעָבֵן֙ דָּעָר֙ קָאָנְאָפְקָע֙ וּזְעָר֙ אַיְן֙ גַּעַ-
זַעַסְן֙ זַיְגָעַן֙ גַּעַשְׂטָאָגָעַן֙ שְׁטִיזְוֹל֙ גַּאֲרַן֙ גַּעַמְיָינָע֙ פָּוֹן֙ בְּילִיקְסְּטָן֙ סָאָרָט֙ אַוְן֙ שְׁטָאָרָק֙ אַפְּגָעָנִיצְטָע֙.

נַאֲךְ דַּי בְּנָאָדִים אַוְן֙ אַלְגָּעָמִינָע֙ אַוְיסָעַן֙ הָאָבָּן֙ דִּי֙ וּוּגְ-לִיְּט֙ נִיט֙ גַּעַ-
קָעָנָט֙ בְּאַשְׁטִיטָמָעָן֙ פָּוֹן֙ וּוּלְכָן֙ שְׁטָאָנָד֙ עָר֙ אַיְן֙ מִיט֙ וּאָס֙ עָר֙ בְּאַשְׁעַמְטִיקָט֙
זַיְעַ. גַּאֲרַע עָרַד אַיְנָעָרַהָּאָטַקְיַיןְ אַכְטִילְ גַּיְסָמָעָן֙ גַּעַנְיָמָעָן֙ אַיְן֙ אַלְגָּעָמִינָע֙ שְׁטָוָעָם֙
אַוְן֙ סִיאַיְן֙ אַוְיַּךְּ נִיט֙ קָלָאַדְ גְּעוּוֹעַן֙ אַפְּ וּוּיְטָלְ עָרְהָאָטְזַיְּךְּ זַיְקָאַטְיַיןְ
אַלְעָמָעָן֙ הָאָט֙ שְׁטָאָרָק֙ גַּעַכְּרָעָשָׂת֙ וַיְיַיְן֙ מַאְדָּגָעָן֙ הָאַלְטָוָגָג֙ וּוּלְכָעָן֙ הָאָט֙ גַּעַבְּרָאָקָן֙
דָּעָם֙ מִינְהָעָג֙ פָּוֹן֙ דָּעָר֙ קָאָרָאָוָן֙-קָרָעָשָׂתָע֙. דָּעָרָאָרָה֙ אַוְאָדָעָה֙, אַיְן֙ צַוְּ אִים֙ צַ-
גַּעַגְּאָנָגָעָן֙ אַיְנָעָרַהָּאָטַקְיַיןְּ פָּוֹן֙ דַּי֙ אַנוּוֹגָנוֹרָעַן֙ אַוְן֙ אַיְנָבְּוִינְדִּיק֙ זַיְקָאַטְיַיןְּ צַוְּ אִים֙ הָאָט֙ עָר֙
מִיט֙ אַ לִיְּטוּלִיקָן֙ שְׁמִיכְעָלָע֙ גַּעַזְאָגָט֙:

— מִיְּנַן֙ בְּרוֹדָעָר֙, אַיְן֙ מַעַשְׂעַךְּּ פָּוֹן֙ דָּעָר֙ לְאַנְגָּעָר֙ נְאָכָט֙ הָאָסְטָוְז֙ גַּאֲרַעְ-
גַּעַרְ אַוְנָדוּןְזָאָרְגִּישָׂתְ דָּעָרְצִילָטְזָ. אַוְן֙ דָּעָר֙ מִינְהָעָגָן֙ וּוּיְ דִּירְ אַיְן֙ בָּאוּוֹכָטְזָ פָּאַ-

דָּעָרָטְ דָּאָךְּ, אַזְ אַיְן֙ שְׁמִיעָסְזָאַלְןְ אַלְעַ אַנְסִילְ גַּעַמְעָןְ.
דָּעָרְ מַעַנְטָשָׂתְ, וּוּלְכָןְ מַעְ אַטְזָ דַּיְקָרָאָגָעָןְ גַּעַשְׂטָעָלָטְ, הָאָטְ אַוְגָעָמָאָכָסְ
דַּיְ אַוְיַּגְןְ, אַזְוִיְ וּוּיְ עָרְ וּוּאַלְטָ פָּוֹןְ שְׁלָאָפְ זַיְקָאַטְיַיןְ. עָרְהָאָטְזָ גַּעַזְעָןְ, אַזְ
אַלְעָמָעָנְסָ בְּלִיקָןְ זַיְגָעָנָעָטָ. אַגְּגָהָוָיָבָןְ דָּעָםְ קָאָפְ, הָאָטְ עָרְ
מִיט֙ אַ פֶּאֲרָשְׁטִיקָטָן֙ קָאָל֙ גַּעַזְאָגָט֙:

— אַיְרְ הָאָטְ, מִיְּנַן֙ בְּרוֹדָעָר֙, אַטְאָסְ גַּעַהָאָטְ! כָּאָטָשְׂ מִינְעַ אַוְיַּגְןְ-לְעַ-
דָּעַלְעַךְּ זַיְגָעָנָעָטְ גַּעַזְעָןְ. דָּאָךְּ הָאָבְזָ אַיְקָנְ גַּעַהָרָטְ אַלְעַ אַיְיָרָעְ דָּעָרְ-
צִילְוָגָגָעָןְ. גַּעַהָרָטְ הָאָבְזָ אַיְקָנְ אַוְתָּעָרָקָאָטָ. אַוְן֙ נִיט֙ גַּעַרָעָט֙ הָאָבְזָ אַיְקָנְ גַּאֲרַעְ-
דָּעָרָפָאָרְ, וּוּיְילְ צַוְּ אַיְיָרָעְ שְׁרָעָקָלָעָקָעְ מַאְסִיסָעְ הָאָבְזָ אַיְקָנְ שְׁוִיןְ נִיטְזָ וּאָסְ צַוְּ
צַגְעָבָןְ.

דִּינְגָעָןְ רִיְדָ, מִיְּנַן֙ בְּרוֹדָעָר֙, טְרִיְּפָןְ אַזְוִיְ וּוּיְ מִיטְ אַגְּנִיקְ... דָּאָךְּ דָעָרְצִילְ
אַגְּנָדוּןְ עָפָעָטְ פָּוֹןְ דִּינְ אַיְגָעָנָעָםְ לְעָבָןְ, אַוְן֙ אַיְקָנְ בֵּין֙ אַיְבָּרְצִיגָסְ, אַזְ דָּאָסְ וּוּטְ
זַיְיַןְ דָּאָסְ אַיְנָטְעָרָעָסְאַגְּנָסָטָעְ פָּוֹןְ אַלְקָןְ, וּאָסְ מִידְ הָאָבָןְ פָּאָרָןְ גַּאֲנָצָןְ אַוּוֹנָטְ
אוּסְגָּהָעָרָטְ.

אַ לִיְכָטָרְ שְׁמִיכְלָהָאָטְ בְּאַדְעָקָטְ דָּעָםְ פָּאָנִיםְ פָּוֹןְ אַלְטָןְ מְאָןְ, אַפְּנָ-
פָּוֹןְ דַּיְ כְּנִיְעַ-רִיְדָ הָאָבָןְ דַּיְ אַוְיַגְןְ בָּאַיְסָמָעָןְ אַיְסָמָעָןְ צַוְּ פְּנִיקְלָעָןְ. בִּיסְלָעָ-
וּוּיְזָ אַיְזָ דָעָרְ שְׁמִיכְלָהָאָטְ פָּאָרְשָׂוּוֹנְדָןְ פָּוֹןְ דַּיְ בָּאָקָןְ, גַּאֲדָעָקָטָעְ מִיטְ שְׁרָאָמָעָןְ
פָּוֹןְ אַמְּטָלְ נַאֲךְּ.

דָּעָםְ עַמְעַסְ זַאֲגָנְדִיקְ, בְּרוֹדָעָרְ מִיְּנָעָרְ, דַּיְ צִיְּסָטְרִיקָטְ מִיקְ שְׁוִיןְ צַוְּ מִיטְ
אַיְרְלִיאָסְטָ, אַוְן֙ אַסְטָ דַּיְ שְׁרָאָמָעָןְ, זַעַסְטָ, זַיְגָעָנָעָטָ. אַזְוִיְ וּוּיְ עָרְ וּוּאַלְטָ גַּעַהָאָלָטָ
אַיְקָדָהָאָבְזָ אַיְקָנְ זַיְקָאַטְיַיןְ. אַלְעַ

אַפְּ אַ רְעָגָןְ הָאָטְ עָרְ זַיְקָאַטְיַיןְ. אַזְוִיְ וּוּיְ עָרְ וּוּאַלְטָ גַּעַהָאָלָטָ
פָּאָנָגָנְדָעָרְקָלְיִיבָןְ זַיְקָאַטְיַיןְ. אַיְן֙ דַּיְ זַיְכָרְוִינָעָטְ. אַלְעַ

וּוּגְ-לִיְּטָזָ זַאֲלָןְ זַיְקָאַטְיַיןְ נַעֲפָןְ אִיםְ.

— יְעַ, יְעַ, אַיְן֙ מַאְרָדָעָוָעְ, אַיְקָנְ בְּרָעָנְגָןְ מִיטְ זַיְקָאַטְיַיןְ דָּעָםְ-טוּיְטָ-אַבְּעָרָזְ וּוּ-
מַעַןְ?—אַוְיַטְשְׁלִיסְלָעָעָןְ נַאֲךְּ דַּיְ וּוּלְדָעְ כָּאַיְשָׂפָעְ, דַּיְ רְיִבְּעָרִישָׂעְ כָּאַיְשָׂפָעְ, וּוּלְכָעָןְ
שָׁאָרָןְ דָּעָםְ מַעַנְשָׂןְ.

"וועס שוין, פיין טריינט. קיינטאל ניט זארהילן זיך – האס דער אלטער מאן געואנט..."

אַ נערוונ-צָפֵק אַיִן דּוֹרְכְנֶעֱלָאָקֵן וַיֵּין פָּגָנִים. זַיִן דּוֹכְטָעַ הַאֲנָטָה, אָזְוֵי וַיֵּן
זַיְוָאָלָט וַיַּיְעַר גַּעַשְׁמָאָרָצָט, הָאָט זַיַּן אַנְמַעְכָּתִיק אַף דַּעַר הַיְפָט אַרְאָפְנֶעָלָאָט.
סַיְאַיַּן קַעַנְטִיק גַּעַוּן, אַז אַיִם אַיִן שַׁוּעָר. אַז עַד לִיְידַט שְׁרַעַקְלַעַכָּע יַעֲסָוּ
רִיט.

— זַיִיט מַוִּיכָּל, מִינֵּעַ בְּרִידְדָּר, מִינֵּן מַאֲמַעַנְתָּאָקֵעַ שַׂוְאָכְקִיָּט. אַיְדַּי תַּלְלֵי
עַס נַאֲקֵן אָזְוֵי פְּרִישָׁ, פִּינְקָט וַיַּן סַיוֹאָלָט אַלְקֵן עַרְשָׁט גַּעַבְטָן פָּאָסְטָרָט. בָּאָטָט
עַס אַיַּן שַׁוִּין אַ פְּמַאִיסָּעָן אַיְבָּעָר שַׂעְרָצִיק יַאֲ... אַיְדַּי וַיַּלְלֵא מַעַר נַעַט
אוֹיְסְנִיצָן אַיְיָעָר גַּעַדוֹלָה. הַעֲרָט וַיַּדְאַיַּן.
עַר הָאָט זַיַּן אַיְסְגָּוְלִיְּבָט בִּיטָּן נַאֲגָּזָן קַעַדְפָּעָר אַיַּן פְּאָרְבִּיְּסְנָדוֹק דַּי
צַיְינָה, הָאָט עַר מִיט בִּידְעַת הַעֲנָט צַוְּגָהָרָהָט דַּא דַי קָנוּ, דַּא דַי הַמְּטָהָן
דָּעַרְנָאָקֵן דָּאָט עָר, שַׂוְיִינְגְּדוֹק, אַיְסְגָּוְלִיְּבָט וַיַּן לִינְקָעָ פָּיט. גַּעַלְבָּעָ אַזְוֵי
אַיְצָט פְּאָרְלִיְּנָט גַּעַוּן, אַיַּן פְּאָרְקָאָשָׁעָרָת דַי הַיְיָיָן.
בָּאַ דַּעַר שַׂוְאָכָּעָר בְּאַלְיִכְבְּדוֹנָג הָאָט מַעַן דַּאַן בְּאַבְעָרָקָט אַפְּ דַּעַר פְּיָסָט
אַ פְּלָגָן, רְוִיטָן שְׁטָרִיף פַּוְן דַּעַר פָּאָכְהָוָע בֵּין פְּיִסְטָרִיט. דָּאָס אַיַּן גַּעַזְעָן אַז
עַלְהַאֲקָטָעָ וַוּנָה, מַעַר פַּוְן אַ פְּאַנְטִימְעָטָעָר דַי בְּרִיטָט אַז אַגְּזָנָצָן אַז
אַפְּעָנָעָ.

איְינָהָר פַּוְן דַי גַּעַזְעָ-לִיְּט אַז פְּאָרְצִיְּטָעָרָט גַּעַזְעָרָן פָּאָר שְׁרָעָק דַּאַגָּל
הָאָט עַר זַיַּן אַיְנְגָּעָבוֹנָן, קַעַדְיָה בְּעַסְעָר אַז בְּאַקְוָה דַי אַיְגָּוְרִיסְטָעָנָעָ פְּלִוִּישָׁ.
— דָּאָס אַיַּן דַּאַקְנִיט קִיְּנָט הָאָט עַר מִיט שְׁרָעָק גַּעַזְעָנָט דָּאָס
אַז דַּאַקְנִיט אַז אַפְּעָנָעָ וַוּנָה.
— זַיְוָעָט שַׁוִּין, מִינֵּן פְּרִינְגָּט, קִיְּנְמָאָט נִיט פְּאָרְהִיְּלָן זַהְרָה הָאָט דַּעַר
אַלְטָעָר מַעַן גַּעַזְעָנָט אַיְדָהָבָּאָזָה וַיַּן הַכְּבָדָר פְּעַדְצָיוֹן יַאֲר אַז שְׁטָאָבָעָן
שְׁטָאָמָט וַיַּן אַ גַּיְתְּקִיְּקָן קְרָאָה. צַוְּיָי מַאֲלָה שַׁוִּין הָאָב אַיְדָהָבָּאָזָה וַיַּן גַּעַהְעָרָה
גַּעַשְׁוּעָנָקָט מִיט שְׁוֹעָבָל אַז קִפְּעָרָגְוָאָסָעָר... לְאַמְּגָר אַבָּעָר נִיט פְּאָרְלוֹיְפָן דַּעַט
וַעֲגָן.

... אַמְּפָלִיקָעָ צַיִטָּן הַאֲבָן דַי וַיְיִסְעָ וַיַּיְעַר גַּעַרְן פְּאָרְנִיטָן וַיַּדְבִּיט וְעַ-
יעַג. אַקְסָ פְּלָעָן וַיַּקְבִּעָן אַז אַונְדּוֹעָרָעָ קָאנְטָן אַפְּ אַ לְעַגְעָרָעָ אַיְטָט אַיְטָט
טְעַרְנָעָמְעַנְדָּיק גַּרְוִיסָּע אַז גַּעַעְרָלְעָכָע גַּעַעְגָּן, אַז אַמְּפָלִיקָעָ גַּעַעְגָּן וַיַּיְעַרְגָּן
וַיַּגְעַן גַּעַוּן גַּסְטָן וַיַּיְצָאָקָעָ — נַאֲרָ צְוָלָבָן גַּעַלְט אַז פְּעָלָה, דַּאַן הַאֲבָן מִזְוֵּן דַי
וַיַּיְמַעְגָּל אַקְסָ גַּעַשְׁקָט אַוְיְשָׁפְרוֹן אַ טְגָנָעָר, אַ לְעַמְפָעָרָט אַדְעָר אַז גַּוְילָדָן כָּאַ-
זָעָר, וַוְעַכְעָז וַיַּלְעַן שַׁוִּין דָעַרְנָאָקֵן אַלְיָין פְּאָרְפָּאָלָן, בְּאַרְמָעָנְדָּיק וַיַּדְבִּט
וַיַּיְעַר דְּרִיְסְטִיקִיט אַז גַּזְוָאָנְטִיקִיט. אַז יַוְעָג אַ דְּרִיְסְטָעָר בֵּין אַז דַּאַן גַּעַ-
וַיַּעַן. טָאגָן אַז נַאֲכָט הָאָב אַיְדָהָבָּאָזָה אַוְמְגָנוֹוָאָגָלָט אַבָּעָר דַּעַר גַּעַנְגָּט אַז פְּלָעָן בְּזַ-
אַפְּשָׁטָעָלָן בָּאַ דְּעַרְפָּלָל, וּוּ מַעַן הָאָט פָּאָר מִינֵּן קַוְמָעָן גַּעַהְרָגָעָט אַ בְּ-
לְאַקְסָ — אַ גַּעַקְיִיּוּעָ, אַדְעָר וַיַּעַן אַז פְּלָעָן, נַאֲגַיְיָעָנְדָּיק דַי שְׁפָרָגָן פַּוְן אַז גַּוְילָדָן
דַּעַר כָּאַיִעָ, סְרָעָגָן אַ הַאֲלָגָ-אַרְוָתָגָנוֹוָוָוָשָׁעָטָה הַוְרָשָׁן. אַפְּטָ פְּלָעָגָט מִיר אַוְסָ-
קוֹמָעָן צַי גַּעַכְטִיקָן אַז דַי דְּוָשָׁוָגָלָעָס — דַּאַן פְּלָעָגָן אַיְדָהָבָּאָזָה
צַוְוִינָגָן פַּוְן דַי בְּוִימָעָר אַז שְׁפָרָגָן וַיַּן מִטְּ בְּלוֹזָעָ טִיטְלָעָן.

אַז אָזְוֵי הָאָב אַיְדָהָבָּאָזָה, טָאגָן נַאֲקֵן טָאגָן, מִינֵּן לְעַבְנָן דַּאַן פְּאָרְבָּרָאָכָט, אַז אַ

שְׁטוֹגָ אַז אַז אַ רִינְדָה, אַז אַ וּוִיבָה אַז אַ קִינְרָה, דָעַרְעָאָר אַבָּעָר סָאָרָא

ווענדער איך האב אונגעיקט זיך אין די דושונגלעס! איך וויס, צום גיטשטייל,
או כאייעס לעבן אוון פילן אלין, אווי ווי מענטשן, או זיין רידן צוינשן זיך,
ווײיל זיין האבן אין אייגענע שפראך אין... נאר אין האב דורך גאר עפעס אין-
דערש געוואלט איך דערציילן...

איינמאָל האט זיך מיר טַאָרְגּוֹסֶט פֿאָרְדִּינֶן בא די וויסע אַסְטָאָך געלט
מִיטָאָמָּל, אוון איך האב זיך אונטערגענטטען אַרְוִיסְצְּיוֹאָגָן פֿוֹן ווַיַּן באַהֲלָעָנִישׁ
אַ טִיגָּעָר, ווַיְגִינְיִקְטְּסָגָס אַ דְּרִי מַעֲטָר די גְּרוּס. קָאַיָּאָר בֵּין איך אַוּוּק אַיִּז
די דושונגלעס. מַיַּן באַוּאָמָּנוּגָן אַיִּז באַשְׁטָאָגָן פֿוֹן אַ טַּאָפְּלְבִּיכָּס אַיִּז אַ זָּעָם.

גִּיפָּ ווַיַּטְפּוֹן די דושונגלעס, האָב איך גַּעַטְרָאָךְ אַ טְשֻׁעְרָעָדָע בּוֹתְּ-
לאָקְסָן—וַעֲקָס אַיִּז צָוָאנְצִיךְ נַעֲקִיּוּס אַיִּז פֿאָרְדִּין זְכָרִים—וּוְעַלְכָּעַ מַעַהְאָט גַּעַ-
טְּרִיבָּן פּֿיְטָעָרָן זְיךָ. מַיַּן פַּאָסְטָעָר בֵּין איך אַבְּיָסֶל באַקָּאנְטָן גַּעַוּעַן, וּוְיַיְלָעָ-
לְעַכְעַ מַאְלָה האָב איך גַּעַטְרָאָךְ זְיךָ אַיִּז גַּעַשְׁמוּעָסָט מִיטָּאָים אַיִּז דָּרָר צִיְּטָן פֿוֹן
מִינְעָ וּוְאַגְּלָעָנִישׁן. בֵּין איך מִיטָּאָים אַוּוּק. גַּעַשְׁמוּעָסָט האָבָן מִיר פֿוֹן פֿאָרָ-
שִׁידְעָנָעָ קְלִיְּגָן, קִיטָּן. פְּלוֹצִים האָבָן גַּעַבְלָאָן פֿוֹן דָּרָר דושונגלעס-זְיִיט, די אוּיָרָן אַנְגָּעָ-
שְׁפִיצָט גְּרִיִּיטָן צְוִין צְוִין אַנְטְּלִיָּן. די זְכָרִים האָבָן גַּעַקְלָאָפָּס מִיטָּאָס די טְלָאָעָן
אַיִּז אַנְגָּעָשְׁמָעָלָט די העֲרָנָעָר, גְּרִיִּיטָן צְוִין פֿאָרְטִּירִיךְן זְיךָ.

דָּרָר פַּאָסְטָעָר האָט מִיךְ גַּעַנְמָעָן בָּאַרְוִיְקָן: אַיִּז דָּרָר גַּעַנְטָן, וְאַנְטָן עָרָ-
איַן רִיִּיק, קִיְּין שִׁים גַּעַפְּאָר אַיִּז דָּא נִיטָּא. דָּרְרוּוּיָּל האָט זְיךָ אוּיָרָן דָּרָר וּוְיִנְטָן
(פֿוֹן דָּרָר דושונגלעס-זְיִיט) אַיְגָנָעָשְׁטִילָט, אַיִּז די בָּאַרְוִיְקָטָעָ טְשֻׁעְרָעָדָע אַיִּז זְיךָ
וּוְיִטְעָר אַוּוּק.

אַיִּז האָב אוּסְגָּהָעָרָט דָּעַם פַּאָסְטָעָר שְׂוִיְגָנְדִּיק, קִיְּין וּוְאָרט נִיטָן גַּעַוְאָגָט
וּוְעַגָּן מַיַּן כְּשָׁאָר, קַעַנְגָּדִיק גַּוט די דושונגלעס. אַיִּז עַפְּשָׁעָר האָב איך טָאָקָע
אַ טָּאָסָט, אַיִּז נָאָךְ וּוְאָס אַזְמָוִיסְט בָּאַזְמָרוּיְקָן אַ מעַנְטָשָׁן. אוּוִי זְיִינְעָן מִיר צְוִין
גַּעַנְגָּעָן בֵּין רָאָנֶר וּזְאָלָד, וּוְעַלְכָּר גַּרְעָנְעָצָט זְיךָ מִיטָּאָס די דושונגלעס.

— אַט וּוְאָס, בְּרוֹזְעָרָל—הָאָב איך גַּעַזְגָּט דָּעַם פַּאָסְטָעָר בָּאָמָּגָעָ-
גַּעַן זְיךָ—אוֹ רֵי וּוְעַסְטָן נָאָכָּאָמָּל וּוְיַיְמָס דיַיְן טְשֻׁעְרָעָדָע נָאָעָנָט פֿוֹן דיַיְן דושונְגָּ-
לָעָס אַיִּז וּוְעַס וּוְיַדְעָר בָּאַמְּדָרָקָן, אוֹ דיַיְן טְשֻׁעְרָעָדָה הָאלָט זְיךָ אַזְמָרוּיְק, אַיִּז
וּוְאָס גַּיְכָּר קְלָעָסְעָר דָּאָן אַרְזִיף אַפְּנָן עֲרַשְׁטָן בְּעַסְטָן בּוּוִים, אַבְּעַרְלָאָזְנִידִיק דיַיְן
טְשֻׁעְרָעָדָע אָפָּר אַיְגָנָעָם בָּאָרְאָפָּט.

נָאָךְ דָּרָר אַיְצָעָה האָב איך זְיךָ צְעַזְעָנָס מִיטָּאָים אַיִּז בֵּין מִיר וּוְיִטְעָר
אַוּוּק אַיִּז מַיַּן וּוְעַגָּן. דיַיְן דושונְגָּלָעָס וּוְיִינְעָן נָאָעָנָט גַּעַוְעָגָעָן. אַיִּז בֵּין גַּעַנְגָּגָעָן
לְעַגְוּוֹיסָט דָּעַם טִיכָּל, מִיטָּאָס אַ קִיּוֹן אַיְסְטִּימְרָנוּדִיק דיַיְן גַּעַדְכְּמָעָנִישׁ, וּוְיַיְלָאָר
הָאָב גַּעַוְוּסָט, אַזְוָּר דָּעַם וּוְעַגָּיִעָן דיַיְן וּוְיַלְדָעָ בְּאַיִיעָס צְוִין טִיכָּל טְרִינְקָעָן
אַיִּז דָּרְרָאָר קָעָן מַעַן דָּאָרָט לִיְכָּט אַנְשָׁטוּיִיסָּן זְיךָ אַיִּז זְיִיט. בָּאָמָּגָעָט טִיכָּל
וּוְאָקָסָן אַיִּז הוַיְכָּע בּוּמָעָר, אָפָּר וּוְעַלְכָּעַ מַעַקָּע זְיךָ רַאְטָעָוּעָן אַיִּז פֿאָל פֿוֹן
אַ סְּאָקָאָגָעָן.

גַּיְעָנְדִּיק פָּאָמְעָלָעָן, הָאָב איך אַזְמָעָרְקוּסָט בָּאַקְוּסָט דיַיְרָד, נָאָר קִיְּין-
שִׁוּם שְׁפָרְזָן הָאָב איך נִיטָּא בָּאַמְּרָקָט, אַוְתְּהַגְּגָרְנוּדִיק זְיךָ, הָאָב איך אַרְוִיסָּ-

גענימען פון דער טאָרבעס-סְכַּאַרְעִיס, אַבְּיַסְל גַּעֲשְׁטִילֶם דַּעַם הַגְּנַגְעֵר אָנוֹן אַרְאָס-

צעָלָאָט זַיְד צָוָם וּוְאַסְעָר אַנְטְּרִינְקָעָן זַיְד, נָאָר דָּאָהָט זַיְד צָוָם דַּעַרְטָרָאָגָן

אַ שְׂרָעָקְלָעַכְבָּר פְּאַרְשְׁטִיקְטָעָר קְלָאָגָן. אַיְךְ הַאָב אַגְּנַעַשְׁטָעַלְתָּס דַּעַם אוּיְעָר אַנְס-

קָעָגָן וּוַיְנָס אָנוֹן צְגַעַהַעַרְמָן זַיְד. מִינְגְּנוּרִיךְ, אָנוֹ עַס הַאָט זַיְד מִיר אַפְּגַעַדְוִיכְטָמָן,

אָנוֹן אַרְוָם אִיּוֹן פְּאַרְטְּ רַוִּיךְ, הַאָב אַיְךְ וּוְיַדְעָר אַיְנְגַעַבְוִוִּיגָן זַיְד צָוָם וּוְאַסְעָר. אַיְךְ

הַאָב אַבְּעָר נִיט בָּאוּזָוּן נָאָר צְזַוְּרִוְּרַוְּן זַיְד מִיטָּם דִּי לִיְּפָן, וּוְיַדְעָר טַוְּמָל הַאָט

זַיְד אַבְּעָרְגַעַכְאָזְעָרָט אָנוֹן דַּאַסְמָל שְׁוִין אַסְאָךְ דַּיְתְּלָעַכְבָּר.

קָעְדִּי בְּעַסְעָר צָוָם פְּאַרְנְעַמְעָן דַּעַם קְלָאָגָן. הַאָב אַיְךְ צְגַעַטְוְלִיעָס דַּעַם

אוּיְעָר צָוָם וּוְאַסְעָר אָנוֹן פְּאַרְשְׁטָאַרְקָט דִּי אַוְמְעַרְקוּאַמְקִיִּט. דָּאָהָט אַיְךְ דַּעַר-

הָעָרָט אַ קְּפָסִיְּדְעַרְדִּיקָע טְוּפְעָרִיִּי, וּוָאָס וּוְיִסְעָר אַלְקָץ דַּיְתְּלָעַכְבָּר אָנוֹן, עַנְדְּלָעָן,

הַאָב אַזְּנָקְפָּאַגְּנָעָן, אָוּ עַמְצִיאָר לוֹיְקָט אָנוֹן גְּלִיְּחָן אִין מִין זַיְם.

אַיְךְ בֵּין אַוְגְּנַעַשְׁפְּרוֹנוֹגָעָן, גַּעֲכָאָפָט מִינְיָן-בִּיכְסָם, גְּרִיְּמָט צָוָם בְּגַעַנְגַעַנְעָן דִּי

סָאַקָּאָגָן פָּאַנְיְמְעַלְפָאָגָן. דַּעַר טַוְּמָל אַיְן אַלְקָץ שְׁטָאַרְקָעָר גַּעַוְאָגָן. דָּאָס אַיְן

שְׁוִין גַּעַוְעָן אַ וּוְלְדָעָר בְּרִילְן, אַנְ אַפְּגַעַחְאַקְסָטָעָר אָנוֹן שְׁרָעָק-וּוְאַרְפְּנִידְקָעָר, אַוְיִס-

גַּעַמְישָׁט פָּוּן צִיְּמָט צָוָם מִיטָּס אַ יְאַמְּדָר-מְרוּקָעָרִי. פְּלָזִים הַאָט פָּוּן דִּי

דוּשְׁגַנְגָלָעָס, בָּאַ פְּגִינְתַּה הַגְּנָדָרָת סְרִיס לִינְקָס פָּוּן מִיר, בָּאוּזָוּן זַיְד אַ שְׁוֹאַרְצָעָס,

מַאְסָע, וּוּלְכִיְּה הַאָט זַיְד, וּוְיַאַטְנְקָעַלְמָאָרָע. אַ זְוָרָהָן גַּעַטְאָן זַיְד אַיְן

טִיכְלָה.

אַיְךְ הַאָב דַּעַרְקָעָנָט דִּי טְשָׁעַרְעָדָע בְּנַעַלְאָקָס-

וּוְיַאַט וּוְיַרְבְּלַשְׂטוּרָם זַיְנָעָן זַיְיִי אַרְבְּעַרְגְּוָעַשְׁוּוֹמָעָן אַבְּעָרָן וּוְאַסְעָר אָנוֹן

אַרוּסְפְּרִינְגְּנַעַנְדִּיק אַזְּנָקְיִיטָן בְּרָעָג, הַאָבָן זַיְיִי אַיְן וּוְיַלְדָּן שְׁרָעָק אָנוֹן מִיטָּס

הַוְּיָּרְקָעָנָעָן וּוְיַרְלָעָן גַּעַלְאָזָט זַיְד וּוְיִטְעָר פְּיִינְן.

אַיְךְ הַאָב זַיְיִי, בְּעַשְׂאָס שְׁוּוִימָעָן, אַבְּעַרְגְּוָעָצְיִילָט: גַּעַוְעָן נִיְּינָן אָנוֹן צְוָאנְ-

צִיקָּה, פְּיִיר זְכָאָרִים אָנוֹן פְּגִינְפָּה אָנוֹן צְוָאנְצִיק נַעֲקִיוּסָע, אַיְךְ הַאָב דַּעַרְקָעָנָט: דָּאָס

אָיְוַעֲלַבְּיִקָּע טְשָׁעַרְעָדָע, וּוָאָס אַיְךְ הַאָב אַינְדְּרָהָרִי גַּעַזְוָעָן, עַס הַאָבָן נָאָר

גַּעַטְעָלָט אַיְין בְּזַהְלָאָקָס אָנוֹן דַּעַר פְּאַסְטָעָן. שָׁאָר מִיר אַיְן זְיִיד גּוּרְלָהָרְקָאָר

גַּעַוְעָן—עַרְגְּעַזְוּז אַיְן דִּי דַּוְשְׁגַנְגָלָעָס וּוְאַלְגָּרָעָן זַיְד זִיכְעָר אָום דִּי רַעַשְׁטָלָעָס.

פָּוּן זַיְיִידָעָרְקָעָט קְעַרְפָּעָרָס.

עַס הַאָט מִיר אַפְּגַעַנְגָּלָסָן. דַּעַר טִינְגָּר, וּוְלְכָעָר הַאָט אַ מְעַנְטָשָׁן מִיטָּס

אַ בְּוּפְלָאָקָס צָוָם עַסְנָן אַ טִּיכְלָה צִים מְרִינְקָעָן, וּוּסְטָ שְׁוִין, וּוְיִנְגְּקָסָטָנָס,

אַ וּוֹאָךְ צִיםָּסָטָפָן דַּעַם אַרְטָטָסָטָפָן. דָּאָרָף מַעַן אַיצְטָמָן אַוְיִסְגִּינְצָן דִּי.

שְׁפִירָן, דְּעַרְיָאנְגָן דִּי וּוְיִסְעָר אָנוֹן וּוְאַרְעָנָעָן זַיְיִיד וּוּעַגְנָד דַּעַט.

בְּאַקְוּמָס זַיְד אַבְּעָר אַ שְׁוֹעוּרְקִיִּיט. אַיְיב אַיְךְ וּוּלְמִינְזָה לְאָנוֹן אַיְצָס אַיְן

דִּי דַּוְשְׁגַנְגָלָעָס, וּוְיַדְעָר טִוְיָינְעָא אַיְן, וּוּסְטָ עַרְמִינְקָעָר, אַזְוִי וּוְיַיְן אַ בְּאַרְאָהָן

צְוָרָעָכָט מִאָכָן. הַאָב אַיְךְ מִיר מְעַיְּאַשְׁעָוָו גַּעַוְעָן אָנוֹן אַרְגְּגַעְלָעַטָּעָרָס אַזְּנָקְיִיט שְׁפִירָן

פָּוּן אַ בְּהִים, קָעְדִּי אַזְּבָאַקְיִין דִּי גַּעַגְנָט. דִּי כְּפָעָעָז דָּאָרָף זִיכְעָר גִּינְיָרָן-

קָעָן, וּוּלְעָל אַיְךְ זַיְיִיד.

בָּאַ צְוִיִּי שָׁאָבָן אַיְךְ אַמְבָאַתְּעַגְּלָעָס אַפְּגַעַוּסָטָן אַזְּנָקְיִיט שְׁפִירָן בּוּסָם אַיְן

אַוְמְעַרְקוֹאָמָם גַּעַקְיִיט אַזְּנָקְיִיט וּוְאַסְעָר. קִיְּינָן שְׂזָם לְעַבְדִּיקָע בְּאַשְׁעַמְעַנִּישָׁ הַאָט זַיְד

גִּיסָּט בָּאוּזָוּן, אַזְּמָאָל אַ וּוּעָיָעָרָקָע אַיְיךְ נִיטָּס דַּזְּרָכְנָעַלְאָהָן. עַנְדְּלָעָן הַאָב אַיְךְ

אָמַן הִימֶל דְּעַרְוֹעַן אֵיךְ רַיְקָן צְבוּאָרְטָעָנָם וּוְאַלְקָן. בִּסְלַעֲכָוִיָּו אַז עַד אַלְקָן גְּרַעְסָעַר גְּעוּאָרָן אַז בָּאַלְדָּה אָבָּה אֵיךְ דְּעַרְקָעָנָט אֵיךְ גְּאַנְצָע טַשְׁאַטָּע קָאָרְשָׁוֹגָעָס-גְּעוּיִילָע-טַרְעַסָּעַר. דְּרוּיְעַנְדִּיק וִיךְ אַזְּן קָרְיִיּוֹן, זַיְנָעָן זַיְיָ אַיְצָע גְּעַפְּנָטָעַר צְזָנָעָקָה-מְפָן, אָבָּעָר, צַיְמַיְן גְּנוּרִים בָּאוּגְּנוּדָרְגָּוָגָה, הָאָט קִיְיָן אַיְינָעָרָ פָּוָן זַיְיָ נִיסְטָרָאָפָּה-גְּעַלְאָזָט זַיְיָ אַפְּ דָעַר עַרְד.

אַיְבָּעָר אֵיךְ שָׁא הָאָבָּה אֵיךְ זַיְיָ בָּאָבָּאָכְטָעָט. זַיְיָ זַיְנָעָן גְּעַלְוִיָּגָן גָּאָר נִי-דָעַרְקָיָק אַיְבָּעָר דִּי דְּזַשְׁוְנְגָלָעָס. פְּלוֹצִים הָאָט דָעַר גְּרַעְסָעַר פָּוָן זַיְיָ מִיט אֵיךְ וּרְעִיקָּוּ גְּעַשְׁרִיָּאָרָאָפְּנָלָאָזָט זַיְיָ אַזְּן דִּי דְּזַשְׁוְנְגָלָעָט אַזְּן פָּאָרְשָׁוֹוְנְדָן; גָּלִיךְ נָאָךְ אַיְסָט הָאָבָּן אַרְאָפְּגָעָנְדָרָט אַוְיכָ אַלְעָ אַיְבָּעְדִּיקָּע.

אֵיךְ הָאָבָּה נִיסְט גְּעַקְעָנָט דְּעַרְקָלְעָרָן זַיְיָ דִּירָאְזִיקָּעָ דְּעַרְשִׁיְנְגָגָה, אַבָּעָר אַיְינָס הָאָט מִיר גְּעַשְׁיָּינָט זַיְכָּעָר צַיְיָוָן; וּוּבָאָלְדָּה דִּי קָאָרְשָׁוֹגָעָס הָאָבָּן נִיסְט מְוִירָע גְּעַהָּאָט אַרְאָפְּצָוְלָאָזָן זַיְיָ אַפְּ דָעַר עַרְדָּה, הִיסְט עַס, אָזְּן דִּי סָאָקָאָנָעָ, וּוּלְכָע אַזְּן נָאָךְ מִיט אֵיךְ פָּאָרְמִינָטָס פְּרִיעָר יַעַגְוּוֹן, אַזְּן זַיְיָצָט שְׂוִין נִיטָּא. אָרְבָּאָזָן, הָאָבָּה אֵיךְ שְׂוִין אָוִיךְ נִיטָּא, וּוּאָסָט מְוִירָע צַיְ הָאָבָּן. אָסָט וּוּאָסָט פָּאָר אֵיךְ אַוְיסָט-פִּיר אֵיךְ הָאָבָּה גְּעַמְּאָכָט. דָאָס אַזְּן דָעַר אַיְינְצִיקָּעָר פָּאָלָעָר, וּוּלְכָע אַזְּן בֵּין אַזְּן לְעַפְּנָן בָּאָנְגָּגָעָן. אַבָּעָר, בְּרִירָעָר מִינָעָ, וּוּדָעָר מָאָכָט עַס נִיסְט קִיְיָן טָאָעָסָן, דָעַר-צַיְ הָאָבָּה אֵיךְ דָאָךְ גְּעַהָּאָט דְּעַרְבִּיָּאָ צַיְ פָּאָרְדִּינָעָן אֵטָמְמָעָן מִיטָּנָעָלָט.

אֵיךְ הָאָבָּה זַיְיָ אַרְאָפְּגָעָנְלִיטָשָׁט פָּוָן בּוּיָם אַזְּן גְּעַלְאָזָט זַיְיָ פָּאָרְזִיכְטִיקָּעָ גִּינָעָן צָוָם גְּעַהָּיְמְנִיסְטְּלִילָן אָרָט, אַוְיסְמִידְרָנְדִּיקָּעָ דִּי קִוְסְטָעָס-גְּעַדְּכִּטְעָנִישָׁ, פָּנוּוֹאָגָנָעָן דָעַר-סְוִינָעָהָאָט לִיְכָט גְּעַקְעָנָט מִיקְּ בָּאָפְּאָלָן.

אַלְקָן שְׁטָאָרְקָעָר הָאָבָּן זַיְיָ גְּעַלְאָזָט הָעָרָן דִּי הִיְיוּרְיִקָּעָ גְּעַשְׁרִיִּיעָן אַזְּן דָאָס פָּאָכוֹן מִיטָּס דִּי פָּלִיגְיָעָן. דָאָס, וּוּאָס דִּי פָּוִינְגָל זַיְנָעָן נָאָךְ אַלְקָן אַפְּ דָעַר עַדְגָוּוֹן, הָאָט מִיר צְוָגָעָבָן מִיטָּס, אַזְּן מִיטָּס דָעַר בִּיקָס אַפְּ דָעַר וּוּאָס בֵּין אֵיךְ נָאָךְ שְׁנָעַלְעָר אָוּוֹקָ. בָּאָלְדָה הָאָבָּה אֵיךְ דָרְקָה דִּי קִוְסְטָעָס דְּעַרְוּוֹן אֵיךְ וּוּאָלְדָה-לְאָנְקָעָלָעָ. אַזְּן מִיטָּס אִיר אַפְּ דָעַר עַדְגָוּן גְּלָעָגָן אֵטָאָסָעָ, בָּאָ-דָעָס מִיטָּס קָאָרְשִׁינָעָס, וּוּלְכָע הָאָבָּן מִיטָּס שְׁנָאָבָל. אַזְּן מְוִילְבִּינְגָר גְּעַרְיִסְטָן פָּוָן אִיר שְׁמִיקָעָרוּוֹיָיָ, אַרְוִיסְכָּאָפְּנָדִיקָּעָ דָעַם בִּיסְטָן אַיְינָעָרָ בָּאָמָ צְוּוֹיָתָן. אַפְּ דִּי בּוּיָ-מָעָר זַיְנָעָן גְּעַזְוָעָן נָאָךְ קָאָרְשָׁגָעָס, דִּי זַיְנָעָן שְׂוִין זַאָס גְּעוּוֹן, אָדָעָר זַיְיָ הָאָבָּן אַזְּן אִילְעָנִישָׁ גְּעַנְדִּיקָס עַסְטָן זַיְיָר כִּילְעָקָ.

פְּלוֹצִים הָאָבָּן זַיְיָ אַיְבָּעְגָּרְעִיסָּן זַיְיָר שְׁוִידְעַרְלָעָכָע אַרְבָּעָט אַזְּן מִיטָּס אַגְּלִיצְנִזְדִּיקָן גְּעַשְׁרִיָּזָבָן אֵלְלִי גְּעַטְאָן אַיְנְדָרְלְוְטָן. שְׂוֹזִי-סִיסִּ-סִיסִּ... שְׂוֹזִי-סִיסִּ-סִיסִּ... דִּי גְּאַגְּצָעָ כְּמָאָרָע קָאָרְשָׁגָעָס אַזְּן מִיטָּס שְׁרָעָק אַפְּגָעָלְוִוָגָן פָּוָן בּוֹטְלָאָקָס, פָּוָן וּוּלְכָע אָס אַזְּן גְּעַבְלִיבָן נִיטָמָה, וּוּדָעָר גְּזָקָעָסָר סְקָעָ-לָעָט—בִּינְגָר אַזְּן טְלָאָעָן. אֵיךְ הָאָבָּה אַפְּ דָעַם אַלְעָס גְּעַקְוּקָס וּוּ...).

דָעַר אַלְסָטָעָר מִן אַזְּן גְּלָעָן סְיוּרְבָּאָן אַזְּן פְּלוֹצִים שְׁסִיל גְּעַבְלִיבָן. פָּעַדְצִיק יָאָר אַזְּן שְׂוִין אַוְיָעָק פָּוָן יְעַנְעָר צִיְטָ, אַזְּן עַר הָאָט נָאָךְ אַיְצָט מִיטָּס זַיְיָנָצָן וּוּעָן אַיְבָּעְגָּלְעָבָט דָאָס אַלְקָן, וּוּאָס עַר הָאָט דָאָס גְּעַפְּלִיטָם. אַזְּן אַוְגָעָרְגָּעָסָר דָרְקִים. אַזְּן דָעַר וּוּיְתִיקָס אַזְּן אַרְיָבָעָר, הָאָט עַר אַגְּגָעְכָּאָפָט זַיְיָ אַפְּרִים זַיְיָנִין הִיפְּטָ. דִּי קָגִי הָאָבָּן זַיְיָ פָּעָסָט צְזָנוֹיְגָעָ-לִיטָם, וּוּיְדָעָר אַגְּגָהוּיָבָן צַיְ דָרְגִּילָן.

די כויע האט מיך פאָרַן הײַסְט אַנְגַּעֲכָאַסְט אֵין אַיבָּעָר דָּעָר שׂוֹר גַּעַלְעָסְט, לִיכְסָט
הַאַלְטֶנְרִיךְ מִיךְ זְוִיְשָׁן דִּי צִינְצָר, אָווֹ וָוֹ אַקְעַן הַאַלְטָמָע אַבְוֹוֹ.

... אָנָּאָר בֵּין אַיְּךְ גַּעֲוֹעַן, מִינְגַּנְדִּיק, אָזְׁוַיְּגָאָלְדִּי קָאָרְטָשָׂגֶס הַאָבָּן
גַּעֲקָעָנֶס אַגְּטָלִוִּיךְ טָן סְוִינְגַּע, וּוּלְלָאָרְבָּעָס אַיְּךְ קַעְנָעָן. אַיְּךְ הַאָבָּן
גַּעֲטָן, אָזְׁוַיְּךְ הַאָבָּן טְלִיגְלָעָן. אַיְּבִּיךְ וּוּלְלָאָרְבָּעָס אַיְּךְ
הַאָמָּן גַּלְיִיךְ דְּעַרְוִיךְ פָּאִיסִירְט. אַיְּךְ גַּעֲדָעָנָק זַיְּעַר גַּטְמָעָס דְּאָס, וּוּאָס
אַיְּךְ הַאָבָּן דְּעַרְהָרָטָס נָאָרְבָּעָס טָן מִיר. אַיְּן דִּי אַיְּעָרָן הַאָמָּן אַנְגַּעַהֲוִיבָּן זָהָר
קְלִינְגָּעָן, אָוָן נָאָכְדָּעָס, וּוּי אַיְּךְ הַאָבָּן נָאָךְ גַּעֲמָאָכָּס אָצָעָן טְרִיטָס, הַאָבָּן אַיְּךְ דְּעָם
בְּאוֹוּסְטוּין טְאָרְלָאָרְן.

אָזְׁוַיְּךְ הַאָבָּן זִיךְ אַפְּגָעָמִינְטָעָרט, הַאָמָּן מִיר גַּעֲרוֹכָט, אָזְׁוַיְּךְ הַאָבָּן זִיךְ
אַוְנְגָּעָכָאָפָּט טָן שְׁלָאָפָּט אַדְּרָעָרְט טָן אַחִיךְ-קְרָעָנָק. אַיְּךְ הַאָבָּן גַּעֲמִילָט אָרְבָּעָנָעָן-
דִּיקָן וּוּיִיטִיךְ אַיְּנָה הִיפְטָט, אָנָּן אַיְּנָה קָאָטָה שְׁטָאָרָק גַּעֲרוֹשָׂא. דִּי הַעֲנָס אָזָן דִּי
טְבִּיס הַאָבָּן גַּעֲלָלָאָטָט וּוּי טָן צִיְּנָעָר צְוִיבִּיסָן אָזָן קְרָאָלָן צְוִירִיסָן, אָוָן וּוּידָעָר
הַאָמָּן מִיר גַּעֲדָבָטָס. אָזְׁוַיְּךְ הַעֲרָג נִיט אַחֲרָאָז טְאָלָן—אַיְּךְ טְאָלָן אָרְשָׂעָקְלָעָעָן
כָּעָר הַוִּין, צָוּ דְּעַרְזָעַלְבָּעָר צִיְּטָס אַבְּעָר טְלִיל אַלְקָץ נִיט דִּי עָרָד.

שְׁפָעָסָעָר, אָזְׁוַיְּךְ בֵּין אַבְּיִסְלָל צָו זִיךְ גַּעֲקָוּמָעָן, הַאָבָּן אַיְּךְ גַּעֲמָנָט דִּי
אָוִיגָן, אַיְּךְ הַאָבָּן דְּעַרְזָעָן עַטְוֹואָס שְׁוִידָעָלְלָעָכָעָס. אַזְּמָאָרְשָׂטָעָנְדָלְלָעָכָעָס.

מִינְיָן סְפָנִים אָיוֹן גַּעֲוֹעַן גַּעֲנָעָס פָּוָן דְּעָרָעָד, וּוּלְכָעָ אָיוֹן אַבְּעָר
טָן אַונְסָעָר מִיר אַגְּטָלָאָטָן מִיט אָגְלִיצָעָנָר גִּיכְקִיטָס.

אַיְּךְ הַאָבָּן עַטְוֹואָס אַוְנְגַּעַהֲוִיבָּן דְּעָם קָאָפָּט. אָגְנָצָעָמָסָע בְּאוֹוּגְלָעָכָעָס
שְׁוֹאָרְצָע אָזָן גַּעֲלָעָ שְׁטָרִיְּמָן זַיְּגָעָן אַזְּוַיְּוִי וּוּי גַּעֲלָאָפָּן אָפָּיְּנָה
טָן מִיר, אָזָן הַגְּנָסָעָר מִיר אַינְגָּרְלָוְתָן הַאָמָּן זִיךְ אַרְוִיסָגָעָזָן אַזְּ אַוְיִסְגָּעָשָׂטְרָעָק-
כָּעָר וּוּמִידָל, גַּלְיִיכְצִימִיךְ הַאָבָּן אַיְּךְ גַּעֲגִילָטָס. וּוּי מִינְיָה הַעֲנָס אָזָן טְבִּיס
שְׁשָׁעָפָעָן זִיךְ אָיוֹן וּוּאָרְגָּלָעָן אָיוֹן דְּעַרְגָּנָר. עַס הַאָמָּן מִיךְ וּוּרָע גַּעֲשָׁלָעָפָט, אָזָן
קוֹיכָעָס אַפְּגָזָהָאָלָטָן דְּעָם גַּעֲלָאָפָּן הַאָבָּן אַיְּךְ נִיט גַּעֲהָאָט.

אָזָן אַיְּךְ הַאָבָּן שְׁוִין אַלְקָץ טְאָרְשָׂטָאָנָעָן, מַעַן הַאָמָּן מִיךְ גַּעֲטָרָאָגָן. אַיְּךְ בֵּין
גַּעֲוֹעַן בָּאָמָּן טְיִינָר אָזָן דִּי צִין.

דִּי כָּאִיעָ הַאָמָּן מִינְיָן אַרְאָרְן הִיפְטָט אַגְּנָעָכָאָפָּט אָזָן אַיְּבָעָר דְּעָרָעָד גַּעַ-
שְׁלָעָסָט, לִיְכָט הַאַלְטָנְדִּיק מִיךְ צְוִיְּשָׁן דִּי צִיְּנָעָר אַזְּוַיְּוִי, וּוּי אַקְאָק הַאַלְטָס אַמְּוִיּוֹן.
טָן דְּעָם בְּאוֹוּסְטוּין, וּוּי שְׁוִידָעָרְלָעָד מִינְיָן דְּאָגָּע אָיוֹן, הַאָבָּן אַיְּךְ וּוּידָעָר
גַּעֲכָלָעָשָׂבָּכְּ. אַזְּוַיְּוִי אַסְמָעָס, מִינְיָה בְּרוּדָעָר, יְעַרְעָרְמָעָנָטָשָׂס, מַעַן עַר זִין וּוּי
וּרְיִיסָט, קָעָן אַוְיָס מַעְנָטָשׁ וּוּרְעָן, וּיְעַנְדִּיק בָּאָמָּן טְיִגְעָר אָזָן דִּי צִין, אָזָן עַר
וּוּסָמָאָרְבָּעָס, אַזְּוַיְּוִי וּוּי אַיְּךְ, אַיְּנָה כָּאָלָאָשָׂעָס טְאָלָן. דְּעָר בְּאוֹוּסְטוּלָאָזָעָר צְשָׁסָגָנָד
הַאָמָּן מִיךְ גַּעֲרָאָטָוּחָעָט, וּוּאָרוּעָס וּוּעָן אַיְּךְ שְׁרִיְּיָ אַדְּרָעָר רַוְּפָעָס צָוְהָאָטָס, גַּעֲהָאָלָטָן מִיךְ
טְאָרָר מִיר דִּי גַּרְעָסְטוּחָעָט, וּוּאָרוּעָס וּוּעָן אַיְּךְ שְׁרִיְּיָ אַדְּרָעָר רַוְּפָעָס צָוְהָאָטָס
הַאָמָּן מִיךְ גַּעֲסָרָגָן, וּוּיְסָמָאָרְבָּעָס אַיְּךְ נִיט. וּוּי דְּוּרְקָן אַדְּרָעָמָן אַיְּךְ מִיר, אָזְׁוַיְּךְ
הַאָמָּן מִיךְ גַּחְאָרָפָעָס גַּעֲטָאָנָעָן אַיְּךְ דְּעָר עַד, אָזָן אָלְקָעָגָע צִיְּמָעָס נָאָכָרָעָס בֵּין אַיְּךְ
גַּעֲלָעָן אַזְּמָבָּאָוּגְלָעָן. שְׁטָאָרָקָע שְׁמָעָרָקָע אַיְּנָה גַּעֲגָזָן קְרָעָפָעָר הַאָבָּן אַיְּדָעָס
גַּעֲזָאָגָס, אָזְׁוַיְּךְ לְעָבָנָאָן. מִיר הַאָמָּן זִיךְ גַּעֲדָאָכָּס, אָזְׁוַיְּךְ דְּעָר קָאָס שְׁפָאָלָס זִיךְ
סְיִיר, אָלְקָעָס יְזָרְעָאָלָס קְרָעָר גַּעֲרוֹיָשָׂה אַגְּטָאָטָרָט מִינְיָה פּוֹיקְ-הִיְּפָלָעָק. אָלְקָעָס
לְעָכָן אַזְּמָדָעָרְטָוּגְלָעָק וּוּיְטִיךְ הַאָבָּן אַיְּךְ גַּעֲמִילָט אָזָן הִיפְטָט אָוָן אַיְּךְ דְּעָר

פָּאַכְּבֹּעַ. פָּאַר וּוּיִיסִּיק, הָאָב אֵיךְ גַּמְיִינֶט, וְעַל אֵיךְ שָׁוֹן זִינְגָּעַן אֲדָאָפּ. אֵךְ, מַיְינֶעֶת
בְּרִידְעָרִ! אָז אֵיךְ דַּעֲרְמָאָן מִיר נָאָךְ אָן יַעֲגַע מִינְטָן. פָּאַרְקְּלָעַטְמָעַן זִין מִיר נָאָךְ
אַיְצָטַדְיַהְן דִּי מַרְלְבִּינְעַר אָזָוּ וּזְחֻזְּקָנְגָּעַן...

אַיְנְגִיכְּן הָאָב אֵיךְ זִין אַיְבָּעַרְצִיגְּט, אָז אֵיךְ לִיגְ אַיְן אָגְרָבָּה, אַרְזְמָנָעַ-
זִינְגָּלֶט מִיטְ קְלִיְינֶעֶת קוּטְקָעַלְעָעַן יַאֲמָר. קְרוּתִים אֵיזְ מִיר דָאָס קְלָאָר גַּעוּוֹאָרְן, הָאָב
אֵיךְ דַּעֲרָהָעָרָט אָ לִיְכְּטָן כְּרָאָפָּעָן אָונְן מַעֲכְּטִיקְּן אַטְמָעַן. קְעָדְיִי עַגְלָעַךְ זִין אָךְ
אַמְּעָס, הָאָב אֵיךְ אַיְנְגָּהָאָלְטָן פִּין אַיְנְגָּעָנָעָם אַטְמָעַם, אָוִיסְ מַוְרָעַ, אָז דִּי בְּרוּסְטַ-
בָּאוּוּגְגָּנְגָּעַן זָאָלְן נִים צִוְּצִיעַן דָּעַר כָּאִיעָס אַוְמְעָרְקוּאַמְּקִים.

אֵיךְ הָאָב פָּאַרְשְׂטָאָגְנָעַן, אָז דָּעַר טִינְגָּר אַיְן נַעֲבָן מִיר, וּזְאַבְּעָרָן אוּמִים-
אוּאַרְטְּנְדִּיק וִיצְטָמַע עַר. אַוְאָדָע, נַעֲבָן מִיר מִיטְ דָּעַר לְאַפְּעַע אָף דָּעַר וּוּאָךְ, אָזָוּ
זַוְּיַי אָקָץ אַיְבָּעַר דָּעַר מַוְיָּוָן. צְוָלִיבְּ דִּי שְׁרָעְקָלְעָכְּעַ יַעֲסְוּרִים הָאָב אֵיךְ גַּמְיִינֶט,
אָז אֵיךְ שְׁטָאָרָב שָׁוֹן. דַּעֲרָנָאָךְ הָאָב אֵיךְ, זַוְּיַי דַּוְרָכְן שְׁלָאָפְּ, אַנְגָּעוּהוּבְּן צַיְּ-
שְׁרָאָכְטָן: פָּאַרְדוֹאָס הָאָט דָּעַר טִינְגָּר מִין נָאָךְ נִים אַוְגְּנוּעָרְעָסְן? אָז סָאַפְּעַק
אַיְזָן, אָז פָּוּן יַעֲגָעָם מַאְפָעָנָט, זַיְנָס עַר הָאָט מִין גַּעֲכָאָפְּ, אַיְזָן שְׁוֹין אַיוּעָק
אָז הַיְּפָשְׁ בִּיסְלָמְ צִיְּטָן אָזָן עַפְּשָׁעַר נַעֲנָצָעַ עַטְלָעָכְּעַ שָׁאָ-
כָּאִיעָ גַּעוּוֹאָרָט בְּינוֹ אַיְצָטַט אָזָן גַּעֲשְׁטִילָט אַיְרָהָנוּר אָזָן דִּזְרָשָׁט מִיטְ
פְּרִישְׁ-צָאָפְּלְדִּיקָעַ בְּלוֹטָהְן אֵיךְ כְּרָאָכְטָן אָזָן קְלָעָר,- דָאָס אֵיזְ אַלְקָ, וּזְאָס אֵיךְ
הָאָב גַּעֲקָעָנָט סָאָן באְ פִּין אַיְצָטִיקְּן צְוָשְׁטָאָנָד,- מִין סָאָרָךְ אַבְּעָרָהָט אַוְמְוִיסְטָמָ-
גַּעֲזָוָסְטָ אַטְרָעָץ אָף זַוְּ פָּאַרְעָנְטָאָרָעָן דִּי גַּעֲשְׁטָעָלְטָעַ טְרָאָגָעָ. דָאָס אֵיזְ גַּכְּבָּר
פָּוּן אַלְקָ גַּעוּוֹעָן אָ שְׁמַעְצָלָעָכְּעַ שְׁוֹאָכְּקִים פָּוּן אָ מעַנְטָשָׁן, וּוּלְכָעָר פְּרוּוֹת
גַּאָךְ אוּמָס, בָּאָס טּוֹיטָ שְׁוֹיָן, דָּעַם לְעַזְתָּן מִיטְלָא אָפְּ רְאַטְעָוָעָן זִיךְ. אָזָן דָּעַר
מִינְטָמָ הָאָב אֵיךְ זַוְּ הַיְּלָעָן גַּעֲנוֹמָעָן מִין נַעֲנָצָעַ דַּעֲרָאָרְוָנָגָ אָזָן גַּעֲנִימְקִים אֵיךְ
לְעַבְּן פָּוּן דִּי דַּוְשְׁוָנְגָּלָעָס, אָזָן בִּיסְלָעְכָּוְויְן בֵּין אֵיךְ זַוְּ אַזְּ אַוְיְסְפִּיר גַּעֲקָוּמָעָן:
דָּעַר טִינְגָּר הָאָט זִיךְ אַיְבָּעַרְגָּעָעָס מִיטְן פְּלִישָׁ פָּוּן בּוּפְלָאָקָס; אָזָן עַר אַיוּעָק
צָוָם טִיכְּלָאָנְטְּרִינְקָעָן זִיךְ; צְרוּקָוָעָנָס הָאָט עַר מִיךְ דַּעְרוֹזָן. מִיטְ אַיְזָן שְׁפָרָגָן
מִיךְ גַּעֲפָאָקָט אָזָן אַוְעָקָנְשָׁלְעָפָט; עַר אֵיזְ דָאָךְ אַבְּעָר, בְּינוֹ פָּאַרְגָּנָאָט אַוְאָדָעָ.

זָאָט, קָעַן עַר דַּעְרָאָר וּוּאָרְטָן; אַגְּנוּוּ הָאָלָט עַר דָאָךְ מִין פָּאַר אָטְמָעַס.
פְּלִיצְיָס הָאָט בָּאָ מִיר אֵיךְ קָאָפְּ דַּוְרְכָעְבָּלִיצְיָס אָ גַּעְדָּאָנָק,- (אֵיךְ בֵּין גַּוְתָּ
בְּאַהֲאוֹנָט גַּעוּוֹעָן מִיטְ דִּי גַּעְוָאָנְהִיָּטָן פָּוּן דִּי וּוּלְדָעָכְּיָס) - אַזְּנָעָמָעָן
בָּאָךְ פָּאָרָט דָאָךְ פָּאָרָט אָהָאָגְעָנָגָן אָפְּ צַוְּ רְאַטְעָוָעָן זִיךְ זַד הָאָב זִיךְ
אַיְנְגָּהָהָרָט, אַגְּשָׁטְרָעְגָּנְנָדִיק בְּינוֹ גָּאָר מִין שָׁאָרָפְּ גַּעְהָעָר, זִיךְ זַד הָעָר אֵיךְ
דָאָס כְּרָאָפָּעָן, עַס הָאָט זִיךְ גַּעְהָעָר אָ לִיְכָטָר גַּלְיִיכְמָעִסְקָעָיְן גַּעְרוֹיִשְׁ. אֵיךְ
הָאָב גַּעְזִילָטְמִינָעָן הָאַרְצָקָלָאָפְּגָנָעָן.

אַיְצָטַט אֵיזְ מִיר קְלָאָר; דָּעַר טִינְגָּר אֵיזְ גַּעְשָׁלָאָקָן.
אַבְּעָר וּזְאָזְ אֵיךְ הָאָב נִים גַּעְטָאָר אַוְהָהָוּבְּן זִיךְ, וּוּיְלָל דִּי בָּאִיעָס פָּוּן דִּי
דַּוְשְׁוָנְגָּלָעָס הָאָבָן אָ צַוְּ וּוּאָכְוָאָפָּעָן שְׁלָאָפְּ, אָזָן דָּעַר מִנְגָּסְטָעָר שְׁאָרָן, פָּוּן
אָ פְּלָאָנְדִּיק בְּלָאָט אָמִילָעָ, אָזָן גַּעֲנוֹגָ אָפְּ אַוְפְּצָנוֹוָעָקָן זִיךְ. אָזָן גַּעְבָּלִיבְּן אִין
מִיטְלָאָ וּוּיְטָעָר אַיְגָזְהָעָרָן זִיךְ. אָזָן בָּאָלָד הָאָב אֵיךְ בָּאָשְׁטִימָטָ, אָזָן דָּעַר גַּעַ-
רוֹיֶשְׁ שְׁטָאָמָט פָּוּן דָּעַר זִיךְ, וּזְמִינָעָ טִים לִיגְן. אֵיךְ בֵּין גַּעַלְעָנָן אָפְּ דָּעַר
לִינְקָעָר זִיךְ מִיטְ אַרְזְאָצְוּ פָּאַרְוָאָרְקָעָנָעָ העָנָט, מִיטְ אַגְּטָרָעְגָּבְּוִיְּגָעָנָעָ טִים,

אין דער אויגער פֿאָזַע, אין וועלכער דער מיגער האט מיך אַוּזְקָעֵלִינֶם.
איך האב א קוק געטן אָפַף זַי פּֿוֹסַטַּעַס זַי גַּדְרַנִּיט. דַּאוּ האָב אַיך פֿאָזַע-
מעלעך און פֿאָרוּיכְטִיק עֲטוֹוֹס אַונְגַּהֲוִיבָן דעם קָאָפַט, אוּסְטְּרָעְקָנְדִּיק דעם
הָאָלְדוֹ צָוִי וַיְיִנְיקָ, אָז סְפָּמָעָר כְּאָפַט זַי דַּי כָּאִיעַ אַוְתָּה, זַאַל זַי אוּרְקָהָלְטָן
מיר פֿאָר אַז מַעַס.

איך האב גַּוּוֹאָרְפָּן אַהֲסְטִיקָן בְּלִיק, יָא, דָּאָרְטָן, אַפְּגָנוּרְקָט פֿוֹן מִינְעָ
פּֿוֹס אָפַף אַיִן טְרָאָט נָאָר אַיִן גַּשְׁלָאָפַן דַּי גַּשְׁטְּרִיכְטָעַס כָּאִיעַ, לִגְנְדִּיק אָפַף אַיִן
וַיִּיט, אַנְשְׁטָאָרְגָּנְדִּיק דעם מַעְכְּטִיקָן קָאָפַט אָפַף דַּי פֿאָדְעָרְשָׁטָעַס לְאָפַעַט. אַט דָּאָס אַיִן
אַלְצָ, וּוָס אַיך האָב בָּאוּוֹזָן זַי זַעַן. פֿאָרוּזָעָן דַּי בָּאַפְּגָאָכְטָגָן האָב אַיך
שְׁטָאָרָק מוֹירָע גַּעַהָאָט. אַיך האָב פֿאָרוּשְׁמָרָעָט דַּי אַוְיָגָן גַּעַבְלָבָן לִיגָּן אַוְמְבָאָ-
וּוְגַּלְעָך, שְׁטָאָר אַיִן אַנְגַּהֲוִיבָן אַרְיִינְצְּוָרָאָכָטָן זַיָּן, אוּסְנִיגְנְדִּיק דַּי טִיְּעָ-
מִינְטָן, וּוָס זַיְנָעָן מִיד נָאָר אַיְבָּרְגָּוּבְּלָבָן. וּוּזְעָן אַיך זַאַל רַיְיִקְרָן אַשְׁפְּרָנְגָן
טָאָן אַיִן אַנְטְּלוּיָּפָן, וּוּעָט אַבְּעָר דֻּעָר אַגְּנְוּוֹאָכְטָעָר טִיגָּעָר מִיט אַיִן שְׁפְּרָנְגָן
מִיד וּוִידָּעָר פֿאָקָן. עַמְעַט, דָּרְיִ טְרִיס וּוּיט פֿוֹן מִיר האָב אַיך אַז בּוּס גַּעַזְעָן,
אַיך האָב אַבְּעָר נִיט בָּאָמְעָרָקָט קִיָּין אַיִן צְוַיְגָן אָפַף אִים, אָזָן וּוּלְכָעָר עַס זַאַל
טְעַנְלָעָך וַיִּן אַנְצְּוֹכָאָטָן זַיָּן אַיִן וַיְכָעָר. נִיְינָן, צָוִי כּוֹיָגָן נִיט, מַעַ דָּאָרָ-
עַס אַגְּרִינְטָלָעָן פֿלְאָן צְוָרָאָכָסָן—אַיִן וּוָס גִּיכָּעָר, אַשְׁאָר יְעָרָעָמִינְטָן.

פֿוֹן אַנְשְׁטָרָעָנְגָעָן דעם הָאָלְדוֹ אַיִן דֻעָר אַוְמְנָאָטְרָוְלְעָכָעָד לְאָגָע בֵּין
אַיך שְׁטָאָרָק אַפְּגָנְשְׁוֹאָכָט גַּוּוֹאָרָן. אַיך האָב וּוִידָּעָר אַרְאָפְּגָנְעָלָאָוָט דעם קָאָפַט,
קָעְדִּי צְוָאָמְעָנְגָעָמָעָן זַיָּן מִיט דַּי גַּעַדְאָנְקָעָן, נָאָר אַמְּאָל אַגְּלִיק גַּעַטָּאָן...
וּוָס?... וּוָס-וְעָאָיך אָפַן שְׁטָאָמָט פֿוֹן בּוּסָט—אָפַף דֻעָר הָוִיָּן פֿוֹן צְוַיְיִ-דָּרִי
מְעַטָּעָר פֿוֹן דֻעָר עַרְדָּה האָט זַיָּן גַּעַוְיָגָט אַפְּסָס גַּרְוִיָּעָשָׁאָפַט, וּוָס זַאַל עַס
וַיִּזְנָ... אַמְּינָט פֿרִיעָר האָב אַיך עַס נִסְטָבָעָט, אַיצְצָ אַבְּעָר זַע אַיך עַס
גָּאנְץ דִּימְלָעָן. וּוָס זַאַל עַס בָּאָדִיטִין?...

פֿאָטְעָלָעָך אַיִן אַוְמְבָאָטְרָקְבָּאָר האָב אַיך אַפְּגָנוּרְקָט דעם קָאָפַט
אַהֲיָנְצָ, וּוֹאָרְפָּנְדִּיק אַגְּלִיק אַינְדָּרְהָוִיָּיך, האָב אַיך שִׁיר נִיט אַוְסְגָּעְשְׁרִיעָן.
דָּאָרְט אָפַף אַגְּלִיק פֿוֹן פּֿוֹרְ מַעְטָעָר פֿוֹן דֻעָר עַרְדָּה אַיִן אָפַף צְוַיְיִ-אַ-
גַּעַן אַגְּנְטָשָׁ, הָאַלְטָנְדִּיק זַיָּן פֿאָר אַגְּוִיְּטָעָר צְוַיְיִגָּ, וּוּלְכָעָר אַיִן אָפַף אַ-
טָעָר הָעַכְעָר גַּעַוְוָעָן.

דֻעָר פָּסָס גַּרְוִיָּעָר שְׁטָאָפַט אַיִן גַּעַוְוָעָן זַיָּן פֿאָנְאָנְדָּרְגָּעוּוּקְלְטָעָר טִירְבָּאָן.
אַיִן עַק זַיְנְעָב האָט עַר צְגָעָעָסְטִיקָס צַוְּרַע צְוַיְיִגָּ, וּוָס אַגְּנְטָעָר זַיְנָעָ
פּֿוֹס, אַיִן דַעַט צְוַיְיִטָּן-צַוְּרַע הָעַכְעָרָעָר צְוַיְיִגָּ אַיִן אָלְיִין האָט עַר מִיט
בַּיְרָע הָעַנְטָן אַיִם אַנְגָּהָלְטָן זַיָּן, אַיך האָב דְּעָרָקָעָן דעם בָּאַקְאָנָטָן פֿאָ-
סְטָעָן. וּוּ צָוִי האָט עַר עַס אַזְוִי הָוִיָּקָר אַרְגָּגְעָדְרָאָפַט זַיָּן לְאָמִיר נִיט פֿאָר-
לְוִיָּן פֿאָרְוִיס.

עַמְשָׁעָר פֿאָרְטָרְטִיְּרִין? אַיִן וּוּלְדָעָר שְׁפָרָנְגָן, אַיִן אַיך בֵּין גַּעַרְאָסְטָוּוּעָט
פֿוֹן טְוִיטָן נִיְינָן—נָאָר צַוְּרַי, לִגְנְדִּיק וּוּאָלָט עַס זַיָּן אַיְינְגָּעָבָעָן.
מִינְעָן בְּרִידָעָר, שְׁטָעָלָט זַיָּן נָאָר גּוֹט פֿאָר מִין לְאָגָע, אַיך וּוּיִיסְטָ שְׁוִין,
או אַיך בֵּין גַּלְעָן אַיְסְגָּעָוָיָן אָפַף דֻעָר לִגְנְקָעָר זַיָּן, מִינְעָן הָעַנְטָן וַיִּנְעָן
אַינְדָּרְלִוְיָטָן גַּעַהָאָגָּן, אַיִן דַי פּֿוֹס צְוַיְיִגְּנָעָקְרָטָשָׁעָט. פֿוֹנְהָיָגָן, אַיִן סְרָאָט

זווית פון מינע פִּיס, איז געללאָן דער טיגער. אָפַּר דער אַנטקעננדֿיקער זִיט,
דרוי טרייט וווײַט פָּון מֵיְן קָאָפַּ, אַיז גֻּוֹוָאָקְסָן דער בּוּיט.

וּוִי פְּלִינְק אַיך זָאָל נִיט אֶ שְׁרוֹנוֹגָן טָאָן, וּוּלְלָאַיך דָּאָךְ נִיט בָּאוּוִין
בָּיוּ דָּעַר כָּאַיִּם אַונְכָּאָפַּן זִיךְ צְדָוָצְקָלָעָטָעָרָן אָהָן בּוּים מַעַר פָּוָן אֶ הָאָלָּבָן
מַעַטָּר. אָוָן דָּעַרְוַיְיל וּוּעָט זִיךְ זַיְכָּעָר מִיךְ וּוּידָעָר פָּאָקָן, נִיְּין, דָאַ פְּאָדָעָרט
זִיךְ נָאָךְ אֶ סְּפָרִיטְנְעָרָעָרָן, עָס זָאָל דָּעַרְבִּי שָׂאָ... שְׂטִיל זַיְן. אַיךְ שְׂטָעָל
מִיךְ אָפַּר אֶלְעָ קְלִינְיִקְיִיטָן, וּוּיְיל אַירְ קְעָנָט נִיט דִּי דּוֹשְׁגָנְלָעָט.

אַיךְ הָאָבָּ פְּאָרְבִּיסְן דִּי צִינְגָּעָר. קָעְדִּי אַיְנְצָהָאָלָּטָן דָּעַם אַמְּפָטָם, אָוָן אַנְּגָּהָוִין
גַּעַוְּגָן אֵי בָּאוּוֹן מִיטָּן פִּיסָּן; יְדָעָ וּוּיְלָעָ הָאָבָּ אַיךְ זִיךְ אַפְּגָּעָשְׁטָעָלָם
אוּסָּסָ מַיְרָעָ, טָאַמְּטָר וּוּעָט דָּעַרְ קְלָאנְגָּן פָּוָן בָּאוּוֹעָן אִיבָּרָעָן זַטְמָד אַוְּפָוּעָקָן
דִּי כָּאָיעָ.

עַס הָאָט זִיךְ דָּעַרְהָעָרט אֶ קְנָאָק פָּוָן דִּי גַּעַלְעָנְקָעָן, דָּעַרְ בְּאִיעָס שְׁרוּקָן-
לְעַכְעַ גַּלְיְדָעָרְ הָאָבָּן זִיךְ אֶ צִי גַּעַטָּאָן אָוָן אַוְּסָגְּשָׁטְרָעָקָט זִיךְ אַהֲן וְאָמָּר. אַיךְ
בֵּין גַּעַבְלִיבָּן לִיגָּן אַוְּמָבָּאָוּגְּלָעָן אָוָן פְּאָרְשָׁתָאָרָט אָזְוִי וּוּיְ אֶ קְלָאָן. דָּאָס
הָאָט דִּי כָּאָיעָ פָּוָן שְׁלָאָפַּ וּזִיךְ אֶ קְעָרְ גַּעַטָּאָן. שְׂטִיל אָוָן פָּאוּאָלִינְקָעָה הָאָבָּ אַיךְ
אַנְּגָּהָוִיבָּן צָוְ בָּאוּוֹגָן מִיטָּן מִינְעָ קְנִי, מִיְּן לִינְקָעָהָאָטָן, דָּרְיְיְינְדִּיק זִיךְ
וּוּיְ אֶ שְׁלָאָנְגָּן, צְגָּוּרְקָט זִיךְ צָוְמָ פָּאָנִים אַיְן, עַנְדָּלָעָ, הָאָבָּ אַיךְ מִיטָּן
חָאַנְטָהָלָאָן אַנְּגָּהָוִירָט דִּי עָרָד. נָאָךְ שְׁטָאָרְקָעָרְ פְּאָרְדְּרִיְנְדִּיק זִיךְ צִיְּן אַיְן
נָאַכְמָעָר אַוְּסָמְדָעְקָנְדִּיק דָּעַם הָאָלְדוֹן, הָאָבָּ אַיךְ מִיטָּן דָּעַרְ הַיְּלָפָּ פָּוָן דִּי
הָעָנָט דָּעַט קָאָפַּ אַוְּגָּהָוִיבָּן אַיְן, וּוּיְ נָאָרְ אַיךְ הָאָבָּ אֶ שְׂטָעָל גַּעַטָּאָן דִּי
רַעַכְתָּעָ פִּיאָטָעָ, הָאָט זִיךְ גַּלְיְינְ אַוְּגָּהָוִיבָּן מִיְּן קְנִי צְוֹאָמָעָן מִיטָּן דָּעַרְ
הַיְּסָט, מִינְעָ גַּלְיְדָעָרְ הָאָבָּן זִיךְ אַוְּמָבָּאָוּגְּלָעָן. בֵּין אַיךְ גַּעַשְׁתָּאָנָעָן אֶפְּ
אַבְּפָרָ אֵן גַּעַרְוִישָׁ אָוָן, קִימָאָט וּוּיְ אַוְּמָבָּאָוּגְּלָעָן. בֵּין אַיךְ גַּעַשְׁתָּאָנָעָן אֶפְּ
בִּידְעָ פִּים, אַלְיְינְ נִיטָּן פְּאָרְשָׁתְיְיְעָנְדִּיק גּוֹט, וּוּיְ אָזְוִי דָּאָס הָאָט פָּאָסִירָן.
מִינְעָ שְׁרָעָקְהַוְּלָעָ אוּגִּין הָאָבָּן בְּאַקְוּטָם דָּעַם טִינְגָּרָ, וּוּלְכָעָרָ אַיְן רַיְיקָ
גַּעַשְׁלָאָפַּן. אַיְין טָרָאָט נָאָרְ הָאָבָּ אַיךְ גַּעַקְעָנָט מָאָכוֹן. דָּעַרְבִּי וּוּאָלָס דָּאָס בְּאָ-
רִירָן דִּי עָרָד דָוְרָן מִיְּן פָּוָט אַסְאָךְ שְׁוּפְרָעָר אָוָן הַיְּכִיקָעָר גַּעַוְוָעָן. אַיְידָעָ
דָּאָס פְּאָלוֹן פָּוָן בְּלָאָט, וּוּאָס אַיזְגָּוּגָן אָפַּ אַוְּגָּזְוּוּוּקָן דִּי כָּאָיעָ. אָ צְוִוִּיתָן
טָרָאָט... צִי וּוּעָט זִיךְ אַבְּפָרָ אַיְינְגָּבָן אֶ צְוִוִּיתָן טָרָאָט צִי מָאָכוֹן? אָוָן גַּעַדְאָרָט
הָאָבָּ אַיךְ גַּאֲנָצָעָ דָרְיִי. דָעַרְ מַעַהְאָלָעָן צְוִוִּישָׁן לְעָבָן אַיְן טָוִיט אַיזְגָּוּגָן
פָּוָן דָּרְיִי טָרִיט בָּאַשְׁטָאָנָעָן, אָוָן בָּאָ דִּי בָּאָדִינְגָּגָעָן וּוּאָלָס דָאָךְ דָעַרְ טָוִיט
אֶ שְׁוִידָעָלְעָכָעָר גַּעַוְוָעָן.

הַיְּסָט עַט, דָרְיִי טָרִיט נָאָרְ דָאָרָף מַעַן מָאָכוֹן, קָעְדִּי צִוְּ רַאֲצָעָוָעָן זִיךְ
אַיְידָעָרְ דָעַרְ טִינְגָּרָ וּוּעָט זִיךְ אַוְּפָוּוּקָן, דָרְיִי טָרִיט נָאָרְ, קָעְדִּי אַוְּגָּזְקָלָעָ-
טָעָרָן אַהֲן בּוּים מִיטָּן דִּיאָמְעָטָרְ בְּאָ אֶ מַעַטָּרְ—אָס דָאָס אַיךְ מִיְּן אַיְינְגְּנִינִין-
צִיקָּעָהָאָלְעָנָנָגָן גַּעַוְוָעָן.

אֶלְעָ מִינְעָ קוּיכָעָס הָאָבָּ אַיךְ אַנְּגָּהָוִירָעָנָט אָוָן אֶ שְׁרוֹנוֹגָן גַּעַטָּאָן.
אַיְינְט, צְוִוִּי, דָרְיִי! דָעַרְדָּאָזְקָעָרְ שְׁפָרָוָגָן, אֶ מַעְכִּטְקָעָרְ אָוָן אֶ וּיְלָדָעָרְ, הָאָט
אַיךְ צְיָגָּעָשָׁטָעָלָם צָוְ בּוּים. וּוּיְ אֶ וּוּאַנְּגָּיְנִינְקָעָרְ הָאָבָּ אַיךְ מִיךְ מַעַן אַנְּגָּהָאָפָּט אָוָן
דָעַרְ גַּרְוִיעָן פָּאָס לִיְוָונָס.

און דער סיגער האט טאָקָא אַ שְׁפָרוֹן גַּעֲטָן, אַיךְ האָב אָונְסְפְּרָנְגָּעַ אַרְטְּשָׁעַס די ८:८...

— היט זין, ברודער! — האט אויסגעשריען דער פאסטען, היינגדיך מיך

ארומזג.

פֿאָרְבַּלְעֶנְרֶט דּוֹרְכֵן זָמַד־רְעֵנֵן, וּוּלְכָעֵר האָט זִיךְ אֲשָׁם גַּעֲטָאָן פַּון
אָונְטָעֵר מִינְגַּע טִים אָזֶן דּוֹר טִינְגֵד אָוּנְגַּשְׁפּוֹרְגַּעַן מִיטֵּן אֲ וּוּלְדָן גַּעֲבָרְיֵיל.
וּוְילְדָע בְּלִיקָּן האָט עַר גַּעֲמָאָרְטֵן אֲפַף אַלְעַז וִיטֵּן, סְטָאָרְנְדיָק זִיךְ אַוִיסְקוֹן, וּוּ-
הַיְּה אַיךְ בֵּין אַנְטָלָאָקָן, אָוּן אָט האָט עַר, עַנְדָלָעַ, דּוּרְיָעַן מִיךְ. קְלֻעְטְּרָנְדיָק
אָפַן בּוּיט, האָב אַיךְ דּוּרְמְלִיט אֲוֹן דִּי קוּיכָעַס גַּיְעַן מִיר אָוִיס. אָוּן אַרוֹתָּ-
קְלֻעְטְּרָן האָט אַיךְ גַּעֲדָאָרְטֵס אֲפַף דּוֹר הַוְּךְ פָּוֹן זִיבָן, אַכְסָט, אַדְעָר נִינְיָן מַעֲטָר.
— הַיְּה זִיךְ דִּי פִּיס בּוּיג אַוְנְטָעָר, דּוֹר טִינְגָּעָר גַּרְיָים זִיךְ צָום שְׁפָרִינְ-

גַּעַן! — האָט מִיר צְוָגָעָרְיָעַן דּוֹר פָּאָסְטָעָן.

אוּן דּוֹר טִינְגָּעָר האָט טַקְעַע אֲ שְׁפָרְגָּנָג גַּעֲטָאָן. אַיךְ האָב אָונְטָעָרְנוּ-
קְאָרְטְּשָׁעַט דִּי טִים אוּן מִינְגַּע פְּגָסְוִילָן זִינְגָּעָן גַּעֲהָאָנְגָּעָן אַיְבָּעָר דּוֹר אֲפַף
צָעַן מַעֲטָר הַוְּיֵיךְ. עַס האָט זִיךְ דּוּוּיָהָדָט אָן אָוּמְדָעְטְּרָעְגְּלָעְכָּעָר גַּרְיְמְצָאָרָן-
דִּיקָעָר גַּעֲבָרְיֵיל. אֲ שְׁוֹאָרְצָעַ מַאֲסָע אַיְוֹן פְּאָרְבָּיָיָה מִיר גַּעֲלְוִיגָּן. אֲ שְׁרַעְקְלָעְכָּעָר
חוּיְיטִיק האָט אַנְגָּעְכָּאָפָּט מִין גַּאנְצָעַ רַעֲכָטָע פָּסָט, פָּוֹן דּוֹר פִּיאָטָע בֵּין דּוֹר
רַעֲכָטָרְקָעָן.

אַיךְ האָב דּוּרְהָעָרט, וּוּן אָונְטָן האָט עַפְעַט אֲ וּץ גַּעֲטָאָן אָן דּוֹר עַדְדָה.
דָּאָס אַיְוֹן דּוֹר טִינְגָּעָר גַּעֲלָאָלָן. אָן אַיְבָּעְגָּעְשָׁרְאָקְעָנְעָר האָב אַיךְ גַּעֲלְעָטָרְטָ-
אַלְקָעְכָּעָר אָוּן הַעֲכָרָה, בֵּין אַיךְ האָב זִיךְ נִיטָּס אַנְגָּעְכָּאָפָּט אָן דּוֹר צְוָוִין-
מִין בְּאַקְרָרְיֵידָר, אֲ נִיעְדָּר וּוּלְדָרָעָר בְּרִיל האָט אָוּנְגְּעָטְרִיסְלָט דִּי לוֹפְטָס. קְלָאָ-
מְעַרְנְדִּיק זִיךְ אָן דּוֹר צְוָוִין, האָב אַיךְ גַּעֲלִילָט וּוּן אֲ שְׁעַטְעָה אָנְסָט האָט מִין
אַרְוָמְגָעְכָּאָפָּט. אַיךְ האָב זִיךְ גַּעֲרָאָטְעָוָעָט, כָּאַטְשָׁ מִין לְעָבָן אַיְוֹן אֲפַף אֲ הַאָרָ-
גַּעֲהָאָנְגָּעָן. — מִינְגַּע פְּיָאָטָעָה האָבָן, וּוּגְנְדִּיק זִיךְ אַיְנְדָעְלָוְוְתָן. אָנְגָּנְעָרְטָ-
סִינְגָּרָם אֲפַעַנְגָּס פִּיסָּק. וּוּאָלָט אַיךְ נָאָר אַיְיָן הַאָרְעָלָעָן נִירְוִירְקָעָר גַּעֲוָוָן,
וּוּאָלָט עַר מִיךְ אַנְגָּעְכָּאָפָּט מִיטָּס זִינְגָּעְלָעְכָּעָר מַוְּלְבִּינְגָּעָר אָוּן צְוָרִיק אֲפַף
דּוֹר עַדְדָה אַרְאָפְגָּעְשָׁלָעְטָט.

— האָלָט מִיךְ צָוָה מִיר קָעָרָט צָום כְּאַלְעָשָׂן...

אָט דָּאָס אַיְוֹן אַלְקָז, זִיכְס אַיךְ בֵּין אַיְמְשָׁטָאָנָר גַּעֲוָוָן אַרְיוִיסְטוּרִידָן. בּוּר
הָאָט גַּעֲדָאָכָט, אֲוֹן אַלְקָז דּוּרְיִיט זִיךְ, אָוּן אַיְן דִּי אַוִיגָּן אַיְוֹן פְּגָנְצְטָר גַּעַ-
וּאָרָן. דִּי סִיבְעַ פָּוֹן דּוֹר שְׁוֹאָכְקִיט אַיְוֹן גַּעֲלָעָן נִיטָּס אַיְן דִּי אַוִיסְטוּרְגְּוּווּין-
לְעַכְעַ אַנְשְׁטָרָעְגָּנְגָּנְגָּן אָוּן נִיטָּס אַיְן אָוּמְבָאָשְׁרִיְבְּלָעָן שְׁרָעָק, נָאָר אַיְן בְּלוּט,
וּזָאָס האָט פְּאָשָׁעָט גַּעֲשָׁרָאָטָט פָּוֹן דּוֹר אֲפַעַנְגָּר וּוּנְדָר. דָּעַם טִינְגָּרָס קְרָאָלָן
הָאָבָן אַבְּכָעָר דּוֹר גַּאנְצָעָר לְעָנָג פָּוֹן פְּיָוָס אַיְבָּעְגָּנְגָּלְאָזָס אֲ טִוְּקָן אָוּן בְּרִיכָּן.
בְּלוּטִיקָן שְׁפָוֶר, קְעָדִי אַיךְ זָאָל אַיְנְגָּאָנְגָּן נִיטָּס אַפְּגָּנִין מִיטָּס בְּלוּט, האָט דּוֹר
פָּאָסְטָעָן פְּאָרְבָּאָנְדָאָזְשִׁירָט מִיר דִּי וּוּגָּנְדָּמִיסְטָן שְׁטָאָפָּס פָּוֹן טִוְּרָאָבָּן. דּוּרָנָאָ-
הָאָט עַר מִיר פְּעַטְמָס צְוָנְגְּבָוָנְדָן צָוָה צְוָוִיגָּג, אֲפַף וּוּלְכָעָר עַר אַלְיָין אַיְוֹ-
עָסָן.

אוּן דּוֹר טִינְגָּעָר וּוּאָס האָט עַר גַּעֲטָאָן? פָּאָר קָאָעָס אַיְוֹן עַר פְּאָשָׁעָט
מַעֲשָׁגָּע גַּעֲוָוָאן אַיְן אַנְגָּעְהָוִיבָּן מִיטָּס דִּי קְרָאָלָן צָוָה רַיְסָן דִּי עַדְדָה, דּוּרָנָאָ-
הָאָט עַר זִיךְ גַּעֲשְׁטָעָלָט אֲפַף דִּי זִינְגָּעְוִישָׁטָעָלָט אַלְעָס אַיְן בְּרִילְנְדִּיק. גַּעֲפָרְוּוּת

מִסְתַּמֵּל אֶל שְׁפָרְוִינְג טָן. עַנְדַּלְעַךְ אֵין עַר, אֶצְחַבְּלַדְעַחֲעַטְעַר, גַּעַבְּלִיבְּן שְׂטִימַן
אַזְגְּפָרְן בּוּם אֵין גַּעַנְמָעַן לְעַקְּן זַי לְזֹשַׁע בְּלוּט. אַפְּלַעַקְנְדִּיק, הַאַט עַר אָוָס-
גַּעַהְיִבְּן דַּעַט קָאָפְ אַינְדֻרְהַוִּיךְ, אוֹזְ וַיְיַנְעַ בְּלַזְטְּדוֹרְשְׁטִיקַע אַיְינְן הַאַבְּן נַאֲךְ מַעַר
גַּעַבְּעַטְן. זַי קַעַנְטַ אַיד דִּיזְאַזְיקַע טַעַנְטְּשְׁנְגְּרַעְסְּעַר? פְּאַרְזְּוֹן זַי נַאֲר אַיְמְגָאָל
טַעַנְטְּשְׁנְגְּלָזְטַ, לְוַיְעַרְן זַי שְׁוִין כַּאֲדָשִׁמְוֹיוֹן צַעַט אַיְינְעַ אֵין דִּיזְעַלְבַּע דָּאָרְךְ
אַיְצְטַ וּעַט אַיד שְׁוִין פְּאַרְשְׁטִין, זַי קַאַלְעַמְּסְנַע אֵין אַגְּנוּזְ גַּעַוּעַן, וּעַן מִיר
בִּידְעַ פְּאַרְכָּאַלְעַשְׁטַע פְּוֹן הַגְּגָעַר אֵין דּוֹרְשַׁטְ, הַאַבְּן גַּעַקְוּסַ אַפְּ דָּעַר וַיְילְדַעְר
סְגַע וְאַס שְׂטִימַן אָוּסְן:

— הַאַלְט זַיְן מַוְטִּיק, מִיְן בְּרוֹדְעַר! — הַאַט זַי מִיר גַּעַזְאָנַס דָּעַר פָּאָס-
טַעַק, כַּאֲסַש אַיךְ הַאַבְּ זַיְנַע וַיְעַטְעַר שְׁוִין קָאָמַס גַּעַהְעַרְט, וַיְיַלְאַיךְ בֵּין נַאֲ-
עַנְטַ גַּעַוּעַן צּוֹם כַּאֲלַעַשְׁן, — מַעַגְיַת שְׁוִין אַגְּנוּזְ רַאַטְלְוּעַן. זַי מִיְן שְׁוִין נַאֲ-
עַנְטַ זַיְן.

וּוְעַר, וּוּ, וּוּ? — הַאַבְּ אַיךְ גַּעַטְוּמַלְט, — וּוְעַר קַעַן עַס וַיְיטַן זַוְעַן דַעַט,

אוֹ מִיר גַּעַטְגַּעַן זַיְךְ אֵין אֹזְ סַאַקְאַנְעַ?

— וּוְעַר? דַי בְּזַהְלָאַקְסַן. זַי זַיְגַּעַן שְׁוִין לְאַבְגַּרְגְּלָאַקְסַן אֵין דָאָרְךְ

אֵין אַלְעַמְעַן אַפְּ דַי טַיס גַּעַשְׁטַלְט. דָאָרַט וּעַט מַעַן גַּלְיַיךְ בְּאַטְרַקְן, אוֹ אַיךְ

אוֹן אַ בְּזַהְלָאַקְסַן בְּעַלְעַן. וּוּלְעַן זַי נַאֲךְ דַי שְׁפָרְוִינְג יִנְזַיְן אַגְּנוּזְוֹן.

דַאָס אֵין אַפְּ הַאַטְגְּעַנוֹנוֹג גַּעַוּעַן. אַפְּבָר אַפְּ צַי שְׁוֹאַכְעַן. פְּגַנְדָּאַנְעַן בֵּין דָעַר

דָאָרְךְ אֵינוֹ צְוֹוָלְף קִילָּאַמְעַטְעַר גַּעַוּעַן. מִיר הַאַבְּן גַּעַוּאָרט, דָעַר טִינְגַּר אַפְּבָר

הַאַט אַיְיךְ גַּעַוּאָרט. אַוּוּקְ אֵין אַשְׁאָ. דַי זַוְן הַאַט שְׁוִין פְּאַרְשְׁטַהְיַבְעַן צַי זַוְעַן

זַיְן. בַּיְזַי נַאֲכַט אֵין גַּעַבְּלִיבְּן אֵן פְּיַל אֵין אַיְין שְׁאָ. אֵין שְׁאָ... אֵין דָעַרְנָאָר
פְּגַנְצְטָרְגִּישַׁ, הַגְּגָעַר פְּטִוְיט...

סְלִיצִים הַאַט דָעַר פְּאַסְטַעַן צִינְגְּרִירַת זַיְךְ צַי מִיְן הַאַנְטַ...

דוֹ הַעֲרַטְסַ? — הַאַט עַר גַּעַזְאָנַס, אַנְשְׁטַעַלְנְדִּיק דַעַט אוּיְעַר. אַיךְ הַאַבְּ זַיְךְ

אוּיְיךְ צִוְנְהַעָרְט. דָעַר וַיְוַיְנַט הַאַט גַּעַרְוִישַׁט צַוְיִישַׁן דַי בְּלַעְטַעַר. דָעַר טִינְגַּר הַאַט,

וַיְיַלְדַ בְּרִילְנְדִיק, גַּעַטְעַט אַגְּטְעַר אַגְּנוּזְ, מִסְתַּמְלָאָל הַאַט אַגְּנוּזְעַר אוּיְעַר פְּאַרְגְּנוּמַעַן

עַפְעַס וְאַיְזַי וַיְיַמְטַן סְוּמְלַ, אַזְוִי וְזַי וַיְיַמְטַן עַרְגַּעַץ וּוְאַלְמַט גַּעַדְגַּעַרט. אַיךְ הַאַבְּ

אַ קְזַק גַּעַטְאָן אַקְנַן הַיְמַלְ. עַר אֵין בְּלַוְיַ גַּעַוּעַן אֵין אַיְין אַוְלְקְנָדְלַ.

— נַיְיַן, דַאָס קִוְמַט נִימַט טַוְנוּבְּן, — הַאַט דָעַר פְּאַסְטַעַן גַּעַזְאָנַס, — אַיךְ

מִיְן, אוֹ דַאָס קִוְמַט פְּוֹנְדָאַרְטַן.

אוֹן עַר הַאַט מִיטַן קָאָפְ אַגְּגְוַיְוַיְן אַפְּ דָעַר זַיְיט קְנוּן דָאָרְךְ. אוֹיְנַט אַיךְ

הַאַבְּ אַ קְזַק גַּעַטְאָן אֵין יַעֲנַדְרַ זַיְסַ, אַפְּבָר קִיְיַן זַיְן גַּעַוּעַן צַו בָּאַ-

מַעַרְקַן. בִּיסְלַעְכּוּיוֹן אֵין אַפְּבָר דָעַר סְוּמְלַ אַלְקַ גַּרְעַסְתַּר. אֵין דִּימְטַלְעַכְעַר גַּעַ-

וְאַרְן.

אַוּוּקְ אַ צַעַן, צְוֹאַנְצִיק מִינְוט. סְלִיצִים הַאַט זַיְךְ בָּא אַגְּנוּזְ בִּיְדַן אַרְוִיסַ-

גַּעַרְיִיטַן אַ טְרִימְדִיק גַּעַשְׁרַיִ. טַרְבַּר הַאַבְּן דְּעַרְזַן אַ הַגְּדַעַרְט בָּאַוְהַגְּנְטַע מַעַנְטַשְׁ

אֵין טַאֲרַ זַיְיַ אַגְּנַגְנַעַן אַ טְשַׁעְרַעְדַע בְּזַהְלָאַקְסַן מִיטַּפְעַטְיַיקַע הַעֲרַנְעַר.

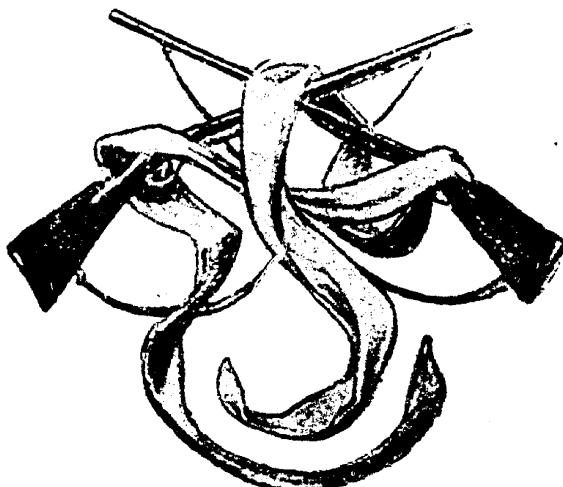
דַי מַעַנְטַשְׁן הַאַבְּן גַּעַזְגַּעַן קָאַטְפַע לִיְדַעַר, אֵין דַי גַּאֲלַעַכְאַיִם הַאַבְּן הַעֲטַטְיק גַּעַ-

גַּעַקְלַאַפְטַ מִיטַּדְיַ טְלַאַעַן אַנְ דָעַר עַרְדַ אֵין דַי נַאֲוַלְעַכְעַר הַאַבְּן זַיְ בְּרִיטַ זַיְ

בְּלַאֲזַן, פְּגַלְנְדִיק פְּאַר זַיְךְ זַיְיַ וַיְילְדַעְכְּאַיִע.

— זז האט איד בעזען אטאל א טשרעדע בוטלאקסן, חען זיין גיבען זיך האסטיק א לאו פַּרְדִּיס נײַן?.. דער טיגער האט אָפַּר זעוואָרט. ער האט זיך אויסגעליכט, אַנגעהָרֵיבֶן אָפַּט אַריינְגְּזַאַטְעָמָעַן זַי לְוֹטַס אָוָן דער-שטעקנדייך די בוטלאקסן, אַיז ער מיט אָן אַרְאָפְּגַּעַלְאָוָתָן קָאָפַּ אָזָן וּוּידָל, זוּ אַבְּשַׂרְאָכְּפַּטְעָר הָנוּט, פֿאַרְשְׁוּזְנָהָן אַין די דושְׁגְּנָלָעָס.

— אָזָוי, מִינְעָ בְּרִידָעָר,—הָאָט גַּעֲנְדִּיקְט דָּעָר אַלְטָעָר אַינְדוֹס, צְקָנְדִּיק אָף אַלְעָ אַנוּעוּנְדִּיקָע,־אַיך הָאָב אַסָּאָךְ יָאָרָן גַּעֲלָעָבָט אַין די דושְׁגְּנָלָעָס, אַסָּאָךְ כְּאּוּוּרִים באָ פֿאַרְשִׁידְעָנָע טְרוּפְּעָנִישָׁן הָאָב אַיך גַּעֲהָאָט, וּוּלְכָעָ זַיְנָעָן אוּיך בָּאַמְּאָלָן גַּעֲוָאָרָן קָוָן וּוּלְדָעָ בְּאַיְעָס. אַבָּעָר, גַּעֲרָעָנָקָס עָס, קַיְיְנָמָאָל אַין לְעָבָן הָאָב אַיך נָאָךְ נִיט גַּעֲקָבָנָט אַיזָּא בְּעַנְתָּשָׁן, וּוּלְכָעָר אַיז אַלְיָין גַּעֲוָעָן גַּעֲוָעָן בָּאָם טִי-גַּעַד אַין די צִיְּן אַיזָּא עָר אַלְיָין זָאָל, אַרְיְבָעָרְקָמְעָנְדִּיך עָס בְּעַשְׁאָלָעָם, פֿעָר-זְעַנְלָעָק דְּעַרְצִיְּלָן דָּאָס, זָאָס אַיך הָאָב אַיך עַרְשָׁת דְּעַרְצִיְּלָט.

אִבְּהָאַלְט

זיהוי	
5	זין ייך אונטער דער ערער
26	אין געפֿענגענצענט גען די וועלט—נאָך דושאנַט מען
39	אונטער סקָאַרְפִּיכָּטָן שטעלֵי.—נאָך ס. סֻמְמִיאָנְגָּהוּ
50	בָּאָס פִּינְצָּי אַן זֶי זִין—נאָך סָאָרָאַט קִימָאָר גַּעֲרָאַשׁ

פרײַז 45 קאָפּ.

